

Точка обману
Ден Браун

В Арктиці знайдено восьмитонний уламок метеорита із закам'янілими рештками живих організмів, що свідчить про існування позаземного життя. На місце відкриття вирушають чотири незалежні науковці – астрофізик, палеонтолог, океанограф і фахівець із льодовиків. Коли вони опиняються за крок до розгадки, їх починають безжально вбивати...

Ден Браун

Точка обману

Подяки

Сердечно дякую Джейсону Кауфману за чудові поради і проникливе мистецтво редактора; Блайт Браун за невтомні дослідження і творчий внесок у створення книжки; моему доброму приятелю Джейку Елвелу з «Візер енд Візер»; Архіву національної безпеки; відділові НАСА зі зв'язків з громадськістю; Стену Плентону, який був і є джерелом інформації про все і всіх; Агенції національної безпеки; гляціологу Мартіну Джеффрісу; Бретту Троттеру, Томасу Надо та Джимові Беррінгтону – людям винятково талановитим і розумним. Дякую також Коні і Дікові Браун, Документаційному центру розвідувальної політики США, Сьюзен О'Ніл; Марджі Вочтел; Морі Стеттнер; Оуену Кінгу; Елісон Маккініл; Мері і Стівену Гормен; доктору Карлу Хінгеру; доктору Майклу І. Латцу з Інституту океанографії імені Скріппса; Ейпріл з «Майкрон електронікс»; Естер Санг із Національного музею авіації і космонавтики; доктору Джин Олмендінджер; незрівнянній Гайді Ланж з літературної агенції «Сенфорд Дж. Грінбергер ессошіейтс», а також Джонові Пайку з Федерації американських науковців.

Від автора

Підрозділ «Дельта», Національне управління військово-космічної розвідки і фонд «Космічний кордон» – реальні організації. Усі технології, описані в романі, дійсно існують і застосовуються.

Якщо це відкриття підтвердиться, то воно, поза сумнівом, стане одним з найбільш приголомшливих проривів у Всесвіт, будь-коли здійснених наукою.

Важко навіть уявити його далекосяжні перспективи. Вони приголомшують і надихають. Обіцяючи дати відповіді на деякі питання, що здавна стоять перед людством, це відкриття водночас порушує нові, ще глибші проблеми.

З виступу президента Біла Клінтона 7 серпня 1997 року на прес-конференції, присвяченій науковому відкриттю, відомому під кодом ALH 84001

Пролог

У цьому Богом забутому краї смерть приходять незбагненими шляхами. Геолог Чарльз Брофі роками при звичався до дикої й пишної краси тутешньої місцевості, однак ніщо не віщувало такого варварського та неприродного фатуму, що його спіткав.

Тягнувши тундрою сани з геологічною апаратурою, чотири лайки раптом стихили біг і підвели голови, вдивляючись у небо.

– Що сталося, дівчата? – спитав Брофі, встаючи з саней.

Зі зловісних хмар, що скупчувалися, провіщаючи снігову бурю, виринув двогвинтовий гелікоптер і понісся над крижаними вершинами, оминаючи їх із військовою спритністю.

«Дивно», – подумав Брофі. Він ніколи не бачив гелікоптерів так далеко на півночі. Машина приземлилася за п'ятдесят ярдів від нього, здійнявши лопатями буревій з гранул злежалого снігу. Собаки насторожено заскімлили.

Двері вертольота ковзнули вбік, і на землю зішли двоє чоловіків з гвинтівками та в білих полярних комбінезонах. Вони поспіхом рушили до геолога.

– Ви доктор Брофі? – поцікавився один із них.

– Звідки ви знаєте, як мене звуть? Хто ви? – спантеличено спитав геолог.

– Віддайте вашу рацію, будь ласка.

– Не зрозумів...

– Вам сказано – віддайте.

Ошелешений Брофі витяг рацію з-під куртки.

– Нам треба передати екстрене повідомлення. Зменште вашу радіочастоту до ста кілогерців.

«До ста кілогерців? – розгублено подумав Брофі. – Але ж на такій низькій частоті взагалі не можна щось прийняти. Може, трапився нещасний випадок?»

Другий чоловік націлив гвинтівку на голову геолога.

– Нам нема коли пояснювати. Робіть, що вам сказали.

Брофі тремтячими пальцями налаштував потрібну частоту передачі.

Перший незнайомець подав йому картку з кількома надрукованими на ній рядками.

– А тепер – передайте ось це повідомлення. Не зволікайте.

Геолог поглянув на картку.

– Не розумію. Ця інформація хибна. Я не...

Другий незнайомець міцно притиснув дуло гвинтівки до скроні науковця. І Брофі тремтячим голосом передав химерне повідомлення.

– Чудово, – прокоментував перший незнайомець. – А тепер залазьте разом із вашими собаками до вертушки.

Під дулом гвинтівки Брофі загнав своїх лайок та сани по відкидному трапу до вантажного відсіку гелікоптера. Щойно вони вместилися, машина злетіла і взяла курс на захід.

– Хто ви в біса такі? – сердито спитав Брофі, рясно пітніючи під своєю курткою. – І що означає це послання?!

Чоловіки промовчали.

Вертоліт набрав висоту, й у відчинені двері увірвався вітер. Чотири лайки, і досі запряжені в сани, перелякано заскавували.

– Ви хоч двері зачиніть! Ви що, не бачите, що собакам страшно?! – розлючено вигукнув Брофі.

Чоловіки нічого не відповіли.

Піднявшись на висоту чотири тисячі футів, гелікоптер різко нахилився над низкою крижаних розщелин та тріщин, що простягнулися вниз. Раптом чоловіки підвелися. Вони мовчки вхопилися за сани з важучою поклажею і виштовхнули їх крізь розчинені двері. З жахом дивився Брофі, як марно дряпалися лайки, намагаючись втримати величезну вагу. Мить – і тварини, завиваючи, полетіли вниз, витягнуті з гелікоптера непереборною силою.

На той момент, коли чоловіки схопили Брофі, він уже встиг скочити на ноги і закричати. Незнайомці потягли його до дверей. Похоловши від страху, він вимахував кулаками, намагаючись відбитися від дужих рук, що виштовхували його назовні.

Але марно. Через кілька секунд він уже летів назустріч розщелинам, що розкрили свої смертельні обійми.

Предметом гордоців ресторану «Тулос», розташованого біля Капітолійського пагорба, є політично некоректне меню – телятина та карпачо з конини. Іронія полягає в тому, що саме через це меню в «Тулосі» полюбують снідати великі цабе вашингтонської політики. Того ранку в «Тулосі» теж було людно і шумно – там звучала какофонія з брязкоту столового срібла, гудіння автоматів для приготування кави еспreso та балачок по стільникових телефонах.

Тієї миті, коли старший офіціант – як і завжди вранці – вже збирався був крадькома сьорбнути ковточок «Кривавої Мері», до ресторану увійшла жінка. Він обернувся до неї з добре натренованою посмішкою.

– Доброго ранку, – сказав офіціант. – Що ви хотіли?

Жінка була приваблива, років тридцяти п'яти, вдягнена в сірі фланелеві брюки, консервативні туфлі на низьких підборах та кремову блузку «Лора Ешлі». Трималася вона прямо, трохи випнувши підборіддя. Не пихато й самовпевнено, а просто впевнено, демонструючи внутрішню силу. Світло-брунатне волосся було підстрижене в найпопулярнішому у Вашингтоні стилі, який називався «телеведуча», – пухнасті «пера», завиті на плечах усередину: достатньо довгі, щоб мати сексуальний вигляд, але й достатньо короткі, щоб нагадувати вам про те, що співрозмовниця може виявитися розумнішою за вас.

– Трохи спізнилася, – невимушено мовила вона. – У мене діловий сніданок з сенатором Секстоном.

Старший офіціант несподівано для самого себе занервувався. Сенатор Седжвік Секстон. Цей політик був їхнім завсідником та одним з найвідоміших нині чоловіків у Сполучених Штатах. Минулого тижня, у Супервівторок, він переконливо виграв усі дванадцять початкових виборів, і це фактично гарантувало, що республіканська партія висуне його своїм кандидатом на вибори президента США. Багато хто не сумнівався, що наступної осені сенатор матиме прекрасний шанс потіснити з Білого дому нинішнього президента, який нажив собі купу ворогів та проблем. Останнім часом обличчя Секстона прикрашало мало не всі загальнонаціональні видання, а його виборче гасло на кожному кроці заклиало: «Годі марнувати. Час ремонтувати».

– Сенатор Секстон – у своїй кабінці, – відповів офіціант. – А ви...

– Я – Рейчел Секстон.

«Ну й бовдур же я!» – подумав він. Зовнішня схожість була вельми очевидною. Жінка мала сенаторові проникливі очі та рафіновані манери, що видавали належність до життєздатної енергійної еліти. Рейчел Секстон успадкувала класичні привабливі риси батькового обличчя, але вона, схоже,

несла цей благословенний дар долі з граціозністю та скромністю, яких сенаторові ще треба було в неї повчитися.

– Радий вітати вас, міс Секстон.

Коли офіціант вів доньку сенатора через зал ресторану, його збентежили прискіпливі погляди чоловіків: деякі – обачливо-обережні, а декотрі – не дуже. В «Тулосі» зазвичай харчувалося мало жінок, а тих, хто могли зрівнятися красою з Рейчел Секстон, було ще менше.

– Яка гарна фігура, – прошепотів один з відвідувачів. – А що, Секстон уже знайшов собі молоду дружину?

– Це його донька, бовдуре, – відповів сусід по столику.

– Знаючи Секстона, не здивуюся, якщо він і з нею спить, – хихикнув чоловік.

Коли Рейчел підійшла до столика, за яким сидів її батько, сенатор якраз гучно обговорював по мобільному один зі своїх нещодавніх успіхів. Він на мить відірвався від розмови і, зиркнувши на Рейчел, постукав пальцем по своєму годиннику «Картье» – мовляв, спізнилася.

«Я теж за тобою скучила», – подумала Рейчел.

Насправді її батька звали Томас, але він уже давно перейшов на своє друге ім'я, бо йому подобалася алітерація: Сенатор Седжвік Секстон. Це був срібноволосий та срібноголосий політичний «звір», якому пощастило мати зовнішність героя популярного телесеріалу, і ця обставина здавалася цілком доречною, зважаючи на його талант перевтілення.

– Привіт, Рейчел! – Батько клацнув телефоном і підвівся, щоб цьомнути доньку.

– Привіт, татку, – відповіла вона, але не поцілувала.

– У тебе змарнілий вигляд.

«Почалося», – подумала Рейчел.

– Я отримала твоє повідомлення. Що сталося?

– А мені що, вже не можна запросити свою доньку на сніданок?

Рейчел давно призвичаїлася, що батько рідко коли запрошував її зустрітися, не маючи при цьому якогось прихованого мотиву.

Сенатор відсьорбнув кави.

– Ну, розповідай – як твої справи?

– Справ багато. А я бачу, твоя кампанія проходить успішно.

– Заради Бога, тільки не про це. – Секстон нахилився над столиком і стишив голос: – А як той хлопець із Держдепартаменту, з яким я тебе познайомив?

Рейчел зітхнула, переборюючи бажання поглянути на годинник.

– Татку, я й справді не мала часу йому зателефонувати. І, будь ласка, припини...

– Треба вчитися викроювати час для важливих речей, Рейчел. Без кохання все решта не має сенсу.

Їй одразу ж спали на думку кілька варіантів дотепної відповіді, але Рейчел визнала за краще промовчати. Бо батько полюбляв повчати і це йому добре вдавалося.

– Татку, ти хотів мене бачити? Сказав, що це щось важливе.

– Так, важливе. – Він прискіпливо подивився на неї.

Рейчел відчула, як під цим поглядом розтала перша лінія її оборони, і подумки чортихнулася, віддаючи належне непереборному шармові свого батька. Сенаторові очі були подарунком долі, і Рейчел відчувала, що цей подарунок зможе довести його аж до Білого дому. Він за просто міг наповнити ці очі слізьми, а за мить – осушити їх і перетворити на кришталеве чисте вікно душі, крізь яке він подає руку довіри всім і кожному. «Вся справа – в довірі», – полюбляв казати її батько. Сенатор уже давно втратив довіру Рейчел, але натомість швидко завойовував довіру всієї країни.

– Маю дещо тобі запропонувати, – мовив сенатор Секстон.

– Стривай, дай здогадатися, – відповіла Рейчел, намагаючись відновити свої оборонні позиції. – Якийсь багатий та відомий холостяк шукає собі молоду дружину?

– Люба, не треба себе дурити. Ти не така вже й молода.

У Рейчел з'явилося вже знайоме боязке відчуття, яке часто супроводжувало її зустрічі з батьком.

– Я хочу кинути тобі рятувальний круг, – сказав він.

– А я й не знала, що тону.

– Ти – не тонеш. Тоне президент. І тобі слід зіскочити з корабля, поки не стало запізно.

– Здається, ми вже про це говорили, еге ж?

– Подумай про своє майбутнє, Рейчел. Можеш піти працювати до мене.

– Сподіваюся, ти не для цього запросив мене на сніданок?

У фасаді напускного спокою сенатора з'явилася маленька тріщина.

– Рейчел, ти не можеш не розуміти, що твоя робота з ним кидає тінь на мене. І на мою кампанію.

Рейчел зітхнула. Вони з батьком уже не раз про це говорили.

– Татку, я працюю не на президента. Я з ним навіть не знайома. Я працюю в Ферфаксі, заради Бога!

– Політика – це чисте сприйняття, Рейчел. І тому зовні виглядає так, наче ти працюєш саме на президента.

Рейчел перевела подих, намагаючись стриматися.

– Я доклала багато зусиль, щоб отримати цю роботу, татку. І тому не збираюся її кидати.

Сенатор звузив очі.

– Знаєш, часом твій егоїзм і справді...

– Сенаторе Секстон! – мовив репортер, несподівано вигулькнувши біля столу.

Настрій сенатора відразу ж пом'якшав. Рейчел невдоволено простогнала і взяла булочку з кошика, що стояв на столі.

– Я Ральф Сніден з «Вашингтон пост», – продовжив журналіст. – Можна поставити вам кілька запитань?

Сенатор посміхнувся і промокнув рота серветкою.

– Із задоволенням, Ральфе. Тільки поспішай. Я не люблю пити охололу каву.

Репортер неширо засміявся.

– Звісно, сер. – Він витяг мініатюрний записувальний пристрій і увімкнув його. – Сенаторе, ваші виборчі телевізійні ролики закликають законодавчу владу забезпечити однакові зарплати для жінок та чоловіків, а також зменшити податки для новостворених сімей. Ви можете коротко обґрунтувати ці вимоги?

– Аякже. Просто я великий симпатик сильних жінок та міцних родин.

Рейчел ледь не вдавилася своєю булочкою.

– До речі, про сім'ї, – продовжив репортер. – У ваших виступах ви багато уваги приділяєте освіті. І пропонуєте дуже суперечливе скорочення декотрих бюджетних витрат заради збільшення фінансування державних шкіл.

– Я вважаю, що діти – це наше майбутнє.

Рейчел повірити не могла, що її батько опустився до цитування популярних пісень.

– І останнє запитання, пане сенатор. За останні кілька тижнів ваш рейтинг, за даними опитувань, стрімко підскочив. Президента має занепокоїти цей факт. Що є причиною вашого успіху?

– Гадаю, це пов'язано з довірою. Американці починають бачити, що нинішньому президентові не можна довіряти: він не здатен вжити рішучих заходів, які зараз так необхідні нашій країні. Захмарні витрати уряду щоденно заганяють нашу країну дедалі глибше у борг, і американці починають усвідомлювати, що настав час не марнувати, а ремонтувати.

Рятуючи Рейчел від смертної кари через вислуховування батькової риторики, в її сумочці озвався пейджер. Зазвичай його різке електронне пищання бувало неприємною несподіванкою, що недоречно переривала розмову, але зараз воно прозвучало мало не солодкою мелодією.

Сенатор невдоволено насупився – його посміли перервати!

Рейчел витягнула пейджер з сумочки і натисла в певній послідовності п'ять кнопок, підтверджуючи, що саме вона і є тією особою, що тримає пристрій. Пищання припинилось, і почав блимати рідкокристалічний дисплей. За п'ятнадцять секунд вона отримає засекречене текстове повідомлення.

Сніден радісно вишкірився на сенатора.

– Вочевидь, ваша донька – дуже зайнята жінка. Приємно бачити, що ви все одно знаходите час у ваших щільних розкладах, аби разом пообідати.

– Як я вже сказав, сім'я – це найголовніше.

Сніден кивнув, а потім його погляд враз посуворішав.

– А дозвольте вас спитати, пане сенатор, – як вам з донькою вдається долати конфлікт інтересів?

– Конфлікт? – сенатор Секстон з удаваним нерозумінням сіпнув головою. – Який конфлікт?

Рейчел підвела очі вгору, аж скривившись від невдалого акторства батька. Вона прекрасно знала, про що йдеться. «Бісові репортери», – подумала вона. Половина з них – на утриманні політиків. Запитання, яке щойно прозвучало, на жаргоні журналістів мало назву «грейпфрут». Тобто воно мало виглядати як несподіванка, хоча насправді було заздалегідь зрежисованою «домашньою заготовкою» для прояснення деяких моментів у вигідному для сенатора світлі – така собі зручна подача у баскетболі: тільки хапай м'яча і забивай його у кошик.

– Ну, розумієте, пане сенатор... – прокашлявся репортер, удаючи збентеження від власного запитання. – Конфлікт полягає в тому, що ваша дочка працює на вашого опонента.

Сенатор Секстон вибухнув сміхом, розряджаючи начебто напружену атмосферу.

– Ральфе, по-перше, ми з президентом не опоненти. Просто ми патріоти, але маємо різні погляди на те, як слід керувати країною, яку обидва любимо.

Журналіст аж засяяв від щастя: йому вдалося викликати саме такий вираз, на який він сподівався.

– А по-друге?

– А по-друге, моя донька працює не на президента, її наймає розвідувальне відомство. Вона систематизує розвідувальні дані й надсилає їх до Білого дому. Це не така вже й висока посада. – Сенатор заговк і поглянув на Рейчел. – Якщо вже на те пішло, то я навіть не певен, що ти, моя люба, особисто знайома з президентом, чи не так?

Рейчел витріщилася на батька, мало не пропикаючи його гнівним поглядом.

Цієї миті запищав пейджер, і Рейчел уп'ялася поглядом у повідомлення, що висвітилося на екрані.

RPRT DIRNRO STAT

Швидко розшифрувавши стенографічний запис, вона спохмурніла. Повідомлення було несподіваним і, найпевніше, нічого доброго не означало. Однак воно стало приводом піти.

– Панове, – звернулася Рейчел до чоловіків. – Мені страшенно не хочеться, але я змушена йти. Спізнююся на роботу.

– Міс Секстон, – швидко зорієнтувався репортер, – перед тим як піти, чи не могли б ви прокоментувати чутки про те, що сьогоднішній сніданок був організований для того, щоб обговорити можливість залишити вашу теперішню посаду і працювати на виборчу кампанію вашого батька?

У Рейчел виникло таке відчуття, наче хтось вихлюпнув їй в обличчя гарячу каву. Це запитання заскочило її зненацька. Рейчел поглянула на батька і з його усміху здогадалася, що воно було заздалегідь підготовлене. Їй страшенно захотілося перегнутися через стіл і штрикнути сенатора виделкою.

Репортер тицьнув їй під носа диктофон.

– То що ви на це скажете, міс Секстон?

Рейчел гнівно витріщилася на репортера.

– Ральфе – чи як вас там звуть, – затямте ось що: я не збираюся кидати свою роботу, аби працювати у виборчій кампанії сенатора Секстона, а якщо ви надрукуєте щось не так, як я вам щойно сказала, то вам доведеться виколупувати оцей диктофон кочергою з вашої дупи.

Журналіст отетеріло витріщився на Рейчел. Потім, ховаючи ехидний усміх, вимкнув диктофон і оголосив:

– Дякую вам обом. – І хутко зник.

Рейчел одразу ж пошкодувала, що зірвалася. Вона успадкувала вибухову вдачу свого батька і ненавиділа його за це. Спокійно, Рейчел, угамуйся.

Батько дивився на неї з гнівом та осудом.

– Час би вже навчитися стримувати себе.

Рейчел стала збирати свої речі.

– Зустріч закінчено.

Сенатор і не збирався прохати її залишитися. Витягнувши мобільний для нової розмови, він кинув:

– Бувай, дорогенька. Якщо хочеш, можеш заскочити днями до мене в офіс – хоч привітатися. І виходь заміж, заради Бога. Тобі вже тридцять три.

– Тридцять чотири, – відрізала Рейчел. – Твоя ж секретарка надсилала мені картку на день народження!

Сенатор сумно посміхнувся.

– Тридцять чотири. Майже стара діва. Знаєш, коли мені було тридцять чотири, я вже...

– ...встиг одружитися і заскочити в ліжко до сусідки? – Ця фраза прозвучала гучніше, ніж хотіла Рейчел, і її відлуння зависло в несподівано запалій тиші, чутне для всіх присутніх. Відвідувачі за сусідніми столиками підвели голови.

Очі сенатора Секстона спалахнули гнівом і вмить перетворилися на два крижані кристали, що вп'ялися в Рейчел.

– Не заривайтесь, дівчино.

Рейчел рушила до виходу. «Це ви не заривайтесь, сенаторе», – подумки відповіла вона.

2

Трое чоловіків мовчки сиділи у своєму утепленому наметі. А надворі лютував крижаний вітер, шарпаючи їхній притулок і погрожуючи зірвати його з кріплень. Та ніхто з чоловіків не звертав на це уваги, бо кожен не раз бував у набагато небезпечніших ситуаціях.

Їхній сніжно-білий намет розташувався в неглибокій западині, так, щоб його не було видно. Засоби зв'язку, пересування та зброя були найкращими і найсучаснішими. Командир групи мав кодове ім'я Дельта-Один. М'язистий і гнучкий, він мав очі так само невиразні й пусті, як і місцевість, де зараз базувалася група.

Військовий хронометр на руці Дельти-Один різко пискнув. Його звук пролунав в унісон із пищанням хронометрів у двох інших чоловіків.

Минуло ще півгодини.

Час вирушати. Знову.

Дельта-Один задумливо підійшов до виходу і, полишивши своїх компаньйонів, ступив у темряву, де скаженів крижаний вітер. Командир уважно оглянув залитий місячним сяйвом обрій крізь інфрачервоний бінокль. Як і завжди, він зосередився на об'єкті, який розміщувався на відстані з тисячу метрів – величезна та несподівана в цих краях споруда, що здіймалася над пустельною місцевістю. Відтоді, як було завершено її будівництво, Дельта-Один зі своєю групою ось уже десять днів спостерігав за нею. Він не сумнівався, що інформація, яку містив цей об'єкт, здатна змінити світ. Для її захисту кілька людей уже заплатили життям.

Наразі біля об'єкта панував спокій.

Однак набагато важливіше було перевірити те, що зараз відбувалося всередині.

Дельта-Один зайшов назад до намету і звернувся до підлеглих:

– Час здійснити обліт.

Обидва чоловіки кивнули. Вищий на зріст Дельта-Два розкрив переносний комп'ютер і увімкнув. Ставши напроти екрана, Дельта-Два поклав руку на механічний джойстик та коротко смикнув його. І за тисячу метрів від намету, схований у центрі споруди, ожив спостережний робот завбільшки з комара.

3

Ведучи свій білий «Форд Інтегра» автострадою Лісберг-Пайк, Рейчел Секстон і досі кипіла гнівом. Голі клени біля підніжжя пагорбів Фоллз-Черч красиво здіймалися вгору, чітко вирізняючись на тлі чистого й прозорого березневого неба, але ця мирна картина не могла вгамувати її лють. Нешодавній стрибок рейтингу її батька не тільки не додав йому ані крихти елегантної впевненості в собі, а навпаки – зробив його ще бундючнішим та пихатішим.

Хитра пастка, яку він їй улаштував, була тим більш болючою, що батько залишився єдиним прямим родичем Рейчел. Її мати померла три роки тому, і то була спустошлива втрата, яка й досі краjala серце. Єдиною втіхою для Рейчел була думка про те, що смерть, проявивши до матері іронічне співчуття, визволила її від того жахливого нещастя, яким став для неї шлюб із сенатором.

Пейджер Рейчел знову писнув, повернувши її до реальності й змусивши зосередити увагу на дорозі. Вхідне повідомлення було таким самим.

RPRT DIRNRO STAT

Це означало: «Звітуйте директорові Національного управління військово-космічної розвідки про стан об'єкта». Рейчел зітхнула: «Та іду вже, іду, заради Бога!»

Зі зростаючим відчуттям непевності вона скерувала авто до звичного з'їзду, звернула на приватну під'їзну дорогу і загальмувала біля добре захищеної будки вартового. То була одна з найпотаємніших адрес у країні: Лісберг-Пайк, 14225.

Поки охоронець перевіряв її авто на предмет «жучків», Рейчел кинула погляд на велетенську споруду, що маячила на відстані. Комплекс площею мільйон квадратних футів велично вивищувався на шістдесяти восьми акрах лісистій території в містечку Ферфакс, що у штаті Вірджинія, – якраз на кордоні з округом Колумбія. Фасад будівлі нагадував бастіон із дзеркального скла, у якому відбивався цілий сонм розташованих неподалік супутникових «тарілок», антен та радарів, подвоюючи їх і без того фантастичну кількість, що вселяла мимовільний страх та повагу.

Дві хвилини по тому Рейчел припаркувала авто і пройшла підстриженим газоном до парадного входу з карбованою гранітною табличкою, яка вказувала:

НАЦІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВО-КОСМІЧНОЇ РОЗВІДКИ

Рейчел пройшла повз двох озброєних морських піхотинців, що стояли обабіч куленепробивних обертальних дверей і напружено вдивлялись у простір поперед себе. У неї з'явилося відчуття, яке завжди виникало, коли проходила крізь ці двері: наче вона ступала до черева сплячого гіганта.

Опинившись у склепінчастому вестибюлі, Рейчел почула довкола себе слабке відлуння приглушених розмов, що наче просочувались з офісів, розташованих на горішніх поверхах. Велетенський напис, викладений мозаїчними кахлями, проголошував мету управління:

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПАНУВАННЯ США В МИРНИЙ ЧАС І В ПЕРІОД ВІЙНИ

Стіни були увішані величезними фотографіями: запуски ракет, спуск підводних човнів, монтаж устаткування для спостереження та перехоплення – неабиякі досягнення, якими можна було вихвалитися лише в цих стінах.

Увійшовши, Рейчел звично відчула, як проблеми зовнішнього світу зблякли і залишилися далеко позаду. Бо вона увійшла до потаємного світу. Тут були інші проблеми. Вони вривалися з оглушливим гуркотом товарних потягів, а рішення для їх розв'язання приймалися вкрай обачливо й обережно – майже невидимо й нечутно.

«Цікаво, яка проблема змусила так наполегливо мене вишукувати?» – подумала Рейчел, наближаючись до останнього контрольно-перепускного пункту.

– Доброго ранку, міс Секстон, – посміхнувся їй вартовий, коли вона підійшла до сталевго одвірка.

Рейчел посміхнулася йому у відповідь, і охоронець простягнув їй невеличкий пакетик.

– Ви ж знаєте нашу процедуру.

Вона взяла герметично запакований шматочок вати і зняла з нього пластикове покриття. А потім вставила собі в рота – як термометр. І потримала його там дві секунди. Після чого нахилилася і дозволила вартовому витягнути вату. Той вставив зволожену кульку в щілину якогось пристрою, що стояв позаду нього. Машині знадобилося чотири секунди, щоб підтвердити ідентичність ДНК у слині Рейчел. На моніторі замерехтіло її фото і дозвіл на вхід.

Вартовий підморгнув.

– Схоже, що ви – це й справді ви. – Витягнувши ватку з пристрою, він вкинув її в інший отвір, де інший пристрій умить перетворив її на попіл. – Проходьте. – Охоронець натиснув кнопку, і важкі сталеві двері розчинилися.

Пробираючись лабіринтом гамірливих коридорів, Рейчел з подивом відчула, що навіть після шестирічної роботи в цьому закладі її й досі приголомшує колосальний обсяг його діяльності. До управління входило ще шість комплексів на території США, де працювали понад десять тисяч агентів, а їх утримання обходилося платникам податків у 10 мільярдів доларів щорічно.

В умовах повної секретності управління військово- космічної розвідки розробило і використовувало потужний арсенал найновітніших шпигунських технологій: всесвітнє електронне перехоплення і підслуховування; супутники-шпигуни; безшумні мікросхеми, які можна непомітно вмонтовувати в телекомунікаційні пристрої; було створено навіть всесвітню систему морської розвідки, відому як «Класік візард», – таємну мережу з тисячі чотирьохсот п'ятдесяти шести гідрофонів, змонтованих на морському дні і здатних відстежувати переміщення суден по всій земній кулі.

Технології, розроблені в стінах управління, не лише допомагали Сполученим Штатам перемагати у воєнних конфліктах, а й забезпечували безперервний потік інформації для таких організацій, як ЦРУ, Агенція національної безпеки та Міністерство оборони, допомагаючи їм боротися з тероризмом, фіксувати злочини проти довілля, а також надавати політикам відомості, необхідні для прийняття фахових рішень з найширшого кола проблем.

Рейчел працювала тут референтом. Реферування, або просіювання та відбір інформації, потребувало ретельного аналізу складних звітів і «дистиляції» їхньої суті – власне реферування – у вигляді стислих доповідей обсягом в одну сторінку. Рейчел довела, що вона має до цієї справи неабиякий хист. «Бо мені роками доводилося продиратися крізь усіляку фігню, яку верз мій батько», – подумала вона.

І тепер Рейчел обіймала посаду головного референта управління військово-космічної розвідки – забезпечувала розвідувальною інформацією Білий дім. Вона відповідала за щоденний аналіз розвідувальних повідомлень, що надходили, вирішуючи, які з них мають важливе значення для президента, і зводячи їх до стислих доповідей на одну сторінку. А потім передавала цей проаналізований матеріал радникові президента з національної безпеки. На їх професійному жаргоні це звучало б так: «Рейчел Секстон виробляла кінцевий продукт і постачала його зазначеному клієнту».

Це була важка й виснажлива робота, що потребувала багатогодинної копіткої праці, але для Рейчел вона була як почесна відзнака, як спосіб утвердити свою незалежність від батька. Сенатор Секстон багато разів пропонував дочці солідне утримання, якщо вона кине цю роботу, але Рейчел не збиралася потрапляти у фінансову залежність від такого чоловіка, як Седжвік Секстон. Її мати була промовистим свідченням того, що може трапитися, коли в руках у чоловіка опиняється надто багато козирних карт.

Звук її пейджера відлунням прокотився по мармуровому коридору.

Що, знову? Цього разу Рейчел навіть не потурбувалася перевірити повідомлення.

«Що ж, у біса, відбувається, га?» – подумала вона, входячи до ліфта. Пропустивши власний поверх, вона подалася просто нагору.

4

Назвати директора Національного управління військово-космічної розвідки «непоказним чоловіком» уже було б перебільшенням. Бо Вільям Пікерінг був малесеньким чоловічком з блідою шкірою, лисою макітрою та карими очима, котрі, незважаючи на те що бачили найпотаємніші секрети країни, скидалися на дві висохлі калюжки. Однак тим, хто працював під його керівництвом, Пікерінг здавався гігантом. Його невиразна персона та неприкрашена й проста філософія стали легендарними в стінах управління. Спокійна старанність цього чоловіка в поєднанні з простим чорним костюмом заслужили йому прізвисько Квакер. Талановитий стратег і взірець професіоналізму, Квакер керував своїм усесвітом з неперевершеною чіткістю та ясністю. Його улюблена мантра проголошувала: «Знайдіть істину. І дійте відповідно до неї».

Коли Рейчел увійшла до кабінету начальника, той розмовляв по телефону. Кожного разу вона зустрічала його з певним подивом: Вільям Пікерінг зовсім не був схожий на людину, яка має достатньо влади, щоб розбудити президента о будь-якій порі.

Шеф поклав слухавку і махнув рукою Рейчел, щоб вона заходила.

– Сідайте, агенте Секстон, – сказав він владно.

- Дякую, сер, - відповіла Рейчел і сіла.

У компанії Пікерінга багато хто почувався некомфортно через його прямоту й відвертість, але цей чоловік завжди подобався Рейчел. Він був прямою протилежністю її батька: фізично непоказний, позбавлений усякої харизми, він виконував свій обов'язок з безкорисливим патріотизмом, уникаючи уваги мас-медіа, у той час як сенатор Секстон дуже любив перебувати в центрі уваги.

Пікерінг зняв окуляри й уважно поглянув на Рейчел.

- Агент Секстон, приблизно півгодини тому мені зателефонував президент. Ішлося безпосередньо про вас.

Рейчел неспокійно завовтузилась у кріслі. Пікерінг був відомий тим, що відразу ж переходив до суті справи. «От тобі й початок!» - подумала вона.

- Сподіваюся, ваша розмова не стосувалась якоїсь проблеми, що виникла через мою роботу?

- Навпаки. Президент каже, що у Білому домі вас надзвичайно високо цінують.

Рейчел полегшено зітхнула - так, щоб цього не помітив Пікерінг.

- Чого ж тоді йому треба?

- Він хоче з вами зустрітись. Особисто. І негайно.

Рейчел занепокоїлася ще більше.

- Особиста зустріч? Стосовно чого?

- До біса гарне запитання. Бо я сам не знаю. Він мені не сказав.

Рейчел зовсім розгубилася. Не надати інформації директорові управління військово-космічної розвідки було все одно, що тримати папу в невіданні про секрети Ватикану. Найпоширенішим жартом в управлінні був такий: якщо Пікерінг про щось не знає, отже, цього не існує.

Пікерінг підвівся і почав походжати туди-сюди перед вікном.

- Він попрохав, щоб я негайно з вами зв'язався і направив вас до нього.

- Просто зараз?

- Президент прислав транспортний засіб. Він чекає надворі.

Рейчел нахмурилась. Уже саме президентське прохання про зустріч було бентежним, та ще більше непокоїв тривожний вираз обличчя Пікерінга.

- Ви явно маєте якісь заперечення.

– Звісно, що маю, чорт забирай! – Пікерінг дав волю своїм почуттям, а це траплялося нечасто. – Президент наче навмисне вибрав такий неслухний час. Ви – донька чоловіка, який збирається боротися з ним за крісло і має зараз високий рейтинг. А керівник держави саме в цей момент запрошує вас на зустріч! Я вважаю це абсолютно недоречним. І ваш батько, без сумніву, погодився б з моєю думкою.

Рейчел знала, що Пікерінг має рацію, а на думку батька їй було начхати.

– Ви не впевнені щодо намірів президента?

– Я присягався забезпечувати розвідувальною інформацією нинішню адміністрацію Білого дому, а не виносити судження стосовно її політики.

«Типова відповідь у стилі Пікерінга», – подумала Рейчел. Її шеф не приховував свого ставлення до політиків як до тимчасових фігур, котрі ненадовго з'являлися на шахівниці, за якою сиділи справжні гравці, до яких Пікерінг зараховував і себе: досвідчені фахівці, «довічні» кадровики, які займалися своєю справою достатньо довго, щоб бачити гру в певній перспективі. Вільям Пікерінг часто повторював, що два терміни в Білому домі – зовсім недостатньо, щоб розібратись у світовому політичному ландшафті.

– А може, це якесь безневинне прохання, котре не стосується того, що ви тільки-но сказали? – обережно припустила Рейчел, сподіваючись, що президент вважає нижче своєї гідності займатися якимись дешевими передвиборними трюками. – Може, йому потрібна інформація з якоїсь дражливої теми?

– Не хочу применшувати ваших заслуг і талантів, агенте Секстон, але Білий дім має у своєму розпорядженні достатньо фахових референтів на той випадок, якщо знадобляться їхні послуги. Коли йдеться про якусь внутрішню справу Білого дому, то президент мав подумати двічі, перш ніж виходити з вами на контакт. А якщо ні, то він, чорт забирай, мав подумати тричі, перш ніж запрошувати до себе мого агента і при цьому відмовлятися пояснити, навіщо це йому потрібно!

Пікерінг завжди називав своїх підлеглих «агентами», і така фігура мови видавалася багатьом холодно-офіційною та бездушною.

– Ваш батько набирає політичної ваги, – зауважив Пікерінг. – Істотної ваги. Це, вочевидь, не може не нервувати Білий дім. – Він зітхнув. – Політика – непроста справа. Коли президент влаштовує таємну зустріч із донькою свого суперника, то, гадаю, він має на думці дещо більше, ніж просто аналіз розвідувальних даних.

У Рейчел по спині побігли мурашки. Припущення Пікерінга майже завжди справджувалися.

– Тобто ви побоюєтеся, що Білий дім вважає ситуацію настільки серйозною, що там вирішили і мене залучити до політичної гри?

Пікерінг трохи помовчав.

– Ви не надто приховуєте свого ставлення до батька, і я майже не сумніваюся, що керівники виборчої кампанії чинного президента знають про розкол, який між вами існує. Гадаю, вони спробують якимось чином використати вас проти батька.

– Я готова, де розписатися? – сказала Рейчел майже не жартуючи.

На Пікерінга її слова не справили враження, принаймні зовні. Він суворо поглянув на неї.

– Попереджаю вас, агенте Секстон. Якщо ви відчуваєте, що особисті проблеми з батьком здатні вплинути на ваші судження під час розмови з президентом, я раджу вам відмовитися від аудієнції.

– Відмовитися? – нервово хихикнула Рейчел. – Як же я можу відмовити президенту?

– Ви не можете. Зате я можу, – сказав директор управління.

Його слова прозвучали як віддалений гуркіт каменепадку, і Рейчел пригадала ще одну причину, через яку цей чоловік отримав прізвисько Квакер: цей релігійний термін походив від англійського слова «трясти». Попри свою дрібну статуру, Вільям Пікерінг – якщо його розлютити – здатен був спричинювати політичні землетруси.

– Мої міркування прості, – продовжив директор. – Я маю обов'язок захищати людей, котрі зі мною працюють, і тому не потерплю навіть натяку на те, що когось із моїх підлеглих збираються використати як пішака у політичній грі.

– І що ви мені рекомендуєте?

Пікерінг зітхнув.

– Моя пропозиція полягає в тому, що вам слід з ним зустрітися. І нічого не обіцяти. Коли президент скаже, що там, у біса, у нього на думці, відразу ж поінформуйте мене. Якщо у мене виникне підозра, що він грає з вами в політичні ігри, то, повірте мені, я миттєво висмикну вас із халепи: він навіть не здогадається, що сталося.

– Дякую, сер. – Рейчел відчула, як від директора йде та захисна аура, якої їй так часто бракувало в рідному батькові. – Ви сказали, що президент уже прислав по мене авто?

– Не зовсім. – Пікерінг нахилився і показав у вікно.

Трохи розгубившись, Рейчел підійшла до вікна і подивилася туди, куди показував Пікерінг.

На галявинці стояв тупоносий гелікоптер МН-60G «Пейв Хоук»; його турбіна працювала на холостих обертах. Цей гелікоптер, один із найшвидших у світі, прикрашала емблема Білого дому. Поруч вичікував пілот, поглядаючи на годинник.

Рейчел обернулася до Пікерінга, не вірячи своїм очам.

– З Білого дому прислали по мене вертоліт, щоб відвезти на відстань всього-на-всього п'ятнадцять миль – до округу Колумбія?

– Вочевидь, президент хотів справити на вас враження і трохи налякати. – Пікерінг зміряв її поглядом. – Сподіваюся, що з вами не станеться ні першого, ні другого.

Рейчел кивнула. Хоча була і вражена, і налякана.

Чотири хвилини по тому Рейчел Секстон вийшла з управління і сіла у вертоліт. Не встигла вона пристебнутися, як машина злетіла й понеслась над лісами штату Вірджинія. Рейчел поглянула на дерева, що мигтіли внизу, і серце її пришвидшено закалатало. Воно застукало б іще швидше, якби вона дізналася, що гелікоптер так і не долетить до Білого дому.

5

Вітер немилосердно шарпав намет, та Дельта-Один цього навіть не помічав. Він і Дельта-Три зосередили увагу на своєму товаришеві, який із хірургічною точністю маніпулював джойстиком. Перед ними на екрані розгорталася пряма трансляція з мініатюрної відеокамери, вмонтованої в мікроробота.

«Абсолютно бездоганний пристрій стеження», – подумав Дельта-Один, який відчував подив і захват щоразу, коли вони його вмикали. Здавалося, останнім часом у світі мікромеханіки факти випереджали фантазію.

Мікроскопічні електромеханічні системи, тобто мікророботи, були найновішим досягненням високих технологій у царині пристроїв стеження. На жаргоні спеців ця технологія звалася «муха на стіні».

У буквальному значенні.

Мікроскопічні роботи з дистанційним керуванням видавалися чимось з області фантастики, хоча насправді вони існували й використовувалися ще з 1990-х років. У головній статті журналу «Діскавері» за травень 1997 року йшлося як про «літаючі», так і про «плаваючі» моделі. «Плавці» – наносубмарини завбільшки з кристалик солі – можна було запускати у кровоносну систему людини, точнісінько як у фільмі «Фантастична мандрівка». Зараз ці пристрої використовувались у передових медичних закладах, для того щоб лікарі мали змогу перевіряти стан артерій, дивитися прямі відеотрансляції з кровоносних судин і фіксувати місця розташування тромбів, навіть не беручись при цьому за скальпель.

Попри певні побоювання, створити літаючого мікроробота виявилось справою, легшою за створення «плавців». Аеродинамічна технологія, потрібна для

підйому машини в повітря, існувала ще з тих часів, коли брати Райт змусили злетіти перший у світі літак, тому лишалася єдина проблема – проблема мініатюризації. Перші літаючі мікророботи, спроектовані в НАСА як безпілотні дослідні пристрої, призначені для майбутніх польотів на Марс, були кілька дюймів завдовжки. Однак у наш час досягнення в царині нанотехнологій, легких надміцних матеріалів та мікромеханіки дозволили зробити літаючих мікророботів реальністю.

Справжній прорив забезпечила нова галузь, яку називали «біонаслідування», тобто копіювання живих організмів, створених матінкою-природою. Виявилося, що мініатюрні гедзі є ідеальним прототипом для вертких і ефективних літаючих роботів. Модель RH2, якою зараз керував Дельта-Два (лишень сантиметр завдовжки – не більше від комара!), піднімалася в повітря за допомогою двох прозорих силіконових крилець на шарнірах. Ці крильця забезпечували мікророботу неперевершену мобільність і високі льотні характеристики.

Іще одним технічним проривом став механізм підзарядки. Перші прототипи мікророботів могли підзаряджати свої батареї, тільки зависаючи безпосередньо над джерелом яскравого світла, що було мінусом для непомітного використання у темних місцях. Однак новіші прототипи вже мали змогу підзаряджатися, просто приземляючись за кілька дюймів від магнітного поля. Це виявилось дуже зручною обставиною, бо в сучасному світі магнітні поля є майже скрізь: це і розетки, і монітори комп'ютерів, і електромотори, і гучномовці, і мобільні телефони – імпровізованих підзарядних станцій не бракує. Якщо помістити мікроробота у якесь приміщення, він зможе передавати відео- та аудіоінформацію скільки завгодно довго. Тому ось уже понад тиждень підрозділ «Дельта» без проблем забезпечував трансляцію за допомогою літаючого пристрою RH2.

От і зараз мікроробот тихо висів у нерухомому повітрі центрального приміщення об'єкта, наче комар у великому сараї. Транслюючи вид унизу «з пташиного польоту», літаючий шпигун тихо кружляв над людьми, які й не підозрювали про його існування. То були науковці – фахівці з різних галузей знань. Поки RH2 над ними кружляв, Дельта-Один помітив два знайомі обличчя, які нахилилися одне до одного, про щось розмовляючи. То був сигнал до дії: командир наказав Дельта-Два опустити пристрій і підслухати розмову.

Маніпулюючи джойстиком, Дельта-Два увімкнув звукові сенсори робота, націлив умонтований у нього параболический підсилювач і почав спускати літаючого шпигуна, аж поки той не опинився за кілька футів над головами науковців. Чутність була слабкою, але достатньою.

– Ніяк не можу в це повірити, – казав один фахівець.

Попри те що він прибув сюди дві доби тому, збудження в його голосі і досі не згасло.

Здавалося, його співрозмовник відчував не менший ентузіазм.

– Ти коли-небудь у житті думав, що станеш свідком чогось подібного?

– Ніколи, – відповів перший науковець, сяючи від захвату. – Для мене це й досі як прекрасний сон.

Дельта-Один почув, що хотів. Було ясно, що всередині об'єкта все йшло так, як і планувалося. Дельта-Два порухом джойстика забрав мікроробота від двох науковців і спрямував його до схованки. Він загнав його до «ангару» – потаємного місця біля циліндра електрогенератора. І батареї живлення PH2 відразу ж почали заряджатися для нового завдання.

6

Гелікоптер мчав у вранішньому небі, а Рейчел Секстон подумки губилася в сьогоднішніх химерних подіях. І лише тоді, коли MH-60G блискавично проскочив повз Чесапікську бухту, вона збагнула, що вони летять у зовсім іншому напрямку. Сум'яття, що вмить спалахнуло в її душі, одразу ж змінилося на страх.

– Гей! – крикнула вона пілоту. – Що ви робите? – Її голос ледь пробивався крізь гуркіт лопатей і виття турбіни. – Ви ж мали відвезти мене до Білого дому!

Пілот похитав головою.

– Вибачте, пані. Цього ранку президент не в Білому домі.

Рейчел спробувала пригадати, чи говорив Пікерінг щось конкретне про Білий дім, чи то їй здалося.

– А де ж тоді зараз президент?

– Зустрінетесь з ним в іншому місці.

Ось тобі й маеш!

– Де це, в іншому?

– Вже недалеко звідси.

– А можна уточнити?

– Через шістнадцять миль.

Рейчел гнівно встромила погляд у пілота. Цьому типові місце серед політиків, а не за штурвалом гелікоптера.

– А від куль ви теж так вправно ухиляєтеся, як і від моїх відповідей?

Пілот промовчав.

Щоб перелетіти через Чесапікську бухту, гелікоптерові знадобилося менш ніж сім хвилин. Коли попереду знову з'явився суходіл, пілот звернув машину на північ і погнав її вздовж берега вузького півострова, де Рейчел побачила кілька злітно-посадкових смуг та будівель, схожих на військові об'єкти. Пілот почав знижуватися саме туди, і Рейчел здогадалася, що то було за місце. Шість пускових майданчиків та закіптюжені ракетні башти слугували доброю підказкою, а для особливо нетямущих на даху однієї з будівель виднівся напис величезними літерами: ВОЛЛОПС-АЙЛЕНД.

Воллопс-айленд був одним із найстаріших пускових майданчиків НАСА. І досі використовуваний для запуску супутників та випробувань експериментальних літальних апаратів, Воллопс був чимось на кшталт неофіційної закритої бази НАСА.

Президент на Воллопс-айленд? Повне безглуздя!

Пілот вирівняв гелікоптер відносно трьох злітно-посадкових смуг, що простягнулися уздовж вузького півострова. Здавалося, вертушка прямувала до дальнього кінця смуги, що розташовувалася по центру.

Машина почала опускатися.

– З президентом ви зустрінетеся в його кабінеті.

Рейчел повернулася до пілота – чи не жартує він, бува?

– Президент Сполучених Штатів має кабінет на Воллопс-айленд?

Але вигляд у пілота був абсолютно серйозний.

– Пані, президент Сполучених Штатів має свій кабінет там, де забажає. – І він показав на кінець смуги, де мерехтіли обриси велетенського літака.

Серце Рейчел мало не зупинилося. Навіть на відстані півкілометра вона безпомилково впізнала блакитний корпус модифікованого «Боїнг-747».

– Отже, наша зустріч відбудеться на борту...

– Так, пані. Бо то його дім, коли він не вдома.

Рейчел прикипіла поглядом до гігантського літака. Цей знаменитий літальний апарат був позначений військовим кодом VC-25-A, хоча решта світу знала його під іншою назвою: ВПС-1.

– Схоже, ваша зустріч відбудеться сьогодні у новій машині, – сказав пілот і кивнув на цифри, що виднілися на хвості «боїнга».

Рейчел задумливо кивнула. Мало хто з американців знав, що насправді було два ВПС-1: двійко ідентичних спеціально обладнаних «Боїнг-747-200Bs» – один із хвостовим номером 28000, а другий – 29000. Обидва літаки мали крейсерську швидкість 600 миль на годину і були обладнані устаткуванням

для дозаправлення у повітрі, що забезпечувало їм практично необмежену дальність польоту.

Після приземлення гелікоптера на смугу біля президентського літака Рейчел збагнула, чому ВПС-1 часто називали «резервом» головнокомандувача. Бо ця машина і справді мала лячний вигляд.

Коли президент літав до інших країн на зустріч з главами держав, він часто висловлював бажання, щоб ця зустріч – з міркувань безпеки – відбувалася на злітно-посадковій смузі на борту його літака. Хоча безпека й справді була одним з міркувань, але іншим, не менш важливим моментом було бажання здобути фору в перемовинах шляхом звичайнісінького залякування. Візит до ВПС-1 був більш лячним, аніж будь-яке відвідування Білого дому. Вздовж фюзеляжу тягнувся напис літерами шість футів заввишки: СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ. Якось одна жінка – член англійського кабінету міністрів – дорікнула президентові Річарду Ніксону, що запросити її на борт ВПС-1 було все одно, що вимахувати у неї перед носом своїм чоловічим достоїнством. Після цього екіпаж дав літакові жартівливе прізвисько «Великий Дік», бо Дік, зменшувальне від Річард, означало також чоловічий прутень.

– Доброго ранку, міс Секстон. – Біля гелікоптера матеріалізувався вдягнений у куртку агент секретної служби і відчинив їй двері. – Президент чекає на вас.

Рейчел вийшла з вертушки і поглянула вгору, на крутий трап, що вів до здоровенного корпусу літака. «До цього літаючого фалоса», – подумала вона. Колись їй розповідали, що летючий «Овальний кабінет» має понад чотири тисячі квадратних футів внутрішньої площі, включно з чотирма окремими приватними спальнями, койками для двадцяти шести членів екіпажу та двома бортовими кухнями, здатними забезпечити їжею п'ятдесят осіб.

Піднімаючись східцями, Рейчел відчувала, що агент секретної служби мало не наступає їй на п'яти, спонукаючи поквапитися. Високо вгорі виднівся розчинений люк пілотської кабіни, схожий на невеличкий отвір у тілі велетенського сріблястого кита. Ступивши на затемнений сходовий майданчик, жінка відчула, як її впевненість у собі почала швидко згасати.

Спокійно, Рейчел. Це ж усього-на-всього літак.

На майданчику агент спецслужби ввічливо взяв її під руку і повів напроцуд вузьким коридором. Потім вони повернули праворуч, пройшли трохи вперед – і опинилися у просторому розкішному салоні. Рейчел одразу ж упізнала його, бо неодноразово бачила на фото.

– Залишайтеся тут, – сказав спецагент і зник.

Рейчел стояла сама у знаменитому передньому салоні ВПС-1 із дерев'яними панелями. Це приміщення використовували для зустрічей і відпочинку великих цабе, а також, вочевидь, для того, щоб до смерті лякати пасажирів, котрі вперше сюди потрапляли. Салон займав усю ширину літака – як і товсте килимове покриття. Умеблювання вражало бездоганністю: обшиті вичиненою кінською шкірою крісла, розставлені довкола ділового кленового столу; поліровані мідні торшери біля комфортабельного дивана у стилі

«континенталь», а також бар із червоного дерева, де стояв кришталевий посуд з ручним гравіюванням.

Певно, конструктори цієї моделі «боїнга» ретельно спроектували носовий салон так, щоб забезпечити його пасажирів відчуття порядку в поєднанні зі спокоєм. Однак Рейчел відчувала цієї миті все, що завгодно, тільки не спокій. Їй на думку спадало лише одне: ті численні світові лідери, які сиділи в цьому салоні і приймали рішення, що впливали на долю людства.

Усе в цій кімнаті промовляло про владу – від тонкого аромату тютюну для люльки до всюдисущого зображення президентської печатки. Орел, що стискає в пазурах стріли та гілки оливи, виднівся на невеличких подушках, на відерці для льоду і навіть на підставках для келихів у барі. Рейчел взяла одну з підставок і уважно її обдивилася.

– Вже цупите сувеніри? – пролунав у неї за спиною чийсь низький голос.

Ошелешена Рейчел аж підскочила від несподіванки, різко крутнулася на п'ятах і впустила підставку на підлогу. А потім незграбно нахилилася, щоб підняти її. Вхопивши підставку, вона підвела голову і побачила, як на неї з веселою посмішкою дивиться згори президент Сполучених Штатів.

– Я не ясновельможна особа, міс Секстон. Їй-богу, не треба мені вклонятися.

7

Сенатор Седжвік Секстон насолоджувався затишком свого видовженого лімузіна «лінкольн», коли той віз його до офісу, пробираючись, немов змія, крізь ранкові автомобільні затори на Вашингтонських вулицях. Напроти сенатора влаштувалася його особиста помічниця Габріель Еш, двадцяти чотирьох років. Вона повідомляла Секстону розклад зустрічей на сьогодні, але той ледве слухав, про що говорить Габріель.

«Вашингтон мені до вподоби, – думав він, із задоволенням роздивляючись груди помічниці під кашеміровим светром. – Влада – найсильніший сексуальний стимулятор... саме вона і змушує таких жінок валом валити до Вашингтона». Габріель Еш закінчила престижний університет і сама мріяла коли-небудь стати сенатором. Секстон не сумнівався, що це їй вдасться. Габріель була неймовірно гарна і надзвичайно кмітлива. А найголовніше – вона чудово розуміла правила гри.

Габріель була темношкірою. Проте скоріше не чорною, а світло-брунатною або ж кольору червоного дерева. Такий собі «компромісний варіант», котрий – на переконання Секстона – надто вразливі білі американці могли прийняти без відчуття, що зраджують своїх. Описуючи приятелям свою секретарку, сенатор хвалився, що вона має зовнішність Холлі Беррі, а розум і честолюбство у неї, як у Хіларі Клінтон. Хоча іноді йому здавалося, що ця характеристика є недостатньою.

Сенатор підвищив Габріель на посаді три місяці тому, призначивши особистою помічницею в своїй виборчій кампанії, і за цей час вона зарекомендувала себе надзвичайно добре. А найголовнішим було те, що працювала вона абсолютно безкоштовно. Компенсацією за шістнадцятигодинний робочий день був досвід: воюючи пліч-о-пліч із бувалим політиком, можна багато про що дізнатися і багато чого навчитися.

«А ще, – упивався Секстон, – я переконав цю дівчину робити дещо інше, окрім безпосередньої роботи». Підвищивши Габріель по службі, сенатор запросив її пізно ввечері до особистого кабінету для «інструктажу». Як і передбачалося, молода асистентка з'явилася, відчуваючи ледь не побожний страх перед зоряним блиском боса і прагнучи догодити. І сенатор, з неквапливим терпінням, надбаним десятиліттями практики, почав чаклувати. Він добився повної довіри Габріель, поступово звільнив її від комплексів, продемонстрував приголомшливе самовладання і врешті-решт спокусив дівчину просто там, в офісі.

Секстон не сумнівався, що ця подія виявилася найяскравішою в сексуальному житті молодшої персони. Та він помилився. Вже на ранок, при світлі дня, Габріель пошкодувала про власну нестриманість. Збентежена, вона запропонувала звільнити її. Секстон відмовився. Дівчина залишилася, але абсолютно чітко окреслила свої наміри. І відтоді між босом та помічницею встановилися виключно ділові стосунки.

Габріель і досі ворушила своїми повненькими губами:

– ...не розслабляйтеся, вирушаючи сьогодні на теледебати до Сі-ен-ен. Ми й досі не знаємо, кого Білий дім відрядить опонентом. Я вам надрукувала нотатки – ось, перегляньте. – І секретарка подала йому теку.

Секстон узяв теку, із задоволенням вдихаючи цілий букет ароматів: тонкі парфуми асистентки в поєднанні з приємним запахом замшевих сидінь автомобіля.

– Ви мене не слухаєте, – зауважила асистентка.

– Та ні, слухаю – і дуже уважно, – посміхнувся сенатор. – Не переймайтеся ви цими теледебатами. Найгірше, що може зробити Білий дім, – це відрядити мені в піку когось із нижніх чинів виборчої кампанії. А в найкращому випадку вони пришлють яке-небудь велике цабе, і я з'їм його на обід.

Габріель насупилася.

– Що ж, чудово. У ці нотатки я включила також список найбільш імовірних небажаних тем.

– Певно, ті самі «підозрювані», що й зазвичай.

– Там є один новий пункт. Мені здається, може статися недоброзичливий випад з боку гомосексуалістів щодо вашої вчорашньої заяви у програмі Ларрі Кінга.

Секстон знизав плечима, слухаючи одним вухом:

- Дійсно. Я неохайно висловився про одностатеві шлюби.

Габріель ще дуже спохмурніла:

- Ви виступили проти них, і дуже сильно.

«Одностатеві шлюби, - з огидою подумав Секстон. - Якби це залежало від мене, то я б навіть позбавив цих недоносків виборчих прав».

- Ну гаразд, - неохоче погодився він, - я трішки зменшу натиск.

- От і добре. Позаяк щодо деяких із цих болючих тем ви явно перестаралися. Головне - не переборщити. Публіка може змінити думку водномить. Зараз ваш рейтинг зростає і ви набираєте темп. Тож варто просто осідлати хвилю і їхати на ній. Не треба вибивати м'яча за майданчик. Тримайте його у грі.

- А з Білого дому є якісь новини?

На обличчі Габріель з'явився спантеличений вираз, і це порадувало сенатора.

- Мовчання триває. Жодної офіційної заяви. Ваш опонент перетворився на людину-невидимку.

Останнім часом Секстону аж не вірилося, що все йде так гарно. Президент кілька місяців наполегливо проводив свою виборчу кампанію. Але раптом, десь тиждень тому, він усаїтнівсь в Овальному кабінеті, і відтоді ніхто його не бачив і не чув. Здавалося, могутньому супернику несила далі терпіти все зростаючу популярність сенатора.

Габріель пригладила своє випрямлене чорне волосся.

- До мене дійшли чутки, що його помічники самі здивовані й розгублені. Президент ніяк не пояснює свого зникнення. Ясна річ, там усі отетеріли.

- А чим це можна пояснити? Є якісь припущення? - спитав сенатор.

Габріель поглянула на нього поверх строгих окулярів, що надавали їй вченого вигляду.

- Сьогодні мені вдалося одержати з власних джерел цікаву інформацію безпосередньо з Білого дому.

Секстон упізнав цей погляд: Габріель Еш знову роздобула якісь внутрішні секретні відомості. Цікаво, як вона розплачується зі своїми постачальниками? Робить мінет якомусь президентському помічникові на задньому сидінні його авто? Втім, його це не обходить. Головне, що інформація надходила без перебоїв.

- Кажуть, - продовжила асистентка, перейшовши на шепіт, - що глава держави поводитьсь якомсь дивно з минулого тижня, після своєї несподіваної приватної бесіди з керівником НАСА. Президент повернувся з цієї зустрічі спантеличений і розгублений. Негайно скасував усе, що було заплановано, і відтоді підтримує найтісніший зв'язок з НАСА.

Секстону дуже сподобалося те, що він почув.

– То ви вважаєте, космічна агенція могла повідомити йому якісь погані новини?

– Цілком логічне пояснення, – з надією відповіла Габріель, – хоча мало статися щось екстраординарне, щоб президент отак узяв і все кинув.

Секстон замислився. Очевидно, події в НАСА розгортаються несприятливо, інакше президент викинув би цю новину як козирну карту у грі проти нього. Адже останнім часом Секстон сильно критикував президента за фінансування космічної агенції. Низка нещодавніх провалів і колосальна перевитрата бюджету зробили його хлопчиком для биття, і сенатор без упину критикував марнотратство та неефективність зростлого державного апарату. Ясна річ, мало хто з політиків наважився б завойовувати голоси виборців наскоками на НАСА – один із найвизначніших символів Америки і предмет національної гордості, але сенатор Секстон володів зброєю, яку мало хто з політиків мав: Габріель Еш, з її безпомилковою інтуїцією та проникливістю.

Ця кмітлива молода жінка привернула увагу Секстона кілька місяців тому, коли працювала координатором у вашингтонському офісі виборчої кампанії сенатора. Саме тоді, коли рейтинг сенатора залишався дуже низьким, а його критика бездумного марнотратства уряду не знаходила широкого відгуку, Габріель Еш продемонструвала босові радикально оновлену концепцію виборчої кампанії. Вона запропонувала йому зробити об'єктом критики величезні бюджетні перевитрати НАСА, а постійні поступки агенції з боку уряду подати як яскравий приклад легковажної фінансової політики президента Герні.

«НАСА обходиться Америці у величезну купу грошей, – писала йому Габріель, додавши список витрат, позик і дотацій. – Виборці не мають про все це ані найменшої гадки. Але, дізнавшись, вони сполошаться. Думаю, ви просто мусите зробити питання про НАСА політичним аргументом».

Секстон аж застогнав від її наївності.

– Ну аякже! Лишилося тільки виступити проти виконання гімну країни на бейсбольних матчах.

Однак у наступні тижні Габріель наполегливо продовжувала підкладати на стіл сенаторові інформацію про космічну агенцію. І що більше Секстон заглиблювався в проблему, то ясніше бачив: ця дівчина багато в чому має рацію. Навіть для урядової організації НАСА була страшенно невдалим фінансовим проектом – вона виявилася дорогою, громіздкою структурою, працювала неефективно, а останніми роками – відверто погано.

Одного разу Секстон давав інтерв'ю в прямому ефірі щодо проблем у галузі освіти. Журналіст тиснув на сенатора, намагаючись дізнатися, де той збирається знайти кошти на обіцяну реформу шкіл. У відповідь сенатор вирішив напівжартома випробувати теорію Габріель Еш щодо НАСА.

– Гроші на освіту? – удавано здивувався він. – Ну, наприклад, я наполовину уріжу космічну програму. Вважаю, що коли космічна агенція може пускати

п'ятнадцять мільярдів на вітер щороку, то я маю повне право витратити сім з половиною із них на дітлахів отут, на Землі.

У кабіні звукорежисера люди з команди сенатора аж роти пороззявляли з жаху: настільки непередуманим і необережним здалося їм це зауваження. Адже траплялися випадки, коли виборчі кампанії зазнавали фіаско і через менш сміливі вислови на адресу всемогутнього відомства. Миттєво задзичкали телефони. Співробітники Секстона розгублено зіщулилися зі страху: то вболівальники НАСА пішли в атаку, щоб прикінчити ворога.

Але сталося щось абсолютно несподіване.

– П'ятнадцять мільярдів на рік? – недовірливо уточнив перший з тих, що дзвонили. – Може, я недочув? Тобто ви хочете сказати, що клас, де вчиться мій син, переповнений через те, що школи не можуть найняти на роботу достатню кількість учителів, тоді як НАСА витрачає п'ятнадцять мільярдів на рік, аби фотографувати космічний пил?

– Ну... десь так, – ухильно підтвердив Секстон.

– Але ж це абсурд! А президент має достатньо повноважень, щоб припинити це неподобство?

– Звісно, що має, – цього разу вже упевнено відповів сенатор. – Президент має повне право накласти вето на бюджетну заявку будь-якого відомства, яку визнає надмірною.

– Тоді я віддаю свій голос вам, сенаторе Секстон. П'ятнадцять мільярдів на дослідження космосу, коли нашим дітям бракує вчителів... Це просто жах! Бажаю успіху, сер. Сподіваюся, у вас вистачить витримки пройти увесь шлях до переможного кінця.

Потім підключили наступного абонента.

– Сенаторе, я щойно прочитав, що міжнародна космічна станція, у роботі якої бере участь НАСА, одержує колосальні гроші, до того ж президент збирається збільшити фінансування за рахунок резервного фонду, щоб продовжити терміни її експлуатації. Це правда?

Саме на це запитання й очікував сенатор.

– Правда!

Він детально пояснив, що космічна станція спочатку замислювалася як спільне підприємство, витрати на утримання якого розділили б дванадцять країн. Але після того як почалося будівництво, бюджет станції різко роздувся і вийшов з-під контролю. Тому багато країн відмовилися від своєї частки. Проте президент США, замість відмінити проект, вирішив покривати і чужі витрати.

– Наша частка у фінансуванні міжнародної космічної станції зросла з восьми мільярдів доларів, як передбачалося спочатку, до неймовірної цифри – сто мільярдів!

Абонент розлютився:

– То чому ж, чорт забирай, президент не перекриє кисень?

Секстонові захотілося розцілювати співрозмовника.

– До біса гарне запитання! На жаль, третину конструкцій уже доставлено на орбіту, і президент зробив це за рахунок вас, платників податків. Тому «перекрити кисень» – це все одно, що визнати жахливу помилку, скоєну вашим коштом.

Дзвінки не припинялися. Здавалося, американці тільки зараз почали виразно усвідомлювати, що НАСА – аж ніяк не національна священна корова і що ситуацію можна й треба міняти.

Коли передача скінчилася, усі, хто перебував тоді в студії, окрім кількох затятих прихильників освоєння космосу, що жваво загомоніли про вічний і непозбутній потяг людства до знань, зішлися в одному: в ході своєї виборчої кампанії сенатор Секстон надібав золотий ключик до успіху, намацав «гарячу кнопку» – ще ніким не досліджене, суперечливе питання, яке зачепило виборців за живе.

І впродовж наступних тижнів Секстон обійшов своїх опонентів на п'яти початкових виборах у важливих для остаточної перемоги штатах. Він одразу ж призначив Габріель Еш особистою помічницею. Це стало нагородою за роботу, яку вона виконала, щоб донести до виборців інформацію про стан справ у НАСА. Легким порухом руки сенатор зробив нікому не відому афроамериканку висхідною політичною зіркою й одночасно раз і назавжди поховав проблему, пов'язану зі своїми колишніми голосуваннями в сенаті, які можна було кваліфікувати як расистські та дискримінаційні стосовно жінок.

А тепер, коли вони сиділи разом у лімузині, Секстон збагнув, що Габріель знову демонструє свою обізнаність. Роздобута нею інформація про секретну зустріч, що відбулася минулого тижня між керівником НАСА і президентом, беззаперечно свідчила: космічну агенцію чекають нові труднощі – можливо, від фінансування проекту відмовляється ще одна країна-учасниця.

І коли автомобіль проїздив повз пам'ятник Джорджеві Вашингтону, сенатор Секстон відчув, що сама доля призначила йому стати наступним президентом Сполучених Штатів.

Незважаючи на свій злет до наймогутнішої політичної посади у світі, президент Захарій Герні був чоловіком середнього зросту, тендітним і з вузькими плечима. Він мав чорне волосся із зализинами, обличчя, вкрите ластовинням, і носив біфокальні окуляри. Однак його непоказна статура різко контрастувала з тією майже побожною любов'ю, яку він викликав у тих, хто його знав. Казали, що варто хоч раз зустрітися із Заком Герні – і ви підете за ним хоч на край світу.

– Я такий радий, що ви змогли приїхати, – сказав президент, простягаючи руку, аби привітатися з Рейчел.

Його потиск був емоційним та щирим.

Рейчел переборола ніяковість, що клубком стала у горлі.

– Зви... звичайно, пане президент. Для мене зустрітися з вами – велика честь.

Президент заспокійливо посміхнувся, і Рейчел уперше відчула на собі вплив легендарної люб'язності Захарія Герні. Цей чоловік мав відкрити привітну зовнішність, яку так полюбляли політичні карикатуристи, бо, хоч би як її не спотворювали, все одно його щира теплота та приязна посмішка безпомилково розпізнавалися. Очі Герні постійно випромінювали почуття власної гідності та щирість.

– Якщо ви підете зі мною, – мовив він підбадьорливо, – то у мене знайдеться спеціально для вас філіжанка кави.

– Дякую, сер.

Президент натиснув кнопку внутрішнього зв'язку і попросив, щоб йому в кабінет принесли кави.

Йдучи за президентом через літак, Рейчел не могла не помітити, що глава держави виглядає надзвичайно бадьорим та задоволеним як для претендента з низьким рейтингом. Більше того, на ньому було невимушене вбрання: сині джинси, футболка та прогулянкові черевики.

Рейчел спробувала зав'язати розмову.

– Ви... мабуть, щойно з прогулянки, пане президент?

– Аж ніяк. Просто мої радники вирішили, що таким має бути мій новий імідж. А яка ваша думка?

Рейчел сподівалася, що він жартує – і це було б доречно.

– Таке вбрання... ну... як це краще сказати... додає вам мужності, пане президент.

– От і добре, – незворушно відреагував Герні. – Мені та радникам здається, що такий прикид допоможе відвоювати у вашого батька якийсь відсоток прихильниць. – Президент витримав паузу, а потім широко посміхнувся. – Це був жарт, міс Секстон. Усі ми прекрасно розуміємо, що мені знадобиться дещо більше, аніж футболка та джинси, аби виграти ці вибори.

Відкритість президента і його добродушний гумор швидко зруйнували те напруження, яке відчула Рейчел, коли зайшла до літака. Брак фізичної сили президент сповна компенсував своїм дипломатичним умінням. Дипломатія – мистецтво спілкування з людьми, і Захарій Герні мав до неї неабиякий хист.

Рейчел пішла за президентом до хвостової частини літака. І що далі вони йшли, то менше інтер'єр нагадував літак: звивисті коридори, шпалери на стінах – і навіть невеличкий спортзал з тренажерами. Дивно, але здавалося, що в літаку нікого не було.

– Ви подорожуєте на самоті, пане президент?

Герні похитав головою.

– Фактично ми щойно приземлилися.

«Приземлилися? По дорозі звідки?» – здивовано подумала Рейчел. Серед розвідувальних даних цього тижня вона не зустрічала нічого про те, що президент збирається кудись відбути. Вочевидь, він використовував базу Воллопс-айленд, щоб подорожувати інкогніто.

– Мій персонал залишив борт літака незадовго до вашого прибуття, – пояснив президент. – Незабаром я подамся до Білого дому, щоб зустріти їх там, але мені хотілося зустрітися з вами саме тут, а не в Овальному кабінеті.

– Намагаєтеся мене настрашити?

– Навпаки. Намагаюся виявити вам повагу, міс Секстон. У Білому домі є все, що завгодно, окрім приватності й затишку, тому новина про нашу зустріч могла б розсварити вас із батьком.

– Ціную вашу делікатність, сер.

– Бачу, ви й самі намагаєтеся зберегти крихку рівновагу в родинних стосунках, тому не хочу зводити нанівець ваші зусилля.

Рейчел швидко пригадала вранішню зустріч з батьком, яка минула в атмосфері, далекій від делікатності. Зак Герні всіляко намагався не виходити за межі світської пристойності, хоча зовсім не мав цього робити.

– Я можу звати вас Рейчел? – спитав Герні.

– Звісно.

«А можна я зватиму вас Зак?» – подумала вона.

– Це мій кабінет, – сказав президент, пропускаючи Рейчел до кімнати з різьбленою кленовою підлогою.

Офіс на борту ВПС-1 був, безперечно, затишнішим за свій аналог у Білому домі, але все одно його обстановка була дещо спартанською. Завалений купою газет робочий стіл, а за ним приголомшливе полотно із зображенням класичної трищоглової шхуни, яка на всіх вітрилах намагається втекти від шторму, що насувається. Ця картина здалася Рейчел чудовою метафорою того становища, у якому зараз опинився президент.

Захарій Герні запропонував Рейчел один із трьох обертальних офісних стільців, що стояли поблизу столу. Вона сіла, сподіваючись, що президент сяде за стіл, але він підтягнув до себе стілець і розташувався біля неї.

«Бажання не вивищуватися над співрозмовником, – здогадалася вона. – Дійсно майстер дипломатії».

– Ну що ж, Рейчел, – стомлено зітхнув президент. – Мабуть, я не помилюся, якщо скажу, що ви, сидячи отут, відчуваєте велике сум'яття, еге ж?

Під обеззброювальною дією доброти, що чулася в голосі цього чоловіка, залишки обачності в душі Рейчел розтанули, як сніг.

– Так, сер, я й справді спантеличена.

Герні гучно розсміявся.

– Надзвичайно. Не кожного дня мені вдається спантеличити співробітника розвідувального управління.

– Не кожного дня співробітника Національного управління військово-космічної розвідки запрошує до ВПС-1 президент у футболці та джинсах.

Президент знову розсміявся.

У двері офісу тихо постукали – то принесли каву. Увійшла жінка, член екіпажу, несучи на таці олов'яне горнятко з кавою та дві олов'яні чашки. Президент подав знак, вона поставила тацю на стіл і вийшла.

– Вершки? Цукор? – спитав Герні і підвівся, щоб налити кави.

– Вершки, будь ласка, – відповіла Рейчел, вдихаючи густі пахощі.

Отакої! Президент Сполучених Штатів персонально подає мені каву!

Захарій Герні подав Рейчел важку олов'яну чашку.

– Справжній «Пол Ревер», – зауважив він. – Один із нечисленних предметів розкоші, які тут є.

Рейчел відсьорбнула напій. Такої доброї кави їй іще ніколи не доводилося куштувати.

– Взагалі-то, – сказав президент, наливаючи й собі чашку і знову сідаючи, – у мене обмаль часу, тому відразу до справи. – З цими словами він кинув у чашку кубик цукру і уважно поглянув на співрозмовницю. – Чомусь мені здається, що Біл Пікерінг устиг попередити вас, що єдине, для чого я вас міг запросити, – це щоб вигідно використати з політичною метою?

– Саме так він і висловився, сер.

Президент розсміявся.

– Циніком він був, циніком і залишається.

– То він помилився?

– Жартуете? – усміхнувся президент. – Біл Пікерінг ніколи не помиляється. Він влучив у десятку – як завжди.

9

Лімузин поволі пробирався до офісу сенатора Секстона крізь напружений транспортний потік, а Габріель Еш байдужим поглядом дивилася у вікно. І думала про те, як дійшла до такого етапу свого життя. Бо саме цього вона прагнула, чи не так?

Я іду в лімузині з наступним президентом Сполучених Штатів.

Габріель поглянула через замшевий салон авто на сенатора, який сидів, глибоко поринувши у думки. Вона захоплювалася його вродливим обличчям та бездоганним вбранням. Він і справді мав президентський вигляд.

Уперше Габріель побачила виступ сенатора Секстона три роки тому, коли вивчала політологію в Корнелльському університеті. Вона ніколи не забуде, як його очі пронизували аудиторію, немов посилаючи повідомлення безпосередньо їй: «Довірся мені». Після промови сенатора Габріель стала в чергу симпатиків, щоб познайомитися з ним.

– Габріель Еш, – сказав сенатор, прочитавши її ім'я на бейджіку. – Що ж, красиве ім'я для красивої молодої жінки. – І кинув на неї спокійний і доброзичливий погляд.

– Дякую, сер, – відповіла Габріель, відчуючи у потиску руки силу та енергію цього чоловіка. – Мене надзвичайно вразила основна теза вашої промови.

– Радий чути! – відповів Секстон і тицьнув їй у руку свою візитівку. – Мені завжди потрібні талановиті молоді люди, які поділяють мої погляди. Коли закінчите університет, знайдіть мене. Мої люди підшукають вам роботу.

Габріель було розкрила рота, щоб подякувати йому, але сенатор уже розмовляв з наступним прихильником, котрий стояв у черзі. Однак усі наступні місяці Габріель ловила себе на тому, що стежить по телевізору за політичною кар'єрою сенатора. Із захватом спостерігала вона, як той виступав проти надмірних урядових витрат – ініціював бюджетні скорочення, займався удосконаленням і спрощенням податкової системи, щоб зробити її більш ефективною, «підтоплював жирок» управління боротьби з наркотиками і навіть добивався скорочення надмірних програм, що стосувалися держслужбовців. А потім, коли дружина Секстона несподівано загинула в автокатастрофі, вона з побожним захватом дивилася, як сенатор обернув негатив на позитив. Піднявшись над особистим нещастям, сенатор заявив на увесь світ, що балотуватиметься в президенти і решту своєї політичної кар'єри присвятить пам'яті загиблої дружини. Саме тоді Габріель і вирішила взяти безпосередню участь у виборчій кампанії сенатора Секстона. Щоб тісно з ним співпрацювати.

І вона дійсно зблизилася з ним, як ніхто інший.

Габріель пригадала ту ніч, яку вона провела з Секстоном у його розкішному офісі, і поморщилася, намагаючись заблокувати не надто приємні картини, що почали виринати в її свідомості. Що я собі думала? Вона знала, що мала опиратися, але чомусь не змогла. Седжвік Секстон так довго був її ідолом... і – подумати тільки – він її забажав!

Лімузин вскочив у вибоїну і різко повернув Габріель до реальності.

– З тобою все гаразд? – спитав Секстон, переключивши увагу на неї.

Габріель швидко зобразила посмішку.

– Чудово.

– Невже ти й досі думаєш про ту чорнуху?

– Та трохи непокоюся, якщо чесно, – знизала вона плечима.

– Забудь. Та чорнуха – найкраще, що було в моїй кампанії.

Як дізналася Габріель на власному, не зовсім приємному досвіді, чорнухою на політичному жаргоні називається витік інформації про те, що, наприклад, ваш конкурент користується збільшувачами пеніса або підписався на порнографічний журнал для голубих. Вдаватися до чорнухи – не вельми шляхетна тактика, але коли вона спрацьовувала, то спрацьовувала масштабно.

Однак траплялося, що чорнуха могла вдарити бумерангом...

І вона таки вдарила бумерангом. Приблизно місяць тому персонал виборчої кампанії президента, занепокоєний падінням рейтингу свого шефа, вирішив проявити агресивність і злив у пресу історію, яка, на його думку, була правдивою: про те, що сенатор Секстон крутив роман зі своєю асистенткою, Габріель Еш. На превеликий жаль для Білого дому, беззаперечних доказів не було. І сенатор Секстон, твердо вірячи, що найкращий захист – це активний напад, скористався слушним моментом і перейшов у атаку. Він скликав прес-конференцію для загальнонаціональних масмедіа і заявив про свою невинуватість і обурення безпідставними чутками. «Повірити не можу, – заявив він, дивлячись у камери очима, сповненими болем, – що президент вирішив запламувати пам'ять моєї покійної дружини цими злостивими плітками».

Виступ сенатора був настільки переконливим, що Габріель сама майже повірила в те, що між ними ніколи й нічого не було. Спостерігаючи, як легко і невимушено він брехав, вона збагнула, що насправді сенатор Секстон – людина дуже небезпечна.

Останнім часом Габріель, яка була впевнена в тому, що поставила на найсильнішого коня у президентських перегонах, почали долати сумніви, що вона поставила на найкращого та найчеснішого коня. Тісна співпраця з Секстоном відкрила їй очі – сталося щось на кшталт того, коли захоплене дитинча потрапляє за лаштунки студії «Юніверсал пікчерз» і його наївний

захват затьмарюється поступовим усвідомленням того, що Голлівуд - це зовсім не магія.

І хоча віра у головну тезу Секстона залишилася, Габріель почала ставити під сумнів самого автора цієї тези.

10

- Те, про що я хочу розповісти вам, Рейчел, - розпочав президент, - має код UMBRA. І цей код перебуває далеко за межами вашого нинішнього рівня допуску до секретної інформації.

Рейчел здалося, що стіни літака насуваються на неї. Президент наказав привезти її на Воллопс-айленд, запросив на борт свого літака, прямо заявив, що збирається використати її у політичній боротьбі проти батька, а тепер, бач, хоче незаконно розголосити засекречену інформацію. Хоч який би приязний вигляд не мав Захарій Герні, Рейчел Секстон щойно дізналася про нього одну важливу річ: цей чоловік має залізну хватку.

- Два тижні тому, - продовжив президент, - НАСА зробила відкриття.

Слова повисли у повітрі, і Рейчел не відразу збагнула їхній зміст. НАСА зробила відкриття? Останні розвідувальні звіти не містили нічого екстраординарного щодо космічної агенції. Звісно, нині вже всі звикли, що чергове «відкриття НАСА» означає не що інше, як іще одну спробу вибити побільше грошей на якийсь проект.

- Поки ми не перейшли до суті справи, - сказав президент, - я хотів би дізнатися, чи поділяєте ви батьків скептицизм стосовно дослідження космосу.

Рейчел дуже не сподобалася ця фраза.

- Сподіваюся, ви запросили мене сюди не для того, щоб попросити контролювати випадки мого батька проти НАСА?

Герні розсміявся.

- Чорт забирай, звісно, що ні. Я надто довго був сенатором, аби зрозуміти, що Седжвіка Секстона не здатен контролювати ніхто.

- Мій батько - опозиціонер, пане президент. Усі більш-менш відомі політики є опозиціонерами. Вони шукають слушної нагоди, щоб здобути вигоду. І, на жаль, НАСА надала їм таку нагоду.

Кілька останніх провалів НАСА, що вишикувалися в безперервний ланцюг, були такими обурливими, що хоч плач, хоч скач: супутники розвалювалися на орбіті, космічні зонди безслідно зникали в неозорому Всесвіті, бюджет Міжнародної космічної станції зріс удесятеро і країни-учасниці почали розбігатися, як пацюки з тонучого корабля. Було змарновано і пущено на

вітер мільярди доларів, а сенатор Секстон осідлав цю вкрай вигідну тему, зробивши її улюбленою конячкою, яка обіцяла довести його аж до президентського крісла.

– Мушу визнати, – продовжив президент, – що останнім часом НАСА дійсно була ходячою катастрофою. Щоразу, коли я детально вивчаю її справи, вона дає мені безліч причин плюнути на все і скоротити бюджет.

Рейчел побачила невеличкий плацдарм і спробувала зачепитися на ньому.

– Одначе, пане президент, хіба ж я не читала зовсім недавно, що ви вкотре врятували агенцію, виділивши термінову субсидію в три мільйони доларів, аби зберегти її платоспроможність?

Президент іронічно всміхнувся.

– Ваш батько, напевне, був з цього дуже задоволений.

– Це все одно, що подати патрони кату, який зібрався вас розстріляти.

– А ви ніколи не чули свого батька у програмі «Нічний контур»? «Зак Герні – космічний наркоман, і платники податків фінансують його згубну пристрась».

– Але ж ви самі продовжуєте підтверджувати його правоту, сер.

Герні кивнув.

– Не роблю секрету з того, що я великий прихильник НАСА. І завжди був. Космічна гонка – «Супутник», Джон Гленн, «Аполлон- 11» – припала на часи мого дитинства, тому я ніколи не вагався висловлювати почуття захвату і національної гордості за нашу космічну програму. В моєму розумінні чоловіки та жінки, що працюють у НАСА, – це сучасні першопрохідці. Вони замахуються на неможливе, спокійно переживають свою поразку, а потім уперто повертаються до креслярської дошки, поки решта стоять і лише критикують.

Рейчел мовчала, відчуваючи, як під тонким шаром президентського спокою вирує несамолюбне обурення безкінечними нападами її батька на космічну агенцію. Президент явно не поспішав переходити до суті розмови.

– Сьогодні, – мовив Герні, підвищивши голос, – я маю намір докорінно змінити вашу думку про НАСА.

Рейчел кинула на нього непевний погляд.

– Можете вже розраховувати на мій голос, сер. Краще зосередьтеся на решті країни.

– Саме це я і збираюся зробити. – Він відсюрбнув кави і посміхнувся. – І хочу попросити, щоб ви мені в цьому допомогли. – Президент помовчав і нахилився до Рейчел. – І в дуже незвичний спосіб.

Рейчел відчула, що Зак Герні пильнує кожен її порух – як мисливець, який намагається вирахувати, чи тікатиме його здобич, чи відчайдушно захищатиметься. На жаль, Рейчел не знала, куди б можна було втекти.

– Наскільки я можу судити, – сказав президент, доливаючи їм обом кави, – вам відомо про існування проекту НАСА, що має назву ССЗ?

Рейчел ствердно кивнула.

– Так. «Система спостереження за Землею». Здається, батько кілька разів згадував про неї.

Її прихований сарказм змусив президента спохмурніти. Річ у тім, що батько Рейчел згадував цю систему при нагоді й без нагоди. Це був один із суперечливих та дорогих авантюрних проектів НАСА: сузір'я з п'яти супутників, призначених для того, щоб спостерігати з космосу за нашою планетою й аналізувати стан її довкілля: збільшення озонової діри, танення полярних льодів, глобальне потепління, знищення тропічних лісів. Метою проекту було забезпечити екологів раніше не баченою макроскопічною інформацією, щоб вони могли краще прогнозувати майбутнє Землі.

На жаль, проект ССЗ мав серйозні вади. Як і багато недавніх проектів НАСА, його від самого початку обтяжували великі бюджетні перевитрати. А на горіхи за все це діставалося Заку Герні. Скориставшись підтримкою екологічного лобі, він проштовхнув через конгрес проект ССЗ вартістю 1,4 мільярда доларів. Але замість принести очікувані результати і зробити внесок у загальносвітову науку про Землю, ССЗ швидко перетворилася на низку вкрай дорогих і невдалих запусків, збоїв у роботі комп'ютерів та похмурих прес-конференцій, що їх давали представники НАСА. Останнім часом єдиним усміхненим обличчям було обличчя сенатора Секстона, котрий вчасно нагадував виборцям, скільки їхніх грошей уже витратив президент на ССЗ і якими жалюгідними виявилися результати.

Президент кинув кубик цукру собі в чашку.

– Хоч яким би дивним це не здавалося, те відкриття НАСА, про яке я щойно сказав, було зроблено саме «Системою спостереження за Землею».

Рейчел зовсім розгубилася. Якби ССЗ дійсно досягла такого успіху, то НАСА неодмінно заявила б про це, хіба ні? Її батько шпетив ССЗ у масмедіа, тож космічна агенція з радістю ухопила б за будь-яку добру новину.

– Я нічого не чула про це відкриття, – сказала Рейчел.

– Я знаю, що не чули. НАСА має звичку дещо притримувати оприлюднення гарних новин.

У душу Рейчел закрався сумнів.

– Наскільки я можу судити з власного досвіду, сер, відсутність новин – це зазвичай погана новина. – Стриманість не була сильною стороною відділу НАСА зі зв'язків з громадськістю. В управлінні військово-космічної розвідки ходив жарт, що достатньо комусь із науковців НАСА перднути, як космічна агенція відразу ж влаштує з цього приводу прес-конференцію.

Президент насупився.

– Ну аякже. Я забув, що розмовляю з одним із вірних учнів Пікерінга, для якого секретність понад усе. Він і досі бідкається через те, що НАСА не може тримати язика за зубами?

– Секретність і безпека – це наша робота, сер. Пікерінг ставиться до неї вкрай серйозно.

– Ще б пак! Просто мені невтямки – чому ці два відомства, що мають так багато спільного, завжди знаходять причину погризтися між собою?

Іще на початку своєї кар'єри Рейчел засвоїла, що, хоча військово-космічна розвідка та НАСА мали стосунок до космосу, їхня філософія була діаметрально протилежною. Перша була оборонним управлінням і тому засекречувала всю свою діяльність, що стосувалася космосу. Рівночасно НАСА як науково-дослідна організація широко й радо оприлюднювала всі свої досягнення – і часто, як зауважував Вільям Пікерінг, на шкоду національній безпеці. Деякі з найпередовіших технологій НАСА – наприклад, оптика високої роздільності для супутникових телескопів, систем зв'язку далекої дії та пристроїв для отримання радіозображень – мали нетарну звичку опинятися в розвідувальному арсеналі вороже налаштованих країн і використовувалися ними для того, щоб шпигувати за їхніми винахідниками. Біл Пікерінг часто невдоволено бурчав, що науковці НАСА – великі розумники... і навіть іще більші базікала.

Однак дразливішою проблемою у стосунках цих двох організацій було те, що саме НАСА відповідала за запуски супутників управління розвідки й тому нещодавні невдачі з цими запусками безпосередньо били по розвідувальному відомству. Найгучніший провал стався 12 серпня 1998 року, коли ракета «Титан-4», що належала НАСА та ВПС, вибухнула за сорок секунд після старту, що призвело до знищення вантажу, який вона несла, – супутника Національного управління військово-космічної розвідки під кодовою назвою «Вортекс-2» вартістю 1,2 мільярда доларів. Пікерінг особливо часто згадував про цю катастрофу.

– Тоді чому ж НАСА не оприлюднила своє недавнє відкриття? – з тиском спитала Рейчел. – Чому б не скористатися цією новиною для покращення власної репутації?

– У НАСА мовчать, тому що я наказав їм мовчати, – несподівано заявив президент.

Рейчел здалося, що вона не розчула главу держави. Якщо це дійсно так, то президент своїм наказом учинив політичне харакірі з незрозумілою для неї метою.

– Це відкриття, – продовжив президент, – скажімо так, вражає своїми потенційними наслідками – не більше й не менше.

Рейчел відчула на спині бентежний холодок. У світі розвідників вираз «вражаючі потенційні наслідки» рідко означав добру новину. Вона мимохідь подумала, що мовчанку НАСА, напевне, спричинило те, що супутники ССЗ зафіксували якусь неминучу природну катастрофу.

– І в результаті цього відкриття виникли проблеми?

– Жодної проблеми не виникло. Те, що відкрила ССЗ, є просто дивовижним.

Рейчел замовкла.

– А якщо я заявлю, що НАСА щойно зробила відкриття надзвичайної наукової значущості... відкриття, котре виправдало кожен долар, який американці витратили на дослідження космосу, то що ви на це скажете?

Рейчел не знала, що й думати.

Президент підвівся.

– Може, підемо прогуляємося?

11

Рейчел ступила слідом за президентом на блискучий трап літака ВПС-1. Ідучи східцями, вона відчула, як березневе повітря очищає їй мозок. Та від ясності думок недавня заява президента почала здаватися ще нереальнішою.

НАСА щойно зробила відкриття надзвичайної наукової значущості, яке виправдає кожен долар, що його американці витратили на дослідження космосу?

Уява Рейчел мала свої межі. Тому вона пов'язала вагоме відкриття зі священною коровою НАСА – контактом із позаземною цивілізацією. На жаль, Рейчел надто добре знала цю корову, щоб не мати жодного сумніву в її абсолютній нежиттєздатності.

Як аналітик розвідувальних даних, Рейчел постійно отримувала запитання від друзів, яким кортіло дізнатися, чи не приховує уряд інформацію про контакти з чужинцями. Вона не переставала жохатися теоріям, на які купувалися її начебто освічені приятелі: розбиті під час посадки літаючі тарілки, сховані в секретних урядових ангарах, заморожені трупи прибульців із космосу та навіть викрадення безневинних громадян чужинцями для здійснення над ними хірургічних експериментів.

Звісно, це нісенітниця. Не було ані чужинців, ані їхніх літаючих тарілок, схованих у бункерах.

Кожен член розвідувальної спільноти добре знав, що переважна кількість випадків візуального контакту з чужинцями та «викрадень» – це продукт бурхливої уяви або ж витівки спритних шахраїв, охочих заробити гроші на

сенсації. А сфотографовані НЛО мали дивну звичку з'являтися поблизу тих американських військових баз, де перевірялися новітні секретні літаки. Коли фірма «Локхід» почала випробні польоти свого революційно нового літака, реактивного бомбардувальника-невидимки, кількість зафіксованих появ НЛО біля бази ВПС Едвардз зросла у п'ятнадцять разів.

– Бачу на вашому обличчі скептичний вираз, – сказав президент, скося зиркнувши на неї.

Його інтонація спантеличила Рейчел. Вона уважно поглянула на Захарія Герні, не знаючи, як відповісти.

– Ну... – вагаючись, почала вона. – Сподіваюся, ми не будемо серйозно говорити про чужинські космічні кораблі та маленьких зелених чоловічків?

На обличчі президента з'явився вираз легкого здивування.

– Рейчел, я майже не сумніваюся, що вам це відкриття видасться цікавішим, аніж наукова фантастика.

Рейчел відчула полегшення, збагнувши, що НАСА не в настільки відчайдушному становищі, що намагається здивувати президента черговою історією про прибульців. Та все одно його зауваження лише поглибило відчуття таємничості.

– Знаєте, – зауважила вона, – хоч би що там НАСА не знайшла, ця знахідка трапилася в надзвичайно слушний момент.

Герні зупинився на трапі.

– Слушний? Це як?

Як? Рейчел теж зупинилася і здивовано уп'ялася поглядом у главу держави.

– Пане президент, нині НАСА веде боротьбу не на життя, а на смерть, щоб виправдати своє існування, а вас піддають безперервним нападкам за те, що ви продовжуєте її фінансувати. Великий прорив чи відкриття стали б зараз панацеєю як для космічного відомства, так і для вашої виборчої кампанії. Звісно, вашим критикам може здатися, що момент оголошення про відкриття вибрано підозріло вчасно.

– То ви хочете сказати, що я або брехун, або дурень?

Рейчел відчула, як до горла підкотився клубок.

– Я не збиралася висловлювати неповагу, сер. Просто я...

– Заспокойтеся. – Герні слабо усміхнувся і знову рушив униз по трапу. – Коли керівник НАСА вперше розповів мені про це відкриття, я відразу ж відкинув його як абсурдне. І звинуватив Екстрому в організації найгрубішого політичного шахрайства в історії Сполучених Штатів.

Рейчел здалося, що клубок у горлі дещо розсмоктався.

На нижній сходинці трапа Герні зупинився і поглянув на неї.

– Однією з причин, чому я попрохав НАСА зачекати із розголошенням, було бажання захистити її. Значущість і масштабність такої знахідки набагато перевершує все, про що коли-небудь заявляла космічна агенція. В її світлі тьмяніє навіть висадка людей на Місяць. Через те що всі, включно зі мною, можуть так багато здобути або втратити, я визнав за розумне забезпечити паралельну перевірку інформації, отриманої космічною агенцією, і лише після цього виходити перед камерами і робити офіційну заяву.

Рейчел ошелешено поглянула на президента.

– Сподіваюся, що йдеться не про мене, сер?

Герні розсміявся:

– Ні, це не ваша спеціалізація. До того ж я вже отримав підтвердження через неурядові канали.

Полегшення, яке відчула Рейчел, змінилося новим занепокоєнням.

– Неурядові, пане президент? Ви хочете сказати, що скористалися послугами приватного сектору? В такій секретній справі?

Герні переконано кивнув.

– Я зібрав групу зовнішньої перевірки – чотирьох цивільних науковців, відомих людей з-поза меж НАСА, що мають незаперечну репутацію. Для спостережень вони використали власне устаткування і зробили власні незалежні висновки. Упродовж останніх двох діб ці цивільні науковці підтвердили правдивість відкриття НАСА без найменшої тіні сумніву.

Тепер Рейчел відчула приємне здивування. Президент підстрахувався з типовим для нього апломбом. Найнявши безпристрасну групу скептиків, які не мали жодного зиску з підтвердження чи спростування відкриття, Герні убезпечив себе від підозр у тому, що це всього-на-всього хитрий маневр загнаної в кут НАСА, яка таким чином намагалася виправдати свій гігантський бюджет і забезпечити переобрання президента, котрий приязно ставився до космічної агенції, а також відбити наскоки сенатора Секстона.

– Сьогодні о восьмій вечора, – сказав Герні, – я влаштую в Білому домі прес-конференцію і розповім усьому світові про це відкриття.

Після цих слів Рейчел відчула розчарування і пригнічення, бо, фактично, Герні нічого конкретного їй так і не сказав.

– А що це за відкриття, пане президент?

Герні посміхнувся.

– Сьогодні ви переконаєтеся, що терплячість – це неабияка чеснота. Вам слід побачити це відкриття на власні очі. Я хочу, щоб ви повністю усвідомили нинішню ситуацію, і лише після цього ми перейдемо до наступного

етапу. Керівник НАСА чекає на вас. Він розповість вам усе, що необхідно знати. А після цього ми з вами обговоримо вашу місію.

Поглянувши у вічі президенту, Рейчел відчула неминуче наближення драматичного моменту і пригадала здогадку Пікерінга про те, що Білий дім має у своєму розпорядженні якусь козирну карту. І виявилось, що Пікерінг, як зазвичай, мав рацію.

Герні кивнув, показуючи на найближчий авіаційний ангар.

– Ідіть за мною, – сказав він і рушив у напрямку цієї споруди.

Рейчел розгублено пішла за ним. Будівля, що бовваніла перед ними, не мала вікон, а її високі розсувні двері були закриті та опломбовані. Здавалося, до ангара можна було потрапити лише через невеличкий боковий вхід. Двері були прочинені. Президент підвів до них Рейчел, а сам зупинився за кілька футів.

– А тепер закінчуйте маршрут без мене, – сказав він, кивнувши на двері. – Заходьте всередину.

Рейчел завагалася.

– Ви не підете зі мною?

– Мені треба повертатися до Білого дому. Невдовзі ми знову поговоримо. Маєте з собою стільниковий телефон?

– Звісно, сер.

– Дайте його мені.

Рейчел витягнула телефон і подала його президентові, гадаючи, що той запише свій приватний контактний номер. Натомість Герні поклав його собі до кишені.

– Ви тепер поза межами досяжності, – пояснив президент. – Про виконання ваших робочих обов'язків в управлінні військово-космічної розвідки подбають. Ви ні з ким не будете розмовляти сьогодні без чіткої вказівки від мене або керівника НАСА. Ясно?

Рейчел отетеріло витріщилася на нього. Невже президент шойно вкрав мій мобільник?

– Після того як він уведе вас у курс справи стосовно відкриття, керівник НАСА зв'яже нас через захищені канали. Невдовзі ми з вами поговоримо. Щастя вам.

Рейчел поглянула на бокові дверцята і відчула зростаюче занепокоєння.

Герні заспокійливо поклав руку їй на плече і знову кивнув на двері.

– Запевняю вас, Рейчел, ви не пошкодуєте, що допомогли мені в цій справі.

І, не кажучи більше ні слова, президент широким кроком рушив до гелікоптера, який привіз Рейчел на базу. Він сів – і машина злетіла. Зак Герні жодного разу не озирнувся.

12

Рейчел Секстон стояла одна на порозі ангару на базі Воллопс і вдивлялася в темряву за дверима. Їй здалося, що вона стоїть біля входу до іншого світу. З просторої порожнечі війнув прохолодний пліснявий вітерець, наче споруда дихала.

– Агов, тут хто-небудь є? – гукнула вона злегка тремтячим голосом.

Тиша. З дедалі сильнішим трепетом переступила Рейчел через поріг. На мить вона осліпла, поки її очі не призвичаїлися до темряви.

– Гадаю, це ви міс Секстон? – пролунав чоловічий голос за кілька ярдів від неї.

Рейчел аж підстрибнула від несподіванки і повернулася в напрямку звуку.

– Так, сер.

До неї наблизився розмитий силует чоловіка.

Коли зір прояснився, Рейчел збагнула, що стоїть лицем до лица з кремезним молодим самцем, тренованим та м'язистим на вигляд, із квадратним підборіддям. Він був одягнений у льотний костюм НАСА із безліччю кишеньок.

– Командир ескадрильї Вейн Лусіджен, – відрекомендувався чоловік. – Вибачте, якщо я вас налякав, пані. Тут досить темно. Я ще не встиг розчинити воріт ангару. – І, не чекаючи відповіді, додав: – Маю честь бути сьогодні вашим пілотом.

– Пілотом? – недовірливо витріщилася на нього Рейчел. Щойно я вже мала нагоду спілкуватися з одним пілотом. – Але я прийшла сюди, щоб зустрітися з директором НАСА.

– Так, пані. Я маю наказ доставити вас до нього негайно.

Рейчел не відразу збагнула сказане. А коли збагнула, з'явилося неприємне відчуття, що її надурили. Було зрозуміло, що подорож іще не закінчилася.

– А де ж зараз керівник? – наполегливо й підозріло спитала вона.

– Такої інформації я наразі не маю, – відповів пілот. – Координати я отримаю тоді, коли ми вже будемо в повітрі.

Рейчел відчула, що чоловік не бреше. Вочевидь, не одну її та шефа Пікерінга тримали сьогодні вранці в невіданні. Президент ставився до

питань безпеки надзвичайно серйозно, і Рейчел була ошелешена тим, як швидко та без видимих зусиль він вивів її поза межі досяжності, так би мовити, вивів із системи. Не минуло й півгодини, як я тут, а мене вже позбавили можливості зв'язку, а мій шеф і гадки не має, де я.

І тепер, стоячи перед пілотом, що витягнувся перед нею по стійці «струнко», Рейчел майже не сумнівалася, що події сьогоднішнього ранку було продумано й сплановано заздалегідь. Подобалося їй чи ні, але процес пішов, і вона брала в ньому участь. Залишалося тільки одне запитання: у якому напрямку цей процес пішов.

Упевненим кроком пілот наблизився до стіни і натиснув кнопку. Дальня стіна ангару почала відсуватися, повільно ковзаючи убік. Знадвору до споруди хлинуло світло і вихопило з темряви силует якогось великого об'єкта, що стояв посеред ангару.

У Рейчел аж щелепа відвисла. Боже, поможи.

У центрі ангару стояв грізний на вигляд реактивний винищувач. Такого красивого стрімкого літака вона ще не бачила.

– Ми на ньому полетимо? Не смішіть мене, – вихопилося в неї.

– Спочатку всі так реагують, пані. Але F-14 «Томкет» з подвійним хвостовим оперенням – дуже надійний літак.

Та це ж справжнісінька ракета з крильцями.

Пілот повів її до літака і кивнув на двомісну кабінку.

– Ви полетите ззаду.

– Та невже? – саркастично посміхнулася Рейчел. – А я думала, що ви дозволите мені сісти за штурвал.

Натягнувши комбінезон поверх одягу, Рейчел незграбно сіла в кабінку і ледь умостила стегна на вузькому сидінні.

– Відразу видно, що НАСА не приймає на роботу пілотів з товстими сідницями, – зауважила вона.

Пілот посміхнувся і допоміг їй пристебнутися. А потім надів їй на голову шолом.

– Ми полетимо досить високо, – пояснив він. – Вам знадобиться кисень. – І, витягнувши з бокового ящика кисневу маску, почав пристібати її до шолома.

– Я сама, – сказала Рейчел і, дотягнувшись рукою, взяла маску.

– Звісно, пані.

Довго пововтузившись із «намордником», вона нарешті пристебнула його до шолома. Маска сиділа на диво незручно і муляла.

Пілот кинув на неї довгий прискіпливий погляд – явно чимось розсмішений.

– Щось не так? – невдоволено спитала Рейчел.

– Та ні, зовсім ні. – Здавалося, командир стримував іронічну посмішку. – Спеціальні пакети – під сидінням. Більшість людей страждають від нудоти під час свого першого польоту на реактивному винищувачі.

– Все буде в нормі, – запевнила його Рейчел приглушеним маскою голосом. – Я не схильна до повітряної хвороби.

Пілот знизав плечима.

– Багато хлопців казали те саме, але мені часто доводилося прибирати після них ригачку.

Вона злегка кивнула. Як романтично.

– Маєте якісь запитання перед польотом?

Рейчел трохи повагалася, а потім постукала пальцем по кисневій масці, що врізалася їй в щоку.

– Ця штука заважає кровообігу. Як ви примудряєтеся терпіти її під час тривалих польотів?

Пілот із розумінням посміхнувся.

– Як? Зазвичай ми не вдягаємо маску догори ногами, пані.

Сидячи в літаку, що стояв на початку злітно-посадкової смуги і ревів двигунами, Рейчел відчула себе кулею в гвинтівці, яка завмерла, чекаючи, що стрілець ось-ось натисне на гачок. Пілот дав газу, подвійні двигуни «томкета» потужно загуркотіли, і, здалося, увесь світ довкола Рейчел затрясся. Пілот відпустив гальма – і Рейчел влипла в сидіння. Реактивний літак рвонув смугою і злетів за лічені секунди. Земля почала віддалятися із запаморочливою швидкістю.

Літак стрімко піднімався, і Рейчел заплющила очі. «Що ж я зробила сьогодні не так? Де помилилася? – подумала вона. – Я ж мала сидіти зараз за столом і готувати доповіді». А натомість вона сиділа у стрімкій летючій торпеді й дихала через кисневу маску.

Рейчел відчувала нудоту увесь час, поки «томкет» не набрав висоту сорок п'ять тисяч футів і не вирівнявся. Зусиллям волі вона відвертала думки. Дивлячись на океан під ними, до якого було аж дев'ять миль, Рейчел раптом відчула себе страшенно самотньою.

А попереду пілот розмовляв з кимось по радіо. Коли розмова скінчилася, Вейн Лусіджен повісив мікрофон і різко повернув винищувач праворуч. Потім машина пірнула майже вертикально вниз, і Рейчел здалося, що її шлунок виконав сальто-мортале. Нарешті літак знову вирівнявся.

«Дякую, що попередив, піжоне», – простогнала Рейчел і простягнула руку по пакет.

– Вибачте, пані, але мені щойно дали засекречені координати місця, де має відбутися ваша зустріч із директором НАСА.

– Зараз угадаю, – мовила Рейчел. – Ми летимо на північ?

– А звідки ви знаєте? – здивувався пілот.

Рейчел зітхнула. З цими пілотами, вченими на комп'ютерних тренажерах, усе ясно.

– Хлопче, зараз дев'ята ранку, а сонце – праворуч. Отже, ми прямуємо на північ.

У кабіні на хвилю запала тиша.

– Так, пані, ми летимо зараз на північ.

– А чи далеко ми летимо?

Пілот перевірів координати.

– Приблизно три тисячі миль.

Рейчел аж підскочила на своєму сидінні.

– Що?! – Вона відразу ж спробувала уявити мапу, навіть не пригадуючи, який об'єкт ВПС чи НАСА може розташовуватися так далеко на півночі. – Це ж не менше чотирьох годин польоту!

– З нашою теперішньою швидкістю – так, – погодився Лусіджен. – А зараз – дивіться.

Не встигла Рейчел рота розкрити, як він змінив конфігурацію крил винищувача на стрілоподібну, зменшивши таким чином опір повітря. Ще мить – і Рейчел знову влипла у спинку сидіння, бо літак рвонув уперед так, неначе до цього непорушно стояв на місці. За хвилину вони вже мчали зі швидкістю майже 1500 миль за годину.

У Рейчел замакітрилося в голові. Винищувач буквально розривав небо із запаморочливою швидкістю, і на жінку накопила хвиля нудоти. У глибині свідомості слабким відлунням озвався голос президента. Запевняю вас, Рейчел, що ви ніколи не пошкодуєте, погодившись допомогти мені в цій справі.

«От і вір після цього політикам», – подумала Рейчел і простягнула руку по пакет.

Хоча сенатор Секстон і недолюбливав плебейський бруд таксомоторів, він навчився спокійно ставитися до нечастих моментів приниження, що супроводжували його дорогою до слави. Потворне таксі компанії «Мейфлауер», яке щойно доставило його на нижній поверх підземного гаража готелю, забезпечило сенаторові те, чого не міг дати розкішний лімузин, – анонімність.

Він з приємністю визначив, що на майданчику було пустельно, лише кілька запилених авто виднілися серед лісу бетонних колон. Рушивши пішки навскоси, сенатор поглянув на годинник.

11:15 ранку. Прекрасно.

Чоловік, із яким мав зустрітися Секстон, був поведений на пунктуальності. А зважаючи на те, кого цей чоловік представляв, Секстон нагадав собі, що його візаві може бути чутливим та пунктуальним до будь-чого, що могло наверзнутись йому на думку. Секстон помітив білий мінівен «Форд Віндстар», припаркований точнісінько в тому самому місці, що й під час їхніх попередніх зустрічей: у східному кутку гаража, за низкою сміттєвих баків. Сенатор волів би зустрітися з цим чоловіком у номері люкс нагорі, але розумів необхідність перестороги. Якби друзі цього чоловіка були недбалими, то ніколи б не стали тими, ким вони були зараз.

Ідучи до мінівена, Секстон відчув уже знайому легку нервозність, яка завжди супроводжувала ці зустрічі. Зусиллям волі розслабляючись та розправляючи плечі, він сів на пасажирське сидіння і привітно кивнув. Але темноволосий пан на водійському сидінні навіть не посміхнувся. Йому було сімдесят, але його лице майже без зморшок випромінювало жорсткість та силу – як і належить керівникові цілої армії відчайдушних фантазерів та жорстоких і безжальних підприємців.

– Зачиніть двері, – грубо кинув чоловік.

Секстон зробив, як було сказано, елегантно проігнорувавши виявлену до нього неввічливість. Зрештою, цей чоловік представляв тих, хто мав справу з величезними сумами грошей, значну частину яких нещодавно кинули на те, щоб поставити сенатора Седжвіка Секстона на поріг наймогутнішого владного кабінету у світі. Сенатор поволі прийшов до розуміння того, що ці зустрічі були не стільки нарадами для вироблення стратегії, скільки щомісячним нагадуванням – як багато завдячував він тепер своїм благодійникам. Ці люди розраховували на пристойний прибуток від своїх інвестицій. Секстон мусив визнати, що «прибуток» звучить занадто грубо й нахабно; але, як це не дивно, саме прибуток і перебуватиме в межах його компетенції, якщо він здобуде Овальний кабінет.

– Наскільки я можу судити, – почав Секстон, знаючи звичку свого співрозмовника відразу ж братися до справи, – було зроблено ще один внесок?

– Так. Як і раніше, ви мусите використати ці фінанси виключно на потреби своєї кампанії. Ми раді були бачити, що рейтинги змінилися на вашу користь, тому можна дійти висновку, що ваші менеджери витрачають наші гроші ефективно.

– Ми швидко набираємо темп.

– Як я вже сказав вам по телефону, – зауважив старий, – я переконав іще шістьох зустрітися з вами сьогодні увечері.

– Прекрасно, – прокоментував Секстон і подумки викроїв час у своєму графіку.

Співрозмовник подав сенаторові теку.

– Ось їхня інформація. Вивчіть її. Вони воліють, щоб ви конкретно ознайомилися з їхніми інтересами, і хочуть знати, чи зможете ви посприяти. Пропоную вам зустріти їх у себе вдома.

– У мене вдома? Але ж я зазвичай...

– Сенаторе, ці шестеро керують компаніями, які розпоряджаються ресурсами, що набагато перевищують ресурси тих людей, з якими ви вже зустрічалися. Їм не е що здобувати і не е що втрачати. Я чимало постарався, переконуючи їх зустрітися з вами. Ці люди потребують особливого поводження. Персонального підходу, так би мовити.

Секстон швидко кивнув на знак згоди.

– Безперечно. Я організую зустріч у себе вдома.

– Ясна річ, для цих людей має бути забезпечена повна конфіденційність.

– Для мене теж.

– Тоді нехай вам щастить, – мовив старий. – Якщо сьогоднішня нарада пройде успішно, то стане вашою останньою зустріччю. Ці люди самі зможуть забезпечити все необхідне для того, щоб виборча кампанія сенатора Секстона переможно завершилася.

Секстонові сподобалися ці слова. Він упевнено посміхнувся старому.

– Друже, якщо нам поталанить, то день виборів стане нашою спільною перемогою!

– Перемогою? – Старий скривився і, нахилившись до Секстона, погрозово зауважив: – Завести вас до Білого дому – це лише перший крок до перемоги, сенаторе. Гадаю, ви про це не забули.

Білий дім – один із найменших президентських особняків у світі. Він має 170 футів завдовжки, 85 футів завширшки і займає впорядковану ділянку площею всього-на-всього 18 акрів. Зроблений архітектором Джеймсом Хобеном проект схожої на ящик кам'яної споруди з чотирискатним дахом, балюстрадою та входом з колонами хоча й не вирізнявся оригінальністю, але переміг на відкритому конкурсі. Експерти віддали йому перевагу через його «привабливість та шляхетний і скромний зовнішній вигляд».

Хоча президент Захарій Герні і провів у Білому домі три з половиною роки, він майже завжди почувався чужим у цьому лабіринтові люстр, старожитностей та озброєних охоронців з морської піхоти США. Однак зараз, швидко йдучи до Західного крила будівлі, він почувався навдивовижу чудово. Він не йшов – він летів над плисловою килимовою доріжкою.

Кілька членів персоналу Білого дому підвели голови, коли до них наблизився президент. Герні помахав ім рукою і привітав кожного по імені. Ті відповіли хоча й чемно, але якимось неохоче, явно вичавивши з себе посмішки.

– Доброго ранку, пане президент.

– Приемно вас бачити, пане президент.

– Здрастуйте, сер.

Йдучи до свого кабінету, президент почув за спиною перешіптування. У Білому домі поволі починався бунт. За останні кілька тижнів розчарування на Пенсільванія-авеню, 1600 досягло тієї точки, коли Герні почав нагадувати собі капітана, який намагається вивести корабель із зони шторму, а команда у цей час замислила збунтуватися.

Президент не винуватив їх. Його команда наполегливо працювала на перемогу на майбутніх виборах, аж раптом їм здалося, що президент не зміг як слід прийняти пас, втратив м'яча і розгубився.

«Невдовзі вони все зрозуміють, – запевнив себе Герні. – Невдовзі я знову стану героєм».

Він шкодував, що так довго доводиться тримати персонал у невіданні, але цього разу секретність мала вирішальне значення. У здатності зберігати таємниці Білий дім мав репутацію найбільшого базикала у Вашингтоні.

Герні увійшов до приймальні Овального кабінету і підбадьорливо махнув своїй секретарці.

– Сьогодні вранці ви чарівні, Долорес.

– І ви також, сер, – відповіла вона, обдивляючись його звичний одяг з неприхованим несхваленням.

- Я хотів би, щоб ви організували мені зустріч, - мовив він, понизивши голос.

- Зустріч із ким, пане президент?

- З усім персоналом Білого дому.

Секретарка спантеличено поглянула на нього.

- З усім персоналом? З усіма 145 працівниками?

- Саме так.

- І що - відразу?

- А чом би й ні? Призначте зустріч о четвертій дня.

Секретарка кивнула з таким виглядом, наче догоджає пацієнтові психіатричної лікарні.

- Добре, сер. А яка тема зустрічі?

- Я маю сьогодні ввечері виступити зі зверненням до американського народу. І я хочу, щоб члени мого персоналу почули це звернення першими.

Раптом на обличчі секретарки з'явився пригнічений вираз, наче вона внутрішньо була готова до цього моменту, але все одно страшенно боялася його настання. Стишивши голос, вона спитала:

- Пане президент, ви знімаєте свою кандидатуру?

Герні вибухнув сміхом.

- Ні, Долорес! Навпаки - я збираюся відчайдушно битися, чорт забирай!

Тінь сумніву пробігла обличчям секретарки. Усі засоби масової інформації наперебій твердили, що президент збирається зняти свою кандидатуру.

Він заспокійливо кивнув їй.

- Долорес, ви чудово попрацювали на мене останні кілька років, і тепер я розраховую, що впродовж наступних чотирьох років ви працюватимете так само чудово. Ми втримаємо Білий дім. Присягаюся.

З виразу обличчя Долорес було видно, що вона й сама хоче вірити почутому.

- Дуже добре, сер. Я повідомлю персонал. Зустріч о четвертій.

Увійшовши до Овального кабінету й побачивши увесь свій персонал, що набився до оманливо маленької кімнати, Зак Герні не зміг стримати посмішки.

Хоча за багато років цей знаменитий кабінет дістав багато прізвиськ – «Сортир», «Лігво Діка», «Спальня Клінтона», найбільше Герні подобалося прізвисько «Пастка для телепнів». Воно здавалося найбільш доречним. Коли новачок заходив до Овального кабінету, розгублення наставало майже відразу. Симетрія кімнати, трохи вигнуті стіни та хитро розташовані входи й виходи – усе це давало відвідувачам ілюзію того, що ім зав'язали очі, кілька разів обкрутили, а потім знову розв'язали очі. Часто після зустрічі в Овальному кабінеті яке-небудь велике цабе підводилося, тисло руку президентові – і вирушало прямісінько до комірчини. Залежно від того, як минула зустріч, Герні або відразу ж зупиняв гостя, або весело чекав, поки той потрапить у ніякове становище. Президент завжди вважав, що найвизначнішою деталлю Овального кабінету був мальовничий орел, зображений на овальному килимі кімнати. У пазурах лівої лапи орел стискав оливкову гілку, а правої – стріли. Мало хто з непосвячених знав, що в мирний час орел дивився ліворуч, на оливкову гілку. Але під час війни орел якимось загадковим чином повертав голову праворуч – у напрямку стріл. Традиційно про механізм, що забезпечував цей нехитрий трюк, знали лише президент і завгосп. І Герні дізнався, що секрет загадкового орла був на диво простим. У комірчині у підвалі зберігався дублікат, і прибиральник просто міняв килими пізно вночі.

І тепер, дивлячись на мирного орла, що повернув голову ліворуч, Герні з усмішкою подумав, що йому слід було б поміняти килими на знак тієї маленької війни, яку він збирався розпочати проти сенатора Седжвіка Секстона.

15

Американський підрозділ «Дельта» – єдина військова одиниця, якій президент гарантував повну непідвладність законодавству США.

Президентська директива номер 25 гарантує військовослужбовцям «Дельти» «свободу від усякої юридичної відповідальності», зокрема і від передбаченої Актом «Posse Comitatus» – законом, за яким під кримінальну відповідальність підпадає кожен, хто застосує військову силу з метою особистої вигоди, порушення закону, а також для несанкціонованих таємних операцій. Членів загону «Дельта» ретельно відбирали з Групи розробки методів бойового застосування озброєнь і техніки – секретної організації у структурі військ спецпризначення, що квартирувалися у Форт-Брегг, штат Північна Кароліна. Військовики підрозділу «Дельта» – натреновані вбивці. Вони є фахівцями зі спецоперацій, порятунку заручників, несподіваних нападів та знищення секретних підрозділів супротивника.

Через те що завдання, виконувані підрозділом «Дельта», зазвичай пов'язані з високим рівнем секретності, традиційну багатоступінчасту систему управління часто «скорочують» або обходять на користь одноосібного командування: один керівник несе відповідальність за управління цим підрозділом так, як вважає за потрібне. Зазвичай цей керівник є військовиком або урядовцем достатньо високого рангу чи впливу, щоб виконувати поставлене завдання. Операції підрозділу «Дельта»

санкціонуються на найвищому рівні, а після виконання місії військовики ніколи про неї не згадують – ні між собою, ні в розмовах з командирами інших підрозділів спецназу.

Вилітаємо. Воюємо. Забуваємо.

Групі «Дельта», закинутій аж за вісімдесят другу паралель, ні з ким не треба було воювати. Вона просто спостерігала.

Дельта-Один мусив визнати, що наразі це було найдивовижнішим завданням із тих, які йому доводилося виконувати, але він уже давно при звичався не дивуватися з того, що йому наказували робити. Упродовж останніх п'яти років йому випадало визволяти заручників на Близькому Сході, вистежувати і знищувати терористичні осередки в самих Сполучених Штатах і навіть здійснювати філігранні операції зі знищення кількох чоловіків та жінок у різних точках земної кулі.

Лише місяць тому група «Дельта» використала літаючий мікроробот, щоб той спричинив смертельний серцевий напад в одного з особливо небезпечних наркобаронів Південної Америки. Дельта-Два підняв у повітря мікроробота, оснащеного тонесенькою, як волосина, титановою голкою, з потужним судинозвужувальним препаратом і скерував його в будинок того злочинця через вікно на другому поверсі. Робот проникнув до спальні й уколів наркобарона в плече, коли той спав. Коли ж злочинець прокинувся з сильним болем у грудях, від механічного комара вже й слід прохолов. А коли дружина наркобарона викликала «швидку», група «Дельта» вже летіла додому.

Ніхто нікуди не вривався крізь вибиті двері чи вікна.

Звичайнісінька смерть, викликана природними причинами.

Це була прекрасна і бездоганно виконана робота.

А зовсім недавно ще один мікроробот, схований в офісі відомого сенатора, щоб здійснювати контроль за його особистими зустрічами, зробив фотографії шаленого статевого акту. Члени групи «Дельта» жартома називали те завдання «проникненням прутня в глибокий тил супротивника».

І тепер, безвилазно просидівши в цьому наметі десять днів і здійснюючи спостереження, Дельта-Один готувався до закінчення своєї місії.

Залишатися у схованці.

Стежити за об'єктом – як усередині, так і зовні.

Звітувати керівникові про всякі неочікувані події.

Дельта-Один був привчений ніколи не відчувати жодних емоцій стосовно завдань, що йому давали. Однак коли їх відправляли на нинішнє завдання, під час першого інструктажу він та його підлеглі не могли не відчути певного хвилювання. Той інструктаж був «безконтактним» – кожен крок пояснювався через секретні канали електронного зв'язку. Дельта-Один так і не зустрівся з керівником, відповідальним за цю місію.

Дельта-Один якраз готував страву з сушеного м'яса, коли його годинник писнув в унісон з годинниками решти членів групи. За кілька секунд розташований поруч пристрій кодованого зв'язку увімкнувся й заблимав. Командир припинив готувати і схопив слухавку. Решта членів групи мовчки спостерігали.

- Дельта-Один, - сказав він у мікрофон.

Комп'ютерна програма всередині пристрою відразу ж розпізнала ці два слова. Кожне слово мало свій номер, який кодувався і через супутник пересилався на протилежний кінець лінії. Там ідентичний пристрій декодував ці цифри, знову перетворюючи їх на слова за допомогою спеціального словника. Після цього отримані слова вимовлялися голосовим синтезатором. Загальна тривалість затримки становила лише вісімдесят мілісекунд.

- Керівник слухає, - сказав чоловік, відповідальний за операцію. Механічний голос кодованого пристрою звучав химерно - неприродно і без інтонацій, притаманних жіночій чи чоловічій статі. - Як обстановка?

- Все йде за планом, - відповів Дельта-Один.

- Прекрасно. Маю для вас уточнення стосовно часових рамок. Інформацію буде оприлюднено сьогодні о восьмій вечора.

Дельта-Один звірився з хронометром. Залишилося всього-на-всього вісім годин. Невдовзі його робота в цій точці закінчиться. Це стало приємною новиною.

- Є ще одна новина, - сказав керівник. - На арені з'явився новий гравець.

- Хто цей новий гравець?

Дельта-Один уважно вислухав пояснення. Хтось грає в азартну гру. І явно йде на загострення ситуації.

- Гадаєте, їй можна довіряти?

- За нею треба уважно стежити.

- А якщо через неї виникнуть проблеми?

Чоловік на протилежному кінці лінії не забарився з відповіддю.

- Накази залишаються в силі, - без вагань сказав він.

Ось уже годину Рейчел Секстон летіла на північ. За всю дорогу вона бачила внизу лише воду. Тільки один раз промайнула земля - Ньюфаундленд.

– Ну чому ж стільки води? – пробурмотіла вона.

У віці семи років, катаючись на ковзанах по замерзлому ставку, Рейчел провалилася під лід. Опинившись у страшній пастці, вона вже не сумнівалася, що помре, але несподівано сильні руки матері витягнули її з води. З того жахливого дня Рейчел нерідко відчувала моторошні напади гідрофобії. Особливо лякали її безкрайні морські простори і холодна вода. От і зараз, коли навколо не було нічого, крім неба і Північного Льодовитого океану, страх знову прокинувся в ній.

До тієї хвилини, коли Лусіджен вийшов на зв'язок з військовою базою Туле на півночі Гренландії, щоб звірити координати, Рейчел навіть не уявляла, як далеко вони залетіли.

Невже вони за Полярним колом? Відкриття виявилось не з приємних. Куди її везуть? Що ж там виявила НАСА?

Незабаром сіро-блакитний простір унизу вкрився тисячами білих цяток.

Айсберги.

Рейчел бачила айсберги лише раз у житті. Сталося це шість років тому, коли мати умовила її поїхати з нею в круїз до берегів Аляски. Рейчел наполегливо пропонувала безліч інших варіантів спільної подорожі. Природно, що по землі, а не по воді.

– Рейчел, люба, – вмовляла мати, – дві третини планети покриті водою. Отже, рано чи пізно тобі доведеться мати з нею справу.

Місіс Секстон була типовою життестійкою жінкою з Нової Англії, що мала твердий намір виховати доньку сильною особистістю.

Цей круїз став їхньою останньою спільною подорожжю.

Кетрін Вентворт Секстон. Рейчел відчула раптовий біль самотності. Наче вітер, що завивав за вікном літака, в її душу хлинули спогади – так само стрімко, як і завжди. Востаннє вони з матір'ю розмовляли по телефону. Це був ранок Дня подяки.

– Вибач, мамо. – Рейчел зателефонувала додому із занесеного снігом аеропорту О'Хара. – Я знаю, що в нашій сім'ї ніколи не проводили День подяки нарізно. Але схоже, що сьогодні це відбудеться.

Здавалося, мати жахливо занепокоїлася.

– Мені так хотілося тебе побачити!

– Та й мені теж. Коли будете з татом смакувати індичку, уявляй собі, як я тут, в аеропорту, харчуюся всякою гидотою.

Запало довге мовчання. Потім місіс Секстон знов заговорила, але її голос звучав якось дивно.

– Доню, я не хотіла говорити до твого приїзду, але батько стверджує, що дуже зайнятий і не зможе цього року вибратися на свято додому. Залишись у своїй квартирі там, у Вашингтоні, на весь уїк-енд.

– Що?! – Рейчел не змогла приховати подиву, проте він одразу ж змінився гнівом. – Але ж це – День подяки! Сенат не засідає! А додому йому добиратися менш ніж дві години! Він зобов'язаний бути з тобою!

– Знаю. Він каже, що змучився. Дуже втомився, щоб вести машину. І вирішив попрацювати у вихідні, бо роботи завал.

«Попрацювати?» – скептично подумала Рейчел. Скоріш за все, сенатор Секстон має намір «попрацювати» з іншою жінкою. Його подружні зради, які він намагався приховувати, почалися багато років тому. Місіс Секстон не була дурепою, але інтрижки чоловіка завжди супроводжувалися переконливим алібі і хворобливим неприйняттям щонайменшої підозри в невірності. Урешті-решт місіс Секстон вирішила, що єдиний можливий вихід для неї – не звертати уваги на пригоди чоловіка.

Рейчел намагалася переконати матір у необхідності розлучення, проте Кетрін Вентворт Секстон уміла тримати слово.

– «Поки смерть не розлучить нас», – процитувала вона. – Твій батько подарував мені тебе, прекрасну, чудову доньку. За це я йому вдячна. А за свої вчинки він коли-небудь сам відповість перед вищим судом.

І тепер, в аеропорту, Рейчел аж кипіла від гніву.

– Але ж тобі доведеться провести День подяки на самоті!

Вона ледь не луснула з люті. Кинути сім'ю в День подяки – це було занадто навіть для сенатора Секстона!

– Ну що ж, – розчаровано, але бадьоро сказала місіс Секстон, – звісно, я не можу дозволити всім цим харчам зіпсуватися. Відвезу їх до тітоньки Енн. Адже вона завжди запрошувала нас на День подяки. Подзвоню їй просто зараз.

Відчуття провини трохи відпустило Рейчел.

– Домовилися. Приїду додому відразу ж, як тільки зможу. Цілую тебе, матусю.

– Безпечного польоту, мила.

О десятій тридцять вечора таксі, у якому їхала Рейчел, нарешті звернуло на покручену під'їзну алею розкішного маєтку Секстонів. Вона відразу зрозуміла: щось трапилося. Біля будинку – три поліцейські машини. Кілька телевізійних фургонів. У всьому будинку горить світло. З шалено калатаючим серцем Рейчел злетіла сходами.

Поліцейський зустрів її у дверях. Обличчя його було похмурим. Говорити йому нічого не довелося. Рейчел зрозуміла без слів. Стався нещасний випадок.

– Шосе номер 25 було дуже слизьке – йшов дощ і відразу ж замерзав, – пояснив полісмен. – Машина вашої матері вилетіла в глибокий, порослий деревами яр. Мені дуже шкода. Вона загинула миттєво від удару.

Рейчел заклала. Батько, який повернувся додому відразу ж, як тільки одержав повідомлення, давав інтерв'ю у вітальні. Він оголошував всьому світу, що його дружина загинула в автомобільній катастрофі, повертаючись із сімейного обіду на честь Дня подяки.

Рейчел стояла в коридорі, безперестанку ридаючи.

– Єдине, чого я хотів би, – це мати можливість бути на свято вдома, поруч із нею. Тоді цього б не трапилося, – сказав батько репортерам.

У його очах стояли сльози.

«Тобі слід було подумати про це багато років тому», – плакала Рейчел, а її огида і ненависть до батька міцніли з кожною хвилиною.

Саме тієї миті Рейчел подумки розійшлася з батьком. Вона зробила те, що наполегливо відмовлялася робити мати. Але сенатор навряд чи це помітив. Він раптово заходився витрачати статки покійної дружини й «обробляти» впливових людей, щоб партія висунула його кандидатуру на президентських виборах. Те, що він використовує природне співчуття людей чужому горю, зовсім його не бентежило.

І ось три роки по тому сенатор знову прирікав її на самоту. Прагнення батька будь-що потрапити до Білого дому відсувало на невизначену перспективу здійснення планів Рейчел зустріти чоловіка своєї мрії та створити сім'ю. Їй було набагато легше повністю усунутися від усіх світських ігор, аніж мати справу з нескінченною кількістю жадібних до влади вашингтонських женихів, які прагнуть заволодіти серцем убитої горем потенційної «першої дочки» країни, поки вона ще не підвищила свій соціальний статус.

За склом кабіни F-14 денне світло почало помалу згасати. В Арктиці стояла пізня зима – час полярної ночі. Рейчел збагнула, що залетіла до країни безперервної темряви. Нарешті сонце остаточно зникло за обрієм. Літак, не міняючи курсу, летів на північ. З'явився сяючий місяць у третій чверті. Він непорушно висів у крижаному прозорому повітрі. Далеко внизу мерехтіли океанські хвилі, а айсберги нагадували діаманти на темному оксамиті з блискітками.

Урешті-решт Рейчел помітила туманні контури землі. Але це виявилось зовсім не тим, що вона чекала побачити. Попереду літака з океану виступав величезний, укритий снігами гірський хребет.

– Гори? – розгублено запитала Рейчел. – Невже на північ від Гренландії є гори?

– Очевидно, – відповів пілот.

Здавалося, він був здивований анітрохи не менше, ніж вона.

Ніс F-14 пішов униз, і Рейчел відчула химерну невагомість. Крізь нескінченний дзвін у вухах їй почувся ритмічний електронний писк. Очевидно, пілот налаштувався на якийсь радіомаяк і орієнтувався за ним.

Вони опустилися до висоти нижче трьох тисяч футів, і тепер Рейчел могла розгледіти приголомшливо красиві обшири залитої місячним світлом землі. Біля підніжжя гір тягнулася розлога сніжна рівнина. Плато плавно згиналося, опускаючись до океану приблизно з десятків миль, а потім раптово упиралося в крижану скелю, що вертикально стриміла над океаном.

І саме в той момент Рейчел побачила його. Видовище, подібного якому вона ніде більше на землі не бачила. Спочатку вона вирішила, що це, мабуть, грає у свої чаклунські ігри місяць. Примружившись, почала вдивлятися у сніжну рівнину, але все одно не могла збагнути, що ж то таке. Що нижче опускався літак, то чіткіше вимальовувалася картина.

– Заради Бога, що ж це таке?

Унизу, під літаком, плато виявилось смугастим... немов хтось розфарбував сніг трьома гігантськими мазками срібної фарби. Мерехтливі примарні смуги тягнулися паралельно прибережним скелям. Лише коли літак знизився до п'ятисот футів, оптична ілюзія прояснилася. Три срібні смуги виявилися глибокими западинами, кожна завширшки приблизно тридцять ярдів. То були заповнені замерзлою водою широкі канали, що паралельно перетинали плато. Білі уступи між ними вивищувалися, як дамби.

Літак різко знизився до плато і застрибав у сильних турбулентних потоках. Рейчел почула, як із важким брязкотом висунулося шасі, проте посадкової смуги і досі ніде не було видно. Пілот щосили намагався зберегти керованість машини, а Рейчел тим часом уважно розглядала землю – і нарешті помітила дві пульсуючі лінії, що тягнулися вздовж крайньої сріблястої смуги. І з жахом зрозуміла, що саме збирається зробити пілот.

– Ми сідаємо на лід? – стривожено запитала вона.

Льотчик нічого не відповів. Здавалось, уся його увага зосередилася на боротьбі зі скаженим вітром. Літак різко скинув швидкість і пірнув до крижаного каналу. Душа Рейчел пішла у п'яти. Високі сніжні «дамби» різко вирости обабіч машини. Рейчел затамувала подих, чудово усвідомлюючи, що найменша помилка пілота означатиме неминучу смерть. Літак опустився між заметами ще нижче, і раптом турбулентність припинилась. Опинившись поза досяжністю вітру, літак акуратно торкнувся льоду.

Двигуни перемкнулися на зворотну тягу, гальмуючи літак. Рейчел полегшено зітхнула. Машина прокотилась уперед іще з сотню ярдів і зупинилася точно біля широкої червоної лінії, нанесеної спреї-фарбою просто на лід.

Праворуч пейзаж був нічим іншим, як сніжною стіною, що мерехтіла у місячному сяйві. То був схил уступу. Зліва – те саме. Тільки крізь переднє скло Рейчел могла щось роздивитися... це щось було нескінченним засніженим простором. Відчуття було таке, немов вона приземлилася на мертву планету. Єдиною ознакою життя була червона смуга на льоду.

А потім Рейчел почула звук іншого двигуна, що наближався здалеку. Цей звук здавався вищим. Шум дедалі гучнішав, і нарешті в полі зору з'явилася машина. До них наближався великий гусеничний снігохід, що важко пробирався вздовж крижаної улоговини. Високий і веретеноподібний, він нагадував височенну фантастичну комаху, що повзла до них на обертальних ногах, які пожадливо вгризалися в сніг. Плексигласова кабіна, змонтована високо над шасі, мала раму з кількома потужними прожекторами, котрі освітлювали все довкола.

Снігохід затремтів і зупинився поруч із літаком. Двері плексигласової кабіни відчинилися, і по драбинці на лід спустився чоловік. Він був одягнений у товстий білий комбінезон, що здавався немов надутим.

«Божевільний Макс зустрічається з Пампушкою Пілсбері», – мимоволі подумала Рейчел, з полегшенням переконавшись, що на цій химерній планеті все ж таки мешкають люди.

Чоловік жестом показав, щоб пілот відкинув дверцята кабіни.

Той зробив, як йому вказали.

Щойно кабіна відкрилася, потік холодного повітря вмить пронизав Рейчел до самих кісток.

Негайно ж зачиніть ці чортові двері!

– Міс Секстон? – звернулася до неї біла постать, промовляючи з американським акцентом. – Я вітаю вас від імені НАСА.

Рейчел тряслася від холоду. Красенько дякую!

– Будьте ласкаві, відстебніть ремені, зніміть шолом і залиште його в кабіні, а потім спустіться за допомогою спеціальних опор на фюзеляжі. Питання є?

– Є! – прокричала у відповідь Рейчел. – Де я в біса опинилася?

17

Марджорі Тенч – старший радник президента – була справжнісіньким скелетом, що пересувався розмашистими кроками. Її виснажена фігура шість футів заввишки нагадувала трансформер з кінцівками на шарнірах. Над хитким та крихким тілом теліпалося жовтяве обличчя зі шкірою, що нагадувала аркуш пергаменту, проколений двома гудзиками очиць без жодного натяку на емоції. У свої п'ятдесят років вона виглядала на всі сімдесят.

У Вашингтоні на Тенч дивилися з побожним трепетом – як на богиню політичного олімпу. Казали, що вона володіла аналітичними здібностями, що межували з даром провидиці. Десять років, проведених на посаді керівника

держдепівського Бюро розвідки та досліджень іще більше відточили її смертельно гострий критичний розум. На жаль, політичний таланти Тенч ішов «у пакеті» з крижаним темпераментом, який ніхто не міг витерпіти довше кількох хвилин. У цьому Марджорі Тенч нагадувала комп'ютер: була так само розумною і так само холодною. Однак президентові Захарію Герні неважко було витримувати дивацтва її вдачі, бо саме її інтелекту та наполегливій роботі він завдячував тим, що потрапив до Білого дому.

– Марджорі, – сказав президент, підводячись, щоб привітати її в Овальному кабінеті, – що вас до мене привело? – Він не запропонував їй сісти, бо звичні умовності не стосувалися такої жінки, як Марджорі Тенч. Якби вона хотіла сісти, то сіла б, не питаючи.

– Ви, наскільки мені відомо, призначили брифінг персоналу Білого дому на четверту годину, – мовила вона хрипким голосом заповзятого курця. – Що ж, чудово.

Тенч мовчки пройшлася туди-сюди, і президент ледь не фізично почув, як напружено крутяться коліщата її мозку. І відчув вдячність до цієї жінки. Марджорі Тенч була однією з небагатьох утаємничених у відкриття, яке зробила НАСА, і її політична інтуїція допомагала Герні виробляти свою стратегію.

– Ці дебати, що відбудуться на Сі-ен-ен сьогодні о першій, – сказала Тенч і прокашлялася. – Кого ми пошлемо спаринг-партнером Секстона?

Герні посміхнувся.

– Якогось молодшого речника з команди, що займається моєю кампанією. – Політична тактика, що полягала у пригніченні опонента завдяки прийому виставлення проти нього другорядної фігури, була такою старою, як і самі дебати.

– Я маю кращу ідею, – сказала Тенч, упіймавши своїм холодним поглядом погляд співрозмовника. – Дозвольте мені самій туди сходити.

Зак Герні різко підвів голову.

– Вам?

Що вона в біса задумала?

– Марджорі, це не ваша специфіка – зустрічатися з представниками масмедіа. До того ж це шоу йтиме пополудні, у нерейтинговий час. Якщо я пошлю на дебати свого старшого радника, що подумають люди? Вони гадатимуть, що в наших лавах почалася паніка.

– Саме так.

Герні затримав на ній уважний погляд. Хоч яку б там хитру комбінацію не замислила Тенч, він нізащо не дозволить їй з'явитися на Сі-ен-ен. Кожен, кому хоч раз у житті доводилося бачити Марджорі Тенч, одразу ж розумів, чому вона завжди працювала за лаштунками. Бо для цього була одна дуже

вагома підстава: Тенч мала жакливу зовнішність, тож жінці з таким обличчям президент не міг довірити виступ від імені Білого дому.

– Я візьму участь у цих теледебатах, – повторила вона.

І цього разу вона не прохала, а вимагала.

– Марджорі, – ухилився президент, відчувши віддалену тривогу, – представники Секстона неодмінно заявлять, що ваша присутність на теледебатах свідчить про те, що Білий дім наклав у штани. Те, що ми передчасно кидаємо в бій важку техніку, змусить їх подумати, що нам просто нікуди подітись.

Жінка спокійно кивнула і запалила цигарку.

– Що розпачливіший вигляд ми матимемо, то краще.

І впродовж наступної хвилини Марджорі Тенч стисло пояснила, чому президент має послати на дебати саме її, а не другорядного чиновника. Коли вона скінчила, Герні витріщився на неї, не приховуючи свого ошелешеного здивування.

Марджорі Тенч знову проявила себе політичним генієм.

18

Шельф Мілна – найбільший суцільний крижаний масив у Північній півкулі. Розташований над вісімдесят другою паралеллю, в районі найвіддаленішого північного узбережжя острова Елсмір, що у полярній Арктиці, він має чотири милі завширшки, а його товщина сягає понад трьохсот футів.

Рейчел, сівши до високої плексигласової кабіни снігоходу, з вдячністю виявила на своєму сидінні теплу куртку та рукавиці; комфорту додавала також система обігріву, що нагріла в кабіну тепле повітря. А за вікном F-14 уже почав розвертатися на льодяній злітно-посадковій смузі.

– Він що, вже рушає назад? – перелякано спитала Рейчел.

Водій снігоходу кивнув, уможовчуючись на своєму сидінні.

– На об'єкті дозволено перебувати лише науковому персоналу та працівникам НАСА, що входять до групи безпосередньої підтримки.

Коли F-14 злетів у темне небо, Рейчел відчула себе так, неначе опинилася на безлюдному острові.

– Звідси ми поїдемо на моєму снігоході, – сказав чоловік. – Директор НАСА вже чекає.

Рейчел зиркнула на льодяну стежку поперед ними і спробувала уявити, що ж у біса робить керівник НАСА в цьому Богом забутому краї.

– Тримайтеся, – гукнув їй водій і смикнув якийсь важіль.

Машина загарчала і різко крутнулася на дев'яносто градусів, наче танк на гусеницях. Тепер перед ними була висока стіна снігової «дамби».

Рейчел зі страхом поглянула на крутий схил. Невже він і справді збирається...

– А тепер – рок-н-рол! – Чоловік увімкнув швидкість, і машина помчала до «дамби».

Рейчел здавлено верескнула і вхопилася за ручки. Коли снігохід уперся у схил, шиповані гусениці увіп'ялись у сніг, і химерна конструкція почала підніматися. Рейчел не сумнівалася, що вони ось-ось перекинуться назад, але кабіна, на диво, так і залишилася в горизонтальному положенні, а гусениці наполегливо вгризалися в сніг. Коли великий снігохід видерся на вершечок пагорба, водій зупинив його і весело поглянув на свою пасажирку, у якої аж пальці побіліли – так міцно вчепилася вона в ручки.

– Куди там джипам до цієї конячки! Амортизатори ми запозичили в марсохода. Працює як годинник!

Бліда від страху Рейчел злегка кивнула.

– Та отож.

Опинившись на вершечку снігового пасма, Рейчел побачила перед собою приголомшливу картину. Просто перед ними виднілося ще одне пасмо, за яким починалось величезне, ледь-ледь похиле поле блискучого льоду. Залите місячним сяйвом, воно тягнулося далеко-далеко, поступово звужуючись і змією заповзаючи в гори.

– Це льодовик Мілна, – пояснив водій, показуючи на гори. – Починається він там, а потім стікає в цю широку дельту, в якій ми зараз і перебуваємо.

Водій знову увімкнув передачу, дав газу, і Рейчел вхопилася за ручки – вони почали знижуватися крутосхилом. Спустившись, снігохід перетнув іще одну крижану річку, а потім видерся на ще одну снігову дамбу. Вибравшись на її вершечок і швидко скотившись протилежним схилом, вони ковзнули на гладеньку поверхню льодовика і рушили вперед.

– А далеко нам їхати? – спитала Рейчел, не бачачи попереду нічого, крім льоду.

– Милі зо дві.

Рейчел здалося, що це бозна-де. Пориви вітру стрясає плексигласову кабіну, неначе намагаючись скинути її та швиргонути аж до океану.

– Це катабатичний вітер, – гукнув водій. – Я вже до нього звик. – Він пояснив, що в цьому районі постійно дме сильний вітер у напрямку океану.

Катабатичним він називається тому, що грецькою це означає «той, що рухається схилом донизу». Цей безжальний і жорстокий вітер виникає внаслідок того, що важке холодне повітря стікає вниз крижаною поверхнею, як бурхлива гірська річка. – Це єдине місце на землі, – сміючись додав водій, – де і справді замерзає пекло.

За кілька хвилин Рейчел розгледіла далеко попереду якийсь невиразний силует, щось схоже на величезний білий купол, що вивищувався над крижаною поверхнею. Вона протерла очі. Що ж це в біса таке?

– Нагадує велике ескімо, еге ж? – пожартував чоловік.

Рейчел спробувала здогадатися, що то за конструкція. Вона була схожа на х'юстонський космодром.

– НАСА збудувала його тиждень з половиною тому, – пояснив водій. – Багатоступінчастий надувний плексиполісорбат. Надуваєте частини, з'єднуєте їх, а потім усю конструкцію кріпите до льоду гаками й тросами. Схоже на величезний намет, але насправді це прототип пересувного житла, який створила НАСА для майбутніх подорожей на Марс. Ми звемо його житлосферою.

– Житлосферою?

– Так, а що ж тут незрозумілого? Така собі півкуля, де мешкають люди.

Рейчел посміхнулася й увіп'ялася поглядом у химерну споруду, яка, повільно наближаючись, бовваніла над поверхнею криги.

– Через те що космічна агенція ще не спромоглася дістатися Марса, ви вирішили влаштувати собі щось на кшталт грандіозного полярного пікніка з ночівлею?

Чоловік розсміявся.

– Взагалі-то, я віддав би перевагу Гавайським островам, але доля розпорядилася інакше, вибравши саме цю місцину.

Рейчел непевно витріщилася на конструкцію. Її білуватий купол примарою вирізнявся на тлі чорного неба. Коли снігохід під'їхав до споруди, то зупинився біля маленьких бокових дверей, які саме почали відчинятися. Зсередини на сніг впало світло. З дверей з'явилася постать. То був чоловік – кремезний гігант у чорному вовняному светрі, який збільшував чималеньку статуру незнайомця і робив його схожим на ведмедя. Він рушив до снігоходу.

У Рейчел не лишилося сумнівів щодо особи цього велетня: перед нею стояв Лоуренс Екстрем, директор НАСА.

Водій заспокійливо усміхнувся.

– Нехай його зріст і розміри вас не лякають. Цей хлопець сумирний, як кошеня.

«Скоріше тигр», – подумала Рейчел, добре обізнана з репутацією цього чоловіка, який буквально загризав кожного, хто заважав йому втілювати свої мрії.

Коли Рейчел вибралася з кабіни снігоходу, її ледь не здуло вітром. Щільніше загорнувшись у куртку, вона рушила до купола.

Керівник НАСА вийшов їй назустріч і подав величезну руку в рукавиці.

– Здрастуйте, міс Секстон. Дякую, що приїхали.

Не знаючи, що й думати, Рейчел кивнула і відповіла, перекрикуючи виття вітру:

– Чесно кажучи, сер, мене особливо й не питали – хочу я їхати чи ні.

А за тисячу метрів від купола, у верхів'ї льодовика, стояв Дельта-Один і спостерігав у інфрачервоний бінокль, як керівник НАСА провів Рейчел Секстон усередину споруди.

19

Директор НАСА Лоуренс Екстром, рудий неотесаний гігант, дуже нагадував гнівливого скандинавського бога. Світле волосся, обстрижене по-військовому коротко, стирчало над насупленими бровами, широкий, із товстим переніссям ніс був укритий павутинками капілярів. Його очі зблякли від низки безсонних ночей. До призначення в НАСА Екстром, впливовий космічний стратег і радник, служив у Пентагоні, де мав репутацію людини надзвичайно похмурої і нетовариської, але ці якості компенсувалися безмірною відданістю справі й відповідальністю за виконане завдання.

Рейчел Секстон ішла за ним по заплутаному лабіринту просторих світлих залів і коридорів житлосфери. Стінки лабіринту зблизька виявилися панелями з непрозорого пластику, прикріпленими до туго натягнутого дроту. Підлога була з чистої криги, покритої гумовими матами, щоб не ковзати під час ходьби. Потім вони проминули подобу житлового приміщення, у якому був тільки ряд ліжок і біотуалети.

На щастя, повітря в житлосфері було теплим, хоча важким через суміш усіляких запахів, що завжди супроводжують скупчення людей у замкнутому просторі. Десь стиха гудів генератор. Він виробляв струм, що живив лампи, які звисали в коридорі на шнурах-подовжувачах.

– Міс Секстон, – гиркнув Екстром на ходу, ведучи гостю до якоїсь йому одному відомої точки призначення, – дозвольте мені бути максимально відвертим із самого початку.

Тон його мав на увазі все, що завгодно, тільки не задоволення від її присутності й необхідності приділяти їй увагу.

– Ви зараз тут тільки тому, що ваша присутність потрібна президенту. Він хоче, щоб ми вас прийняли. Зак Герні – мій особистий друг. Крім того, він надає НАСА постійну підтримку. Я поважаю його. Я глибоко шаную його. Довіряю йому. А тому не дозволяю собі ставити під сумнів ті вказівки, які він віддає, навіть якщо вони мені дуже не подобаються. Для повної ясності хочу підкреслити, що зовсім не поділяю ентузіазму президента з приводу вашої участі в цій справі.

Рейчел уважно слухала. Так ось заради якого привітного прийому вона промандрувала три тисячі миль! Цього чолов'ягу аж ніяк не назвеш взірцем чемності та ввічливості!

– Попри всю мою пошану, – відповіла вона в тон Екстрому, – я також лише виконую наказ президента. Більш того, мені навіть не пояснили, навіщо мене сюди везуть. І зовсім не питали моєї згоди.

– Чудово, – резюмував Екстром, – тоді я говоритиму прямо й відверто.

– Вам це до біса добре вдається.

Відповідь Рейчел, здавалося, здивувала керівника НАСА. Він уповільнив крок і уважно подивився на гостю, при цьому погляд його трохи прояснився. Потім він глибоко зітхнув і пішов далі.

– Сподіваюся, ви розумієте, – знову заговорив Екстром, – що перебуваєте тут, на секретному об'єкті НАСА, проти моєї волі і всупереч усім моїм запереченням. Ви не лише представник Національного управління військово-космічної розвідки, директор якого не соромиться обходитися зі співробітниками НАСА, немов з недоумкуватими хлоп'ятами, ви, до того ж, дочка людини, яка вважає справою честі знищити мою агенцію. Зараз настав щасливий момент для нас: останнім часом мої люди зазнавали нещадної критики і тому цілком заслужили нинішній момент слави. Але через хвилю скептицизму, яку збурих ваш батько, НАСА опинилася в ситуації, за якої мої працелюбні і самовіддані люди вимушені ділити інтерес і увагу всього світу зі жменькою абсолютно випадкових учених, що до нас примазалися, і навіть із дочкою людини, яка відкрито намагається нас знищити.

– Я прилетіла сюди зовсім не для того, щоб привернути до себе увагу світу, сер, – відповіла Рейчел.

Екстром знову уважно на неї поглянув.

– Може виявитися, що альтернативи у вас не буде.

Це зауваження здивувало Рейчел. Хоча президент Герні і не говорив нічого конкретного щодо її можливої допомоги в якій-небудь публічній справі, все ж таки Вільям Пікерінг недвозначно висловив підозру з приводу того, що Рейчел цілком може опинитися в ролі політичного пішака.

– Я хочу знати, що мені слід робити, – заявила вона.

- І ви, і я - ми обое хочемо це знати. Я не володію такою інформацією.

- Прошу?

- Президент попросив мене ввести вас у курс справи щодо нашого відкриття. А роль, яку вам слід виконувати в цій грі, будете визначати ви разом із ним.

- Захарій Герні сказав, що відкриття зробила ваша «Система спостереження за Землею».

Екстром скося зиркнув на гостю:

- Наскільки добре ви ознайомлені з проектом?

- «Система спостереження за Землею» - це сузір'я з п'яти супутників НАСА; кожен із них вивчає Землю за своєю програмою: картографування океану, аналіз геологічних змін, спостереження за процесом танення полярних льодів, пошук викопних паливних ресурсів...

- Чудово, - зупинив її Екстром, зовсім не в захваті від її знань. - А чи відомо вам про нещодавнє поповнення цього сузір'я супутників?

Рейчел кивнула. Полярний орбітальний сканер щільності (PODS) було створено для того, щоб ретельніше контролювати наслідки глобального потепління.

- Наскільки я розумію, сканер вимірює товщину і щільність полярних льодів, так?

- Здебільшого так. Він використовує технологію спектрального аналізу і вимірює щільність криги на всій її площі. Виявляє аномалії в щільності льоду, тобто його розм'якшення, місця поверхневого танення, внутрішні проталини, великі приховані розломи. Усе це показники, якими визначають процес глобального потепління.

Рейчел чула про метод комбінованого сканування щільності. Супутники Національного управління військово-космічної розвідки використовували аналогічні технології для визначення різниці щільності земної поверхні у Східній Європі і знаходження таким чином місць масових поховань. Вони доводили, що там дійсно відбувалися етнічні чистки.

- Два тижні тому, - продовжив Екстром, - супутник-сканер проходив саме над цим льодовиком і зафіксував аномалію, зовсім не схожу на ті, що ми сподівалися виявити. На глибині двохсот футів під поверхнею льоду було зафіксовано утворення діаметром десять футів, повністю замкнуте шарами твердого льоду.

- Водяна кишеня? - швидко уточнила Рейчел.

- У тому й річ, що не водяна. І взагалі - не рідка. Аномалія виявилася твердішою за той лід, який її оточує.

Рейчел помовчала, роздумуючи.

- Отже... там якийсь валун чи щось подібне?

- Саме так, - кивнув Екстром.

Рейчел чекала продовження розповіді. Але так і не дочекалася. Невже я прилетіла сюди тільки тому, що НАСА виявила в кризі дуже великий камінь?

- Поки сканер не визначив щільність каменя, ми й не звернули на нього уваги. А потім терміново вислали команду для аналізу знахідки. Цей камінь ось тут, під нами, і він виявився набагато щільнішим за інші камені на острові Елсмір. Значно щільнішим за всі камені в радіусі чотирьохсот миль.

Рейчел уважно поглянула під ноги, на лід, чітко уявивши, що десь там, у глибині, лежить величезний валун.

- Ви хочете сказати, що хтось перемістив його сюди?

Здавалося, її запитання трохи розвеселило Екстрома.

- Камінь важить понад вісім тонн. Він лежить під двома сотнями футів щільного льоду. Отже, перебуває тут непорушний уже триста років.

Рейчел, утомлено плентаючись за Екстромом, увійшла слідом за ним у довгий вузький коридор, проминувши двох озброєних охоронців, що стояли непорушно. Вона поглянула на директора НАСА:

- Гадаю, логічне пояснення все ж таки існує?

- Звісно, існує, аякже, - відповів Екстром. - Виявлений супутником камінь - це метеорит.

Рейчел зупинилася як укопана посеред коридору і уважно подивилася на свого провідника. Метеорит? На неї накотилася хвиля розчарування. Президент обіцяв слона, а вона знайшла муху. Просто абсурд. Це відкриття вмить і безповоротно виправдає всі минулі витрати і помилки НАСА?.. Цікаво, про що думав Герні? Звичайно, метеорити - досить цінні й рідкісні каменюки, але космічна агенція постійно їх знаходить.

- Цей метеорит - один з найбільших із будь-коли знайдених, - заговорив, зупинившись, Екстром. - Ми вважаємо, що він є частиною набагато більшого метеорита, який, за документальними свідченнями, впав у Північний Льодовитий океан на початку вісімнадцятого століття. Найпевніше, цей камінь відколовся під час удару, відлетів убік і впав сюди, на льодовик Мілна, а потім його поволі заносило снігом упродовж останніх трьохсот років.

Рейчел поморщилася. Ні, це відкриття анічогісінько не міняє. Вона відчула міцніючу підозру: її хочуть зробити учасницею публічного трюку, за який у відчаї вхопилися і НАСА, і Білий дім. Вони щосили намагаються витягнути знахідку, що трапилася під руку, на рівень гучної перемоги НАСА, здатної приголомшити світ своєю значущістю.

- Вас це не дуже здивувало, - зазначив Екстром.

- Мені здається, я чекала чогось... іншого.

Гігант недоброзичливо звузив очі.

- Метеорит таких розмірів - рідкісна знахідка, міс Секстон. У світі існує лише кілька екземплярів більшого розміру..

- Але, наскільки я розумію..

- ...втім, нас вражає не сам розмір метеорита.

Рейчел уважно поглянула на Екстрома.

- Цей метеорит має унікальні властивості, які раніше не зустрічалися в жодному з інших небесних тіл такого типу. Ні великих, ні маленьких. - Він махнув рукою вздовж коридору. - Якщо ви не проти, я познайомлю вас із людиною, яка тямить у цих питаннях значно краще за мене.

Рейчел здивувалася.

- Невже існує людина, яка має вищу кваліфікацію, аніж сам керівник НАСА?

Екстром увіп'яв у неї погляд своїх холодних очей.

- Цей чоловік має вищу кваліфікацію, міс Секстон, тому що він не військовий, а цивільний. Я вирішив, що оскільки ви професійний аналітик-референт, то вважатимете за краще одержати інформацію від неупередженої людини.

Рейчел капітулювала.

Вони знову рушили вузьким коридором і нарешті наштовхнулися на важку чорну завісу. За нею Рейчел розчула приглушене бурмотіння безлічі голосів, немов на величезному відкритому просторі зібрався натовп людей.

Не кажучи ні слова, адміністратор простягнув руку і відсмикнув завісу. Рейчел засліпило яскраве світло. Вона зробила невпевнений крок уперед, мружачись від сліпучого сяйва. Коли її очі призвичаїлися, вона побачила перед собою великий зал і аж рота роззявила, вражена видовищем.

- Господи, - прошепотіла вона, - що це таке?

Студія Сі-ен-ен на околиці Вашингтона, округ Колумбія, - одна з двохсот дванадцяти студій, розташованих по всій земній кулі і з'єднаних через супутник зі всесвітньою штаб-квартирою телекомпанії «Тернер Бродкастинг Систем».

О першій сорок п'ять лімузин сенатора Седжвіка Секстона заїхав на автостоянку. Секстон, перебуваючи в гарному і бадьорому настрої, вийшов з авто і впевненим кроком рушив до входу. Коли він з Габріель увійшов усередину, їх зустрів, широко посміхаючись, опецькуватий продюсер із кругленьким черевцем.

– Ласкаво просимо, сенаторе Секстон, – сказав продюсер. – Маємо чудову новину. Щойно ми дізналися, якого спаринг-партнера відрядив вам Білий дім. – Продюсер скорчив гримасу. – Тільки не лякайтеся. – І він кивнув, показуючи крізь скло на студію.

Секстон поглянув – і дійсно мало не впав. Крізь дим своєї сигарети на нього дивилася одна з найогидніших жінок в американській політиці.

– Марджорі Тенч?! – випалила Габріель. – Якого біса вона сюди припхалася?

Секстон жодної гадки не мав, але хоч би якою не була причина, присутність Марджорі Тенч у студії була сама по собі фантастичною новиною, чіткою ознакою того, що президент впав у відчай. А чому б іще він виставив на передову свого старшого радника? Зак Герні викотив на лінію вогню гармату великого калібру, і Секстон радів слушній нагоді, яка йому випала.

Що більша мішень, то з більшим гуркотом вона падає.

Сенатор не сумнівався, що Тенч буде міцним горішком, але, придивившись до неї уважніше, він збагнув, що президент серйозно помилився у своєму рішенні. Марджорі Тенч і справді була надзвичайно огидною. Цієї миті, коли радниця президента сиділа, зсугнувшись, у кріслі і ритмічно погойдувала правою рукою, у якій тримала цигарку, вона скидалася на гігантського хижого богомола, що видивляється свою здобич.

«Господи, – подумав Секстон, – їй категорично не можна з'являтися на екрані. Хіба що по радіо виступати».

Щоразу, коли сенатор бачив у журналі жовтувате лице старшого радника президента, йому ніяк не вірилося, що це обличчя однієї з найвпливовіших фігур у Вашингтоні.

– Щось мені все це не подобається, – прошепотіла Габріель.

Та Секстон її майже не чув. Що більше він розмірковував над ситуацією, яка склалася, то більше вона йому подобалася. Нефотогенічне обличчя Марджорі Тенч було обставиною, вкрай сприятливою для нього, але ще сприятливішою була репутація Тенч стосовно одного ключового питання: радниця президента неодноразово висловлювалася в тому руслі, що майбутнє лідерство Америки можна забезпечити лише за рахунок її технологічної переваги. Вона була палким прихильником програм уряду, спрямованих на розвиток високих технологій, і насамперед – прихильником НАСА. Багато хто вважав, що саме залаштунковий тиск, що його чинила Тенч, пояснював уперту позицію президента, який підтримував космічну агенцію, що не давала очікуваних результатів.

Секстонові здалося, що, можливо, тепер президент вирішив покарати свою радницю за ті недолугі поради, які вона давала йому щодо беззаперечної підтримки НАСА. Невже він кидає Тенч на поталу своїм критикам?

Габріель придивилася крізь скло до Марджорі Тенч і відчула зростаючу тривогу. Ця жінка була до біса розумною, і її візит до Сі-ен-ен став абсолютно несподіванкою. Ці два факти змусили її інстинктивно насторожитися. Зважаючи на позицію, яку займала радниця президента стосовно НАСА, могло здатися, що Захарій Герні вчинив украй нерозважливо, пославши її на поединок із сенатором Секстоном. Але президент був ким завгодно, тільки не дурнем. Внутрішній голос підказував Габріель, що поява Марджорі Тенч не віщує нічого доброго.

Габріель уже відчула, як сенатор пустив слину в передчутті легкої здобичі, і це ще сильніше її збентежило. Секстон мав звичку втрачати самовладання, коли йому в голову вдаряли амбіції і він ставав занадто самовпевненим. Проблеми НАСА сприяли значному зростанню рейтингу, але асистентці здавалося, що останнім часом сенатор явно перегнув палку з цією темою. Багато кандидатів у президенти провалили свої кампанії, кинувшись добивати суперника, прагнучи неодмінно нокаутувати його, а їм просто треба було лише дочекатися кінця раунду, щоб перемогти за балами.

Продюсер аж підстрибував від нетерплячки, чекаючи на кривавий поединок, що мав невдовзі розпочатися.

– Час готуватися, сенаторе.

Коли Секстон заходив до студії, Габріель спіймала його за лікоть.

– Я знаю, про що ви думаєте, – прошепотіла вона. – Але будьте обачні. І дивіться – не перегніть палку.

– Я? Перегнути палку? – Секстон самовдоволено вишкірився.

– Не забувайте, що ця жінка дуже добре робить те, чим займається.

– І я теж, – двозначно зауважив сенатор з ехидною усмішкою.

21

Схожий на печеру головний зал житлосфери НАСА в будь-якому місці планети був би надзвичайно дивним видовищем. І те, що він розміщувався серед арктичних льодів, ніяк не затьмарювало його фантастичності.

Дивлячись угору, на футуристичний купол, зібраний зі зчеплених між собою трикутних щитів, Рейчел почувалася наче в колосальному ізоляторі. Стіни впиралися в підлогу з чистого льоду, де по периметру, немов вартові,

завмерли численні галогенові лампи. Вони кидали вгору різке світло і перетворювали зал на якесь нереальне, примарне царство.

Крижаною підлогою в різних напрямках зміїлися доріжки з пористої гуми. Вони нагадували кладку в лабіринті переносних комплексів наукового устаткування. Серед цієї електроніки старанно працювали тридцять-сорок співробітників НАСА. Одягнені в біле люди жваво перемовлялися, щось збуджено обговорюючи. Рейчел одразу зрозуміла настрій, що панував у залі. Цей настрій був спричинений творчим хвилюванням і радістю відкриття.

Рейчел, вирушивши разом із Екстромом уздовж периметра залу, не могла не помітити здивованих і відверто несхвальних поглядів тих, хто її впізнав. У лункому просторі виразно почувся шепіт:

– Це що, дочка сенатора Секстона?

– Якого біса вона сюди припхалася?

– Важко повірити, що Екстром узагалі з нею розмовляє!

Рейчел не здивувалася б, побачивши тут пронизані й пошматовані невеличкі опудала свого батька, на яких йому ворожили на смерть. Проте тут відчувалася не лише ворожість, а й настрої переможців, що упивалися своєю перевагою, неначе в НАСА твердо знали, хто цього разу сміятиметься останнім.

Керівник підвів гостю до низки столів, з яких лише один був зайнятий: за ним сидів чоловік, занурившись у роботу на комп'ютері. Він був одягнений у чорну водолазку, вельветові брюки в широкий рубчик і важкі черевики на товстій підшві. На відміну від решти присутніх він не вдягався у стилі НАСА. Чоловік сидів до них спиною.

Екстром попросив Рейчел трохи почекати, а сам підійшов до співробітника і почав щось пояснювати.

Послухавши з хвилину, чоловік у водолазці кивнув і почав вимикати комп'ютер. Директор НАСА повернувся до гості.

– Далі вас поведе пан Толланд, – пояснив він, – його теж найняв президент, тому ви порозумієтеся. А я приєднаюся до вас пізніше.

– Спасибі.

– Сподіваюся, ви чули про Майкла Толланда?

Рейчел знизала плечима, не припиняючи з цікавістю розглядати все навколо.

– Щось не пригадую.

Чоловік у водолазці підійшов до неї, широко усміхаючись:

– Не пригадуєте? – Голос звучав доброзичливо і лунко. – Це найкраща новина, яку я почув за весь сьогоднішній день. Але, схоже, я вже втратив здатність вражати з першого погляду.

Коли Рейчел придивилася до того, хто підійшов, вона залякла на місці. Вона відразу ж упізнала гарне обличчя цього чоловіка. Його в Америці знали всі.

– Ой! – не стримавшись, вигукнула вона, коли вчений потиснув їй руку. – Так ви – той самий Майкл Толланд!

Коли президент сказав Рейчел, що зібрав для підтвердження відкриття авторитетних незалежних учених, вона уявила собі чотирьох старих зануд із допотопними калькуляторами в руках. Але Майкл Толланд був абсолютно іншим. Один із найвідоміших людей у світі науки, він вів щотижневу документальну телепрограму «Дивовижні моря». Він знайомив глядачів із незвичайними океанськими явищами: підводними вулканами, морськими черв'яками завдовжки десять футів, величезними припливними хвилями, здатними вбити людину. Преса побачила в Майклові Толланді вдале поєднання кращих якостей Жака Кусто й Карла Сатана і віддавала належне його обширним та глибоким знанням, щирому ентузіазму і пристрасі до пригод. Вважалося, що на цих китах тримається інтерес глядачів до програми: вона міцно утримувала перші позиції в рейтингах. Ясна річ, більшість критиків не проминали нагоди відзначити також привабливу зовнішність ученого і безперечну харизматичність його натури. І це, на їхню думку, особливо сприяло його успіху серед жіночої частини аудиторії.

– Здрастуйте, пане Толланд... – промимрила Рейчел розгублено. – Я – Рейчел Секстон.

Толланд посміхнувся приємною хитруватою усмішкою.

– Привіт, Рейчел. Називай мене просто Майк.

Рейчел дивувалася з власної скутості. Це зовсім не було їй властиво. Очевидно, давалися взнаки і напруженість перельоту, і велика кількість вражень: життосфера, метеорит, обстановка секретності і ось, нарешті, зустріч віч-на-віч із телезіркою.

– Взагалі-то я дуже здивована тим, що ви тут, – зізналася вона, прагнучи відновити звичну упевненість у собі. – Коли президент сказав, що набрав незалежних учених для підтвердження істинності відкриття НАСА, я уявила собі...

Вона замовкла, вагаючись.

– Справжніх, типових учених? – знову широко усміхнувся Толланд.

Рейчел ніяково зашарілася.

– Я не це мала на увазі.

– Не хвилюйтеся, – заспокоїв її Толланд, – з часу свого приїзду сюди я тільки й чую подібні слова. А ваш батько – сенатор Секстон?

Рейчел мовчки кивнула. І подумала: «На жаль».

- Шпигунка з табору Секстона за лінією фронту?

- Лінія фронту далеко не завжди проходить там, де здається.

Запала ніякова тиша.

- Ну тоді поясніть мені, - швидко знайшлася Рейчел, - що робить знаменитий океанограф тут, на льодовику, в компанії космічних дослідників НАСА?

Толланд хихикнув.

- Чесно кажучи, один хлопець, дуже схожий на президента нашої країни, попросив зробити йому послугу. Я вже відкрив було рота, щоб сміливо відмовитися і кинути: «А пішов ти під три чорти!», але натомість чомусь промекав: «Так точно, сер».

Рейчел розсміялася - уперше за весь ранок.

- Зі мною сталося те саме.

Хоча зазвичай знаменитості в житті виявляються нижчими на зріст, Майкл Толланд навпаки - здавався вищим. Карі очі дивилися так само проникливо і пристрасно, як і з телеекрана, а голос звучав так само приязно і зацікавлено. Жорстке чорне волосся спадало на лоб кучерявою чуприною. На вигляд цьому чоловікові було років сорок п'ять, причому він явно не проводив життя на дивані: спортивна, підтягнута й енергійна зовнішність безумовно свідчила про протилежне. Різко окреслене сильне підборіддя і невимушені манери говорили про упевненість у собі. Коли він потиснув їй руку, мозоляста шорсткість його долоні нагадала Рейчел, що перед нею не типова «кімнатна» телезірка, а досвідчений моряк і практичний дослідник.

- Мені здається, - дещо засмучено зізнався Толланд, - що я опинився тут зовсім не як авторитетний учений, а швидше як фахівець зі зв'язків з громадськістю. Президент попросив злітати сюди і зробити для нього документальний фільм.

- Документальний фільм? Про метеорит? Але ж ви океанограф!

- Саме це я йому й сказав! Але він відповів, що не знає жодного документаліста, що спеціалізується на метеоритах. Зате моя участь дозволить надати відкриттю широкого суспільного резонансу. Схоже, він збирається показати мою програму сьогодні - як частину великої прес-конференції, на якій оголосить про відкриття.

Знаменитість у ролі прихильника-агітатора. Рейчел зрозуміла, що політична хитрість Зака Герні не дримає. НАСА часто звинувачували в тому, що вона дивиться на платників податків зневажливо і не вважає необхідним тримати їх у курсі своїх справ. Але не цього разу. Вони залучили до роботи майстерного і пристрасного популяризатора науки, якого всі американці чудово знали і якому могли довіряти в наукових питаннях.

Толланд указав на протилежну стіну залу. Там організували місце для преси. Кригу застелили блакитним килимом і встановили телекамери, прожектори та

довгий стіл з кількома мікрофонами. Зараз до стіни за столом прикріплювали американський прапор – як тло для прес-конференції.

– Готуються до сьогоднішнього вечора, – пояснив учений. – Керівник НАСА і деякі відомі вчені країни зв'яжуться через супутник з Білим домом у прямому ефірі, щоб узяти участь у президентському виступі, запланованому на восьму годину.

«Дуже доречно», – подумала Рейчел. Їй було приємно дізнатися, що Зак Герні не збирався залишати остронь представників космічної агенції.

– І все-таки, – зітхнувши, вимовила вона, – хто-небудь нарешті пояснить мені, що ж особливого в тому метеориті?

Толланд комічно здійняв брови і обдарував нову знайому загадковою усмішкою.

– Всю незвичність цього метеорита краще побачити на власні очі, а не пояснювати, – відповів він. І, жестом запросивши Рейчел іти за ним, попрямував до робочої зони. – Он той хлопець якраз займається зразками породи. Він зможе показати вам багато цікавого.

– Зразками? У вас уже є уламки метеорита?

– Саме так. Ми змогли добути їх у достатній кількості. Якщо говорити точно, то саме аналіз зразків і навів НАСА на думку про важливість відкриття.

Не уявляючи, чого можна чекати, Рейчел пішла услід за своїм гідом у робочу зону. Здавалося, там не було ані душі. На столі, захарашеному зразками породи, нутромірами, мікроскопами та іншим устаткуванням, стояла і парувала чашка кави.

– Марлінсоне! – крикнув Толланд, озираючись.

Ніхто не відгукнувся. Учений розчаровано зітхнув і обернувся до супутниці:

– Напевно, він загубився, вирушивши на пошуки вершків до кави. Я навчався разом із цим хлопцем в аспірантурі в Принстоні, так він примудрявся заблукати навіть у гуртожитку. А зараз він лауреат Національної наукової премії за досягнення в астрофізиці. Перспективна фігура!

Рейчел замислилася:

– Марлінсон? Ви, часом, не маєте на увазі знаменитого Коркі Марлінсона?

Толланд весело розсміявся:

– Саме його, і тільки його!

Рейчел приголомшено замовкла.

– Отже, Коркі Марлінсон і справді тут? – Ідеї Марлінсона щодо природи гравітаційних полів стали легендою серед інженерів і космічних фахівців

управління військово-космічної розвідки. – Марлінсон теж один із президентських рекрутів?

– Звичайно. Він один зі справжніх учених.

«Дійсно справжній», – подумки погодилася Рейчел. Вона знала, що Коркі Марлінсон – блискучий та всіма шанований фізик.

– Неймовірний парадокс вдачі Коркі, – зауважив Толланд, – полягає в тому, що він з точністю до міліметра пам'ятає відстань до альфи Центавра, але не вміє самостійно зав'язати краватку.

– І тому ношу краватки на кнопках, – почувся за спиною трохи гугнявий, добродушний голос. – Наука вища за зовнішній вигляд, Майку. Вам, голлівудським зіркам, цього не зрозуміти.

Рейчел і Толланд обернулися до чоловіка, що якраз виходив з-за стелажа, заставленого електронним устаткуванням. Фізик виявився невисоким, повним, трохи схожим на бульдога: такі ж витрішкуваті очі, коротка товста шия. Коротко підстрижене волосся вже рідшало. Побачивши Рейчел, він зупинився як укопаний.

– Боже, Майку! Ми замерзаємо собі на Північному полюсі, а він навіть тут примудряється відшукати собі подружку! Краще б я на телебачення подався працювати!

Майкл Толланд явно знітився.

– Міс Секстон, будь ласка, не ображайтеся на доктора Марлінсона. Свій брак тактовності він цілком компенсує масою даремних, нікому не потрібних знань про наш великий і безкрайній Всесвіт.

Коркі наблизився до них:

– Щиро радий бачити вас, пані. Пробачте, не розчув ваше ім'я.

– Рейчел, – відрекомендувалася гостя, – Рейчел Секстон.

– Секстон? – Коркі грайливо охнув. – Сподіваюся, ви не родичка того самого недалекоглядного й безрозсудного сенатора?

Толланд поморщився.

– Правду кажучи, Коркі, сенатор Секстон – батько Рейчел.

Коркі припинив сміятися та якось одразу похнюпився.

– Знаєш, Майку, думаю, не випадково мені так не щастить у стосунках з жінками.

Коркі Марлінсон, лауреат премії з астрофізики, провів Рейчел і Толланда до свого робочого місця і почав нищпорити, перебираючи інструменти і зразки породи. Він рухався, як міцно стиснута пружина, що ось-ось мала розпрямитися.

– Що ж, міс Секстон, – мовив він, тремтячи від радісного збудження, – зараз я прочитаю вам короткий, півхвилинний курс початкового метеоритознавства. Автор – Коркі Марлінсон.

Толланд підморгнув Рейчел – мовляв, виявляйте терплячість.

– Сприймайте його таким, як він є. Цей хлопець і справді колись хотів стати актором.

– Еге ж, а Майк мріяв стати поважним науковцем. – Із цими словами Коркі понищпорив у коробці з-під взуття, видобув звідти шматочки зразків породи і розклав їх на своєму робочому столі. – Перед вами – три основні типи метеоритів, що існують у Всесвіті.

Рейчел поглянула на три камінчики. Усі вони були схожі на грубі сфероїди завбільшки з м'ячик для гольфу. І кожен був розділений навпіл, аби було видно його поперечний перетин.

– Усі метеорити, – продовжив Марлінсон, – складаються з різної кількості нікелево-залізних сплавів, силікатів та сульфідів. Ми класифікуємо їх, виходячи зі співвідношення металу й силікатів.

Рейчел відчула, що півхвилинний початковий курс триватиме набагато довше, аніж півхвилини.

– Ось цей перший зразок, – сказав Коркі, показуючи на блискучий чорний камінь, – метеорит із металевим осердям. Дуже важкий. Цей маленький хлопчик приземлився в Антарктиці кілька років тому.

Рейчел уважно придивилася до камінця. Він мав явно позаземний вигляд – булька важкого сіруватого заліза з обсмаленою та почорнілою зовнішньою кіркою.

– Цей обвуглений зовнішній шар називається «кора плавлення», – пояснив Коркі. – Вона утворюється в результаті дії надзвичайно високих температур під час входження метеорита в атмосферу. Всі метеорити мають таку обвуглену кірку. – І Марлінсон швидко перейшов до другого зразка. – А оцеї зветься «кам'яно-залізним метеоритом».

Рейчел поглянула на камінь і відзначила, що він теж був обвуглений. Однак він мав світло-сірий колір, а його поперечний перетин нагадував кольоровий колаж кутастих фрагментів – як у дитячому калейдоскопі.

– Гарненький який! – сказала Рейчел.

– Та що ви кажете, він просто розкішний! – І Коркі цілу хвилину розводився про високий вміст олівину, що давав зеленуватий відблиск, а потім драматичним жестом узяв третій – останній – зразок і подав його Рейчел.

Вона взяла метеорит у руку. Цей камінь, сірувато-брунатного відтінку, нагадував граніт і був важчий за аналогічні земні камені, але не набагато. Єдиною ознакою його позаземного походження була кора плавлення – обсмалена зовнішня поверхня.

– А оце, – мовив Коркі, даючи зрозуміти, що лекція добігає кінця, – типовий кам'яний метеорит. Представник найпоширенішого типу метеоритів. Понад дев'яносто відсотків знайдених на землі метеоритів підпадають під цю категорію.

Рейчел здивувалася. Вона завжди уявляла метеорити такими, як перший зразок, – шматок металу нетутешнього вигляду. А той метеорит, який вона тримала в руці, був схожий на звичайний земний камінь. За винятком обвугленої поверхні, він мав такий вигляд, наче його знайшли на березі моря.

Очі Коркі аж світилися від збудження.

– Метеорит, похований під кригою отут, на льодовику Мілна, – це кам'яне утворення, дуже схоже на те, яке ви тримаєте. Кам'яні метеорити майже ідентичні нашим земним каменям вулканічного походження, і тому їх важко виявити. Це стає можливим завдяки суміші легких силікатів – польового шпату, олівину та піроксену. Начебто нічого особливого.

«Та отож», – подумала Рейчел, віддаючи зразок.

– Цей метеорит схожий на звичайний камінь, який поклали до каміна і який там обвуглився.

Коркі вибухнув сміхом.

– Це ще той камін! Доменна піч і близько не здатна відтворити той жар, який відчуває метеорит, входячи в атмосферу Землі. Вони спопеляються!

Толланд із розумінням посміхнувся Рейчел.

– Це позитивний момент. Інакше б вони сипалися нам на голови.

– Візьмімо ось це, – сказав Коркі, беручи у Рейчел зразок метеорита. – Уявімо, що цей прибулець має розмір завбільшки з будинок. – З цими словами він підняв метеорит над головою. – Ось він пливе у космосі, мандруючи Сонячною системою, увесь просякнутий космічним холодом – мінус сто градусів за Цельсієм.

Толланд тихенько посміювався, вочевидь, він уже не раз був свідком театральної постановки «Прибуття метеорита на острів Елсмір» у виконанні Коркі.

Марлінсон почав поволі опускати зразок.

– Наш метеорит рухається до Землі. І коли він підлітає надто близько, сила земного тяжіння захоплює його, він прискорюється, прискорюється...

Рейчел спостерігала, як Коркі відтворив траєкторію метеорита, зображуючи його прискорення під дією сили тяжіння.

– І ось він уже мчить із шаленою швидкістю! – вигукнув Марлінсон. – Понад десять миль за секунду – це тридцять шість тисяч миль за годину! На висоті ста тридцяти п'яти кілометрів над поверхнею Землі він починає зазнавати дії атмосферного тертя. – Коркі несамотовито затряс камінець, наближаючи його до крижаної долівки. – Впавши нижче ста кілометрів, він починає світитися! А тим часом щільність атмосфери зростає і тертя стає неймовірно сильним! Повітря довкола метеорита теж розжарюється, і матеріал на його поверхні плавиться від високої температури. – Коркі зашипів і забулькав, додаючи звукових ефектів до своєї розповіді. – Ось він швидко промайнув позначку вісімдесят кілометрів, і його поверхня нагрівається до восьмисот градусів за Цельсієм!

Рейчел спостерігала, не вірячи своїм очам, як лауреат премії з астрофізики з хлопчачим ентузіазмом стрясає метеорит, булькає і сичить.

– Шістдесят кілометрів! – вигукнув Марлінсон. – Наш метеорит нашоухується на стіну повітря. Воно надзвичайно щільне! Воно протидіє падінню з силою, що у триста разів перевищує силу тяжіння! – Коркі видав скреготливий звук автомобільних гальм і різко уповільнив рух космічного прибульця. – Метеорит враз охолоджується і припиняє світитися. Його політ стає невидимим. А розплавлена поверхня миттєво охолоджується до стану обвугленої кірки.

Рейчел почула, як Толланд засмучено простогнав, коли Коркі став навколішки, щоб зобразити фінальний акт – удар метеорита об землю.

– І ось, – сказав Коркі, – наш величезний метеорит проноситься в нижніх шарах земної атмосфери. – Стоячи навколішки, він зобразив, як камінь наближається до землі скісною траєкторією. – Він рухається в напрямку Північного Льодовитого океану під гострим кутом... падає... падає... схоже, що він зараз відскочить від поверхні океану, як плаский камінець... і нарешті... – З цими словами науковець доторкнувся зразком до крижаної долівки. – Геп!

Рейчел аж підскочила.

– Удар просто страшний! Метеорит вибухає! Його уламки розлітаються, кружляючи і підстрибуючи поверхнею океану. – І Коркі, як в уповільненому кіно, почав котити і перекидати зразок по уявній поверхні океану, наближаючи його до ніг Рейчел. – Один шматок метеорита скаче, перевертаючись, до острова Елсмір. – І Коркі притиснув камінець до великого пальця на нозі Рейчел. – Підскочивши на поверхні океану, він вистрибує на суходіл... – Камінь перемістився по язика черевика Рейчел і зупинився біля кісточки її ноги. – ...і нарешті зупиняється аж на льодовику Мілна, де його швидко вкривають сніг та лід, захищаючи від атмосферної корозії. – Коркі підвівся і усміхнувся.

Рейчел аж рота роззявила від подиву, надзвичайно вражена розповіддю. А потім розсміялася і сказала:

- Що ж, докторе Марлінсон, ваше пояснення вийшло винятково...

- Наочним? - підказав Коркі.

- Десь так, - посміхнулася Рейчел.

Науковець знову подав їй зразок.

- Ось погляньте на поперечний перетин.

Рейчел подивилася, але нічого особливого не помітила.

- Поверніть його на світло, - підказав Толланд приязно. - І придивіться ретельніше.

Рейчел піднесла камінь до очей і повернула його на світло сліпучих галогенних ламп. І нарешті побачила - малесенькі блискучі металеві вкраплення. Десятки їх було розпорошено по всій поверхні перетину, наче малесенькі краплини ртуті, кожна приблизно міліметр завбільшки.

- Ці маленькі краплинки називаються хондри, - пояснив Коркі. - І вони трапляються лише в метеоритах.

Рейчел примружилася і поглянула на краплинки.

- А й справді, я ніколи не бачила нічого подібного.

- І не побачите! - з упевненістю заявив Коркі. - Хондри - це така геологічна структура, якої на Землі просто не існує. Деякі з них є надзвичайно древніми; вочевидь, вони складаються з первісних матеріалів Усесвіту. Інші - набагато молодші, на кшталт тих, що ви тримаєте у себе в руці. Хондрам у цьому метеориті всього-на-всього сто дев'яносто мільйонів років.

- Сто дев'яносто мільйонів років - це молодий вік?

- Аякже, чорт забирай! Для космосу це все одно, що вчора. Утім, найголовніше в камінці те, що він містить хондри, що є беззаперечною ознакою метеорита.

- Гаразд, - погодилася Рейчел. - Хондри - це переконливо. Зрозуміла.

- І насамкінець, - важко зітхнув Коркі, - якщо кора плавлення та хондри вас не переконали, то ми, астрономи, маємо стовідсотково надійний метод підтвердження метеоритного походження, здатний переконати останнього бовдура.

- Що це за метод?

Науковець невимушено знизав плечима.

– Ми просто використовуємо петрографічний поляризаційний мікроскоп, рентгенівський флуоресцентний спектрометр, аналізатор нейтронної активації або індукційний спектрометр для вимірювання феромагнітних коефіцієнтів.

Толланд аж застогнав.

– А тепер він просто викаблучується. Насправді Коркі хоче сказати, що метеоритне походження каменя можна довести, визначивши його хімічний склад.

– Гей, моряче! – скипів Марлінсон. – Залиш науку науковцям, добре? – Й одразу ж додав, обернувшись до Рейчел: – У породах земного походження нікель трапляється або у високих концентраціях, або в надзвичайно низьких – середини тут немає. Однак у метеоритах така середина існує. Тому коли ми, аналізуючи склад зразка, виявляємо, що концентрація нікелю перебуває в середньому діапазоні величин, то можемо без найменшого сумніву гарантувати, що цей зразок має метеоритне походження.

Рейчел урвався терпець.

– Добре, панове: кора плавлення, хондри, середній діапазон вмісту нікелю – все це докази космічного походження. Загалом я зрозуміла, що до чого. – Вона поклала зразок на стіл Коркі. – Але навіщо тут я?

Коркі зловісно зітхнув.

– Хочете побачити зразок метеорита, який знайшла НАСА в товщі льоду під нашими ногами?

«Поки я не луснула з досади – будь ласка», – подумала Рейчел.

Цього разу Коркі не став нишпорити в коробці з-під взуття. Він засунув руку до нагрудної кишені й видобув звідти шматочок каменя. Він мав форму CD-диска, був приблизно дюйм завтовшки, а своїм складом скидався на кам'яний метеорит, який вона щойно бачила.

– Це шматочок зразка, який ми висвердлили вчора. – І з цими словами Коркі подав диск Рейчел.

На вигляд нічого особливого в тому диску не було. Важкий помаранчево-білий камінь. Частина обідка обвуглена й чорна. Це напевне була частина зовнішньої поверхні метеорита.

– Бачу, тут є кора плавлення, – відзначила Рейчел.

Коркі кивнув.

– Так, цей зразок взяли ближче до краю метеорита, тому на ньому і досі є кірка.

Рейчел нахилила диск убік, під світло і помітила маленькі металеві вкраплення.

– А ось і хондри.

– Правильно, – сказав Коркі голосом, що тремтів від ентузіазму. – Можу вам сказати, що перевірка цієї штуки під петрографічним поляризаційним мікроскопом виявила, що вміст нікелю в ній перебуває в середньому діапазоні величин, який не зустрічається в земних породах. Вітаю – ви щойно успішно підтвердили, що камінь, який тримаєте в руці, прилетів до нас із космосу.

Рейчел розгублено поглянула на нього.

– Докторе Марлінсон, це метеорит. Певна річ, що він прилетів сюди з космосу. Може, я випустила щось важливе?

Коркі й Толланд обмінялися поглядами людей, що володіли якимись знаннями. Толланд поклав руку на плече Рейчел і тихо прошепотів:

– А тепер переверніть його.

Рейчел перевернула диск, щоб роздивитися його протилежний бік. Її мозку знадобилася лише якась невловна мить, щоб обробити й усвідомити те, що вона побачила.

Істина вдарила її, як величезна вантажівка.

«Але ж це неможливо!» У неї аж щелепа відвисла від здивування, однак, дивлячись на камінь, вона поступово усвідомила, що поняття «неможливо» щойно назавжди змінилося в її свідомості. У камені виднілася закарбована форма, яка в земній породі видалася б цілком банальною, однак у метеориті вона здавалася просто неймовірною.

– Та це ж... – затнулася Рейчел, мало не втративши дар мови. – Це ж комаха! Цей метеорит містить скам'янілі рештки комахи!

І Толланд, і Коркі аж сяяли з радощів.

– Ласкаво просимо на наш корабель, – пожартував Коркі.

Від напливу емоцій Рейчел на якусь мить оніміла, але навіть у такому ошелешеному стані вона спромоглася розібратися, що, поза всяким сумнівом, ця скам'янілість колись була живим біологічним організмом. Скам'янілий відбиток, приблизно три дјйми завдовжки, схоже, був колись черевною частиною якогось великого жука або повзучої комахи. Сім пар суглобчастих кінцівок ховалися під захисним панциром, що складався з сегментів – як у броненосця.

У Рейчел аж у голові запаморочилося.

– Комаха з космосу...

– Це морський тарган, – зауважив Коркі. – Комахи мають три пари ніг, а не сім.

Та Рейчел ледь чула його. Вона витріщалася на комаху, і у неї аж голова обертом ішла.

– Тут чітко видно, – зазначив Коркі, – що верхній панцир сегментований на пластини, як у земної мокриці, однак два виступаючі хвостові подовження вирізняють її як організм, ближчий до воші.

Але Коркі вже випав зі свідомості Рейчел. Класифікація істот більше не мала значення. Компоненти мозаїчної головоломки з тріском з'єдналися до купи: і таємничість президента, і радісне збудження, що панувало серед працівників НАСА...

У цьому метеориті – скам'янілі рештки комахи! Не якась там дрібна бактерія, а доволі складна біологічна форма! Це доказ того, що десь у Всесвіті також існує життя!

23

Після десяти хвилин дебатів на Сі-ен-ен сенатор Секстон почав дивуватися, не розуміючи, чому він узагалі хвилювався, йдучи на дебати. Марджорі Тенч явно переоцінювали як опонента. Незважаючи на приписувану їй проникливість і безжальну критичність, вона куди більше нагадувала офірне ягня, явно не дотягуючи до звання гідного суперника.

Щоправда, на самому початку розмови старшому радникові президента ще якось вдалося перехопити ініціативу, засуджуючи виборчу платформу сенатора як спрямовану проти жінок та їхніх прав. Але під час дискусії, коли вже здавалося, що перевага на її боці, Марджорі раптом допустила прикру помилку. Розпитуючи опонента, яким саме чином він планує поліпшити систему освіти, не піднімаючи податки, вона раптом необережно натякнула на його постійні нападки щодо захмарних витрат НАСА.

Теми НАСА Секстон збирався торкнутися ближче до кінця дискусії, але Тенч порушила її надто рано. От дурепка!

– До речі, про НАСА, – недбало докинув він. – Не могли б ви прокоментувати чутки, які я чую звідусіль, про чергову невдачу, що спіткала нашу шановну космічну агенцію?

Марджорі Тенч і оком не змигнула:

– Боюся, я не в курсі цих чуток.

Її прокурений голос шерхотів, немов цигарковий папір.

– Отже, без коментарів?

– Боюся, що так.

Секстон торжествував. Мовою преси «без коментарів» означало визнання провини відразу ж після висунення звинувачення.

- Зрозуміло, - підбадьорився сенатор, - а що ви скажете щодо таємної зустрічі президента з керівником НАСА?

Цього разу Тенч неначе здивувалася.

- Я не дуже розумію, про яку саме зустріч ідеться. Президент проводить безліч зустрічей.

- Ясна річ, що проводить. - Секстон вирішив іти навпростець. - Міс Тенч, адже ви ревна прихильниця космічної агенції, чи не так?

Тенч зітхнула, немов утомившись від обговорення улюбленої теми сенатора.

- Я вірю у важливість збереження технологічних переваг Америки, у військовій, промисловій, науковій царині чи в галузі телекомунікацій. І НАСА, поза сумнівом, є частиною моєї системи поглядів. Безперечно.

Подивившись крізь скло в кімнату режисера, де сиділа Габріель Еш, Секстон побачив, що асистентка посилає йому благальні погляди, немов прохаючи відступити, закрити небезпечну тему. Але було вже пізно. Сенатор відчув смак крові.

- Все ж таки цікаво, шановна пані, чи, бува, не під вашим впливом президент наполегливо продовжує підтримувати цю вкрай неефективну і хвору організацію?

Тенч рішуче похитала головою:

- Ні, президент і сам щиро вірить у можливості НАСА. І рішення він ухвалює цілком самостійно.

Секстон не вірив власним вухам. Він щойно надав радниці шанс виправдати президента, узявши на себе частку провини за фінансування космічної агенції. А натомість вона відбила м'яч у бік Герні. «Президент сам ухвалює рішення». Невже Тенч вирішила дистанціюватися від виборчої кампанії, що пішла шкереберть? Нічого дивного. Адже коли пил осяде, Марджорі Тенч доведеться підшукувати собі роботу.

Протягом наступних кількох хвилин сенатор Секстон і старший радник президента Марджорі Тенч обмінювалися репліками, немов ударами на тенісному корті. Тенч спробувала було змінити тему, але сенатор не піддався, знов повернувшись до бюджету НАСА.

- Сенаторе, прагнучи урізати бюджет НАСА, ви уявляєте собі, скільки робочих місць втратить наша країна? - Радниця висунула сильний аргумент. - Причому не просто робочих місць, а таких, що вимагають найвищої кваліфікації, довгих років навчання і наукової роботи!

Секстон ледь не розсміявся просто в обличчя Марджорі Тенч. Невже це і є найрозумніша голова у Вашингтоні? Їй не завадило б дещо почитати про демографічну ситуацію в країні. Фахівці з високих технологій становили лише крихітну частку «блакитних комірців».

Секстон навіть надувся від усвідомлення власної значущості.

- Тут ідеться про мільярди, які можна зекономити, Марджорі. І якщо врешті-решт купці вчених з НАСА доведеться сісти у свої «мерседеси» і відвезти свої такі потрібні знання в якесь інше місце, то так тому й бути. Я маю намір твердо дотримуватися своєї позиції відносно витрат НАСА.

Марджорі Тенч замовкла, ніби намагаючись оговтатися від цього останнього стусана.

Ведучий не витримав.

- Що скажете на це, міс Тенч? - підохотив він.

Помовчавши, вона відкашлялася і заговорила:

- Певно, я просто дуже здивувалася, почувши, що пан Секстон має намір виставити себе таким твердолюбим супротивником космічної агенції.

Секстон примружився. «Добре, любя, продовжуй у тому ж дусі!»

- Я зовсім не проти НАСА, і я не згоден з подібним звинуваченням. Я лише стверджую, що бюджет агенції є яскравим прикладом бездумних, непотрібних витрат, які підтримує нинішній президент. НАСА заявила, що може збудувати корабель багаторазового використання вартістю п'ять мільярдів доларів. Насправді він обійшовся у дванадцять мільярдів. Потім вона запевняє, що може побудувати космічну станцію за вісім мільярдів. Зараз у неї вже вкладено сто мільярдів.

- Америка тому і лідирує, - заперечила радниця, - що ми не боїмося ставити перед собою великі цілі й досягати їх навіть за складних обставин.

- Ця риторика у дусі національної гордості зовсім мене не вражає, міс Тенч. За останні два роки НАСА уже в три рази перевищила свій бюджет. А потім, підібгавши хвоста, приповзла до президента, щоб випросити додаткові суми... Якщо ви хочете говорити про національну гордість, краще подумайте про хороші, оснащені всім необхідним школи. Згадайте про охорону здоров'я нашого населення. Про тих розумних дітей, які підрастають у країні рівних можливостей. Ось на що повинна спиратися національна гордість!

Тенч кинула на опонента розлючений погляд:

- Чи можу я поставити вам пряме запитання, сенаторе?

Секстон нічого не відповів. Він просто чекав продовження.

Марджорі заговорила поволі, з несподіваним сарказмом, ретельно добираючи кожне слово:

- Сенаторе, якби я сказала вам, що ми не в змозі досліджувати космічний простір, витрачаючи менші кошти, ніж ті, які НАСА одержує зараз, ви б виступили із законодавчою ініціативою повністю відмовитися від космічної агенції?

Запитання прозвучало так, наче на коліна сенатору впав величезний кругляк. Можливо, Тенч не така вже й дурна? Приспала пильність опонента й одразу ж поставила перед ним пряме запитання, що вимагало однозначної – так чи ні – відповіді. Аби пихатий сенатор раз і назавжди визначив свою позицію.

Секстон інстинктивно спробував відступити:

– Не сумніваюся, що за умови належного керівництва НАСА стане спроможною продовжувати свої дослідження зі значно меншими витратами, ніж ті, які ми бачимо зараз...

– Сенаторе Секстон, відповідайте, будь ласка, на запитання. Дослідження космосу – справа небезпечна й дорога. Дуже схожа на конструювання й будівництво пасажирського літака. Треба або робити його як слід, або не робити взагалі. Бо ризик аж надто великий. Тому повторюю своє запитання: якщо ви станете президентом і опинитеся перед необхідністю ухвалити рішення – продовжувати фінансувати НАСА на нинішньому рівні чи повністю скасувати космічну програму, – то який варіант ви оберете?

Чорт! Секстон крізь скло поглянув на Габріель. Вираз обличчя асистентки говорив про те, що сенаторові і так уже було ясно. Тебе загнали в кут. Треба відповідати прямо, а не крутитися вужем. Виходу немає. Секстон рішуче підвів голову:

– Я спрямував би нинішній бюджет НАСА в освітню систему, якби мені належало вибирати. Я віддав би перевагу нашим дітям, а не космосу.

На обличчі Марджорі Тенч з'явився вираз абсолютного потрясіння.

– Я просто ошелешена. Можливо, я недочула? Ставши президентом, ви збираєтеся скасувати нашу космічну програму?

Секстон відчув, що закипає. Радниця президента змусила його говорити те, що було потрібно їй. Він спробував заперечити, але не встиг:

– Тож ви, сенаторе, офіційно заявляєте, що готові запросто знищити агенцію, яка послала людину на Місяць?

– Я намагаюся довести, що космічні перегони скінчилися! Часи змінилися. НАСА вже не відіграє визначальної ролі в житті пересічних американців, проте ми продовжуємо фінансувати її, неначе нічого й не сталося.

– Тож ви не вважаєте, що наше майбутнє – це космос?

– Ясна річ, космос – це майбутнє, проте НАСА – це справжнісінький динозавр! Нехай вивченням космічного простору займається приватний сектор. Американські платники податків зовсім не повинні спустошувати свої гаманці щоразу, коли який-небудь вашингтонський інженер захоче зробити фотографію Юпітера вартістю мільярд доларів. Американці втомилися від необхідності продавати майбутнє власних дітей, щоб годувати застарілу зажерливу агенцію, яка дає так мало реальних результатів на вкладені колосальні кошти!

Тенч театралью зітхнула:

– Мало реальних результатів? Але ж за винятком окремих програм, зокрема пошуку позаземного інтелекту, НАСА зазвичай одержує величезні дивіденди на вкладені кошти.

Секстон здивувався тому, що Тенч визнала безуспішність окремих програм. Яка помилка! Ну, спасибі, що нагадала. Цей проект свого часу виявився найстрашнішою фінансовою ямою, в яку провалилася НАСА. І хоча нині вчені намагалися якось підфарбувати й оживити програму, змінивши назву на «Витоки» і перетасувавши деякі завдання, все одно вона залишалася проектом, заздалегідь приреченим на фіаско.

– Марджорі, – сказав Секстон, скориставшись слушною нагодою, – я говоритиму про цю програму лише тому, що ви самі про неї згадали.

Дивно, але, здавалося, Тенч із задоволенням почула ці слова.

Секстон прокашлявся.

– Багато людей і не підозрюють, що НАСА займається пошуками позаземних цивілізацій майже тридцять п'ять років. Причому це полювання за скарбами влітає в чималу копійчину: системи супутникових антен, потужні передавачі, мільйони доларів на зарплату вченим, які сидять у темних кімнатах, наполегливо прослуховуючи порожні плівки. Але все це – жакливе марнотратство ресурсів.

– Тобто ви хочете сказати, що позаземного інтелекту не існує? Що там, у космосі – пустка і ми у Всесвіті самі-самісінькі?

– Я вважаю, що коли уряд за тридцять п'ять років витратив сорок п'ять мільярдів доларів і не отримав жодного позитивного результату, то проект має бути скасовано. – Секстон зробив паузу, щоб зміст його слів дійшов до всіх і кожного. – Після тридцяти п'яти років невдалих спроб нам навряд чи вже вдасться виявити життя де-небудь за межами Землі.

– А якщо ви все-таки помиляєтеся?

Секстон закотив очі.

– О, заради Бога, міс Тенч! Якщо раптом виявиться, що я не маю рації, я готовий з'їсти власного капелюха.

Марджорі Тенч втупила у Секстона свої жовтаві очі.

– Я запам'ятаю ці ваші слова, сенаторе. – І вперше за час дискусії усміхнулася. – Гадаю, ми всі запам'ятаємо.

За шість миль від студії, в Овальному кабінеті, президент Зак Герні вимкнув телевізор і налив собі шкалик. Як і обіцяла Марджорі Тенч, сенатор Секстон клюнув на наживку. Цілком і повністю.

Майкл Толланд і сам світився радістю. Йому передалося те захоплення, яке відчувала зараз Рейчел Секстон, котра, ошелешено розкривши рота, мовчки стояла з метеоритом у руці. Здавалося, вишукана краса цієї жінки повністю поступилася місцем виразу дитячого подиву: маленька дівчинка вперше в житті побачила Санта-Клауса.

«Прекрасно розумію, що ти зараз відчуваєш», – подумав він.

Якихось дві доби тому Толланд пережив те саме потрясіння. Він теж ошелешено замовк. Наукові і філософські наслідки цього відкриття й досі бентежили його, примушуючи наново обдумувати все, що він знав про природу.

Океанографічні відкриття самого Толланда охоплювали кілька не відомих раніше глибоководних видів. Але цей «космічний жук» був абсолютно іншим рівнем наукового прориву. Попри схильність Голлівуду зображати інопланетян у вигляді маленьких зелених чоловічків, і астробіологи, і популяризатори науки – усі зійшлися на думці, що, зважаючи на адаптаційні здібності земних комах, позаземне життя матиме, найпевніше, жукоподібну форму.

Комахи належать до істот із зовнішнім скелетом та членистими ногами. У світі налічується приблизно мільйон двісті п'ятдесят тисяч видів комах, близько п'ятисот тисяч з яких і досі чекають належної класифікації.

Вони становлять дев'яносто п'ять відсотків усіх земних видів узагалі і сорок відсотків біомаси планети.

Але вражає не стільки розмаїття комах, скільки їхня адаптивність. Від антарктичного льодового жука до сонячного скорпіона з Долини Смерті всі вони чудово переносять неймовірні температури, засуху і тиск. Вони навіть навчилися пристосовуватися до найсмертоноснішої з усіх відомих на Землі сил – до радіації. Після ядерних випробувань 1945 року військові, надягнувши захисні скафандри і вивчаючи наслідки вибуху, виявляли, що і таргани, і мурахи почуваються чудово, немов нічого й не відбулося. Астрономи дійшли висновку, що членистоногі із захисним панциром – прекрасні кандидати на заселення незліченних радіоактивних планет, де ніщо інше просто не має можливості вижити.

«Схоже, астробіологи мають-таки рацію, – подумав Толланд. – Позаземні форми життя – це жуки».

У Рейчел аж ноги підігнулися.

– Я не можу... я не можу повірити, – мовила вона, не випускаючи з рук шматок метеорита з закам'янілою комахою. – Ніколи не думала...

– Не поспішайте, нехай вгамуються ваш подив та потрясіння, – сказав, усміхаючись, Толланд. – Мені особисто знадобилася доба, аби знову відчути під собою ноги.

– Бачу, у нас новачок, – приєднався до розмови нехарактерно високий азієць, підходячи до них.

Побачивши його, і Коркі, і Майкл умить здулися, як проколени повітряні кульки. Чарівна мить розбилася на друзки.

– Доктор Вейлі Мін, – відрекомендувався незнайомець, – головний палеонтолог проекту.

Цей чоловік тримався прямо і гордо, з церемонністю аристократа епохи Відродження. Він постійно погладжував свою краватку-метелика, яка під довгим, по коліна, піджаком з верблюжої шерсті мала вигляд абсолютно недоречний. Утім, Вейлі Мін, вочевидь, вважав, що така дріб'язкова обставина не в змозі затьмарити його бездоганно аристократичну зовнішність.

– Мене звуть Рейчел Секстон.

Потискаючи гладку м'яку долоню Міна, Рейчел відчула, що тремтіння в руці ще не вгамувалося. Мін, певно, був іще одним з незалежних фахівців, мобілізованих президентом.

– Міс Секстон, – сказав палеонтолог, – я залюбки розповім вам про ці скам'янілості все, що ви захочете дізнатися.

– А крім того, багато всього, чого не захочете, – пробурчав Коркі.

Мін знову погладив краватку-метелика.

– Моя спеціалізація в палеонтології – зниклі види членистоногих. Вочевидь, найбільш приголомшливою характеристикою цього організму є...

– Те, що він прилетів з іншої бісової планети, – докинув Коркі.

Мін невдоволено скривився і прокашлявся.

– Так от, найбільш приголомшливою характеристикою цього організму є те, що він абсолютно точно вписується в систему земної таксономії.

Рейчел підвела погляд на вченого. Невже їм дійсно вдасться класифікувати цю комаху-прибульця?

– Ви маєте на увазі вид, тип і таке інше?

– Саме так, – підтвердив Мін. – Цей зразок, знайдений у земних умовах, віднесли б до класу рівноногих і до однієї групи з двома тисячами різноманітних типів вошей.

– Вошей? – перепитала Рейчел. – Але ж знайдена комаха величезна!

– Таксономія не враховує розмір тварини. Хатні кішки і тигри – близькі родичі. Зразки класифікують відповідно до їх фізіології. А з цієї точки зору наш зразок, поза сумнівом, належить до групи вошей: ось погляньте – він має пласке тіло, сім пар ніг і репродуктивну сумку, тобто є абсолютно

ідентичним лісовим вошам, гнойовим жукам і подібним близьким родичам. Інші ж скам'янілості ясно відображають більш специфічну...

– Інші скам'янілості?

Мін здивовано поглянув на Коркі й Толланда.

– Вона що, не знає?

Толланд похитав головою.

Очі Міна вмить спалахнули ентузіазмом.

– Міс Секстон, виявляється, ви ще не чули найцікавішого.

– Є й інші скам'янілі рештки, – втрутився в розмову Марлінсон, прагнучи перехопити ініціативу в Міна, – причому дуже багато.

Коркі швидко витягнув великий конверт, видобув з нього складену роздруківку рентгенівського знімка й поклав її на стіл перед Рейчел.

– Просвердливши отвори, ми занурили в метеорит рентгенівську камеру. Ось графічне зображення поперечного перетину.

Рейчел уважно подивилася на роздруківку, що лежала перед нею. Й одразу ж сіла, щоб не впасти. Тривимірний перетин метеорита виявився буквально нашпигований відбитками.

– Палеонтологічні рештки зазвичай зустрічаються в значній концентрації, – відзначив Мін, – завдяки тому, що зсуви часто накривають масові скупчення організмів – їхні гнізда і навіть цілі популяції.

Коркі посміхнувся:

– Ми дотримуємося думки, що скупчення комах у метеориті є гніздом. – І він показав на одного жука на роздруківці: – Ось матка.

Рейчел придивилася до жука, про якого йшлося, і аж рот роззявила від подиву. Цей жук був близько двох футів завдовжки.

– Ні фіга собі, еге ж? – зауважив Коркі.

Рейчел отетеріло кивнула, уявивши, як воші завбільшки з kota чимчикують якоюсь далекою планетою.

– На нашій Землі, – зазначив Мін, – жуки залишаються порівняно невеликими, оскільки їм не дає рости сила тяжіння. Вони не можуть вирости більшими, ніж їм дозволяє їхній зовнішній скелет. Проте цілком можна уявити, що на планеті з меншою гравітацією комахи здатні досягти набагато більших розмірів.

– Лишень уявіть собі, що за вами женеться комарик завбільшки з яструба, – пожартував Коркі, забираючи у Рейчел камінь з відбитком і опускаючи його собі в кишеню.

Мін невдоволено насупився.

– Краще б ти не цупив зразки! – напівжартома-напівсерйозно сказав він.

– Заспокойся! У нас цього добра ще вісім тонн, – відказав Марлінсон.

Аналітичний розум Рейчел ледь встигав перетравлювати одержану інформацію.

– Яким же чином життя з глибокого космосу може бути настільки схожим на земне? Я маю на увазі ваші слова про те, що ці жуки відповідають нашій дарвінівській класифікації.

– Повністю відповідають, – підтвердив Коркі. – Хочете вірте, хочете ні, але багато астрономів провіщали, що позаземне життя виявиться дуже схожим на життя тут, на Землі.

– Але чому? – наполягала Рейчел. – Ці комахи потрапили сюди з абсолютно іншого середовища!

– Панспермія, – мовив Марлінсон.

– Прошу?

– Згідно з теорією панспермії, життя на Землю потрапило з іншої планети.

Рейчел звелася на ноги.

Щось я взагалі нічого не розумію.

Коркі обернувся до Толланда:

– Майку, продовжуй! Ти ж у нас головний спец із первісного океану.

Толланд, здавалося, був радий підхопити розмову.

– Колись життя на Землі не було, Рейчел. А потім раптово, наче за одну ніч, воно з'явилося. Багато біологів вважають, що такий вибух виявився результатом ідеального поєднання елементів у первісних морях. Проте нам так і не вдалося відтворити цю ситуацію в лабораторних умовах, а тому богослови вхопилися за наш провал як за доказ існування вищих сил, Божественного Провидіння. Вони стверджували, що життя не могло існувати, поки Бог не доторкнувся до первісного океану і не вдихнув у нього життя.

– Але ми, астрономи, – заявив Коркі, – запропонували інше пояснення раптового вибуху життя на Землі.

– Панспермія, – повторила Рейчел, тепер уже розуміючи, про що йдеться.

Вона і раніше чула про теорію панспермії, але не знала, як вона називається.

– Згідно з цією теорією, життя – це наслідок падіння метеорита в первісний океан, у результаті якого на Землі з'явилися перші мікроорганізми.

– Абсолютно точно! – прокоментував Коркі. – І там вони почали множитися і розвиватися.

– А якщо це відповідає дійсності, – продовжила Рейчел, – то форми, які існували до появи життя на Землі і поза нею, мають бути ідентичними земним.

– І знову – прямо в точку.

Панспермія, подумки повторила Рейчел, і досі насилу уявляючи собі потенційні наслідки почутого.

– Отже, ці скам'янілості підтверджують не тільки те, що життя існує десь іще у Всесвіті, вони практично підтверджують теорію про панспермію... тобто про те, що життя було занесене до нас звідкись іззовні.

– І знову правильно! – енергійно кивнув Коркі. – Ми всі запросто можемо виявитися інопланетянами.

Він приставив руки до голови у вигляді двох антен, скосив очі і висолопив язика, зображуючи комаху – прибульця з космосу.

Толланд подивився на Рейчел і зворушливо усміхнувся:

– А цей хлопець є вершиною нашої еволюції.

25

Рейчел Секстон простувала життосферою в замріяному настрої; її супроводжували Майкл Толланд і Коркі, а Мін ішов трохи позаду.

– З вами все гаразд? – поцікавився Толланд.

Рейчел поглянула на нього і слабо всміхнулася:

– Так, спасибі, все нормально. Просто... так багато всього звалилося.

Вона подумки повернулася до сумнозвісного відкриття НАСА 1996 року під кодовою назвою ALH84001. Воно стосувалося метеорита з Марса, який, на думку космічної агенції, містив скам'янілі сліди бактерій. Проте буквально за кілька тижнів після триумфальної прес-конференції, влаштованої керівництвом НАСА, кілька незалежних учених висунули переконливий доказ, що «сліди життя», виявлені в камені, насправді були не більш ніж результатом земного забруднення. Довіра до НАСА зазнала важкого удару. Газета «Нью-Йорк таймс» негайно скористалася цим і саркастично переробила аббревіатуру цієї організації: НАуково Сумнівна Агенція.

У тому ж самому виданні, яке надрукувало спростування вчених, палеобіолог Стівен Джей Гулд узагальнив проблему ALH84001, вказавши на той факт, що

аргументи НАСА мали швидше хімічний та логічний характер і не були «предметними», як, наприклад, цілком недвозначні кістка чи панцир.

Але тепер не залишалося анінайменшого сумніву, що НАСА вдалося нарешті виявити найнадійніші докази. Жоден, навіть найбільш скептично налаштований учений не зміг би виступити зі спростуванням цих скам'янілих решток. НАСА вже не роздувала якісь незрозумілі й туманні домисли, не намагалася будувати свою аргументацію на основі збільшених фотографій нібито виявлених мікроскопічних бактерій. Агенція надавала справжнісінькі зразки метеорита, у яких неозброєним оком можна розгледіти відбитки біологічних організмів. Не абищо, а воша з фут завдовжки!

Рейчел мимоволі усміхнулася: підлітком вона обожнювала пісню Девіда Боуї, у якій ішлося про «павуків з Марса». Хто б міг подумати, що слова цієї поп-зірки, бісексуала з Британії, виявляться пророчими, провіщатимуть славний момент астрофізики?

Поки Рейчел слухала знайомі акорди, що лунали в її голові, з нею порівнявся Коркі Марлінсон:

– Ну що, Майк уже встиг похвалитися своїм документальним фільмом?

– Ще ні, – зізналася Рейчел, – але я із задоволенням послухаю його.

Коркі поплескав Толланда по плечу:

– Вперед, вундеркінде! Розкажи їй, чому президент вирішив, що про цей найважливіший для історії науки момент розповість усьому світові саме така телезірка, як ти, – у ластах, масці і з дихальною трубкою!

– Коркі, я тебе бажаю!

– Ну добре, тоді поясню я, – мовив той, втискуючись між Рейчел і Майком. – Як ви, можливо, знаєте, міс Секстон, сьогодні увечері президент влаштовує прес-конференцію, щоб розповісти всьому світу про метеорит. А оскільки значна частина людства складається з недоумків, то пан президент і попросив Майка стати поряд і все популярно роз'яснити.

– Я дуже вдячний тобі, Коркі, – не витримав Толланд, – дуже мило з твого боку. – Він поглянув на Рейчел. – Насправді Коркі хоче сказати, що, позаяк це питання є таким складним, президент цілком справедливо вирішив, що невеликий документальний фільм про метеорит допоможе зробити інформацію доступнішою для пересічних американців. На жаль, далеко не всі наші співгромадяни встигли одержати вчений ступінь з астрофізики.

– Знаєте, – знову пустив шпильку Марлінсон, – я нещодавно дізнався ось про що: президент нашої країни – пристрасний прихильник програми «Дивовижні моря». – Жартівливо засмучуючись, він похитав головою. – Уявляєте, Зак Герні, лідер вільного світу, примушує секретарку записувати серії на відео, а потім розслабляється після напруженого трудового дня.

Толланд знизав плечима:

– Що я можу на це сказати? Тільки те, що пан президент має добрий смак.

Рейчел почала розуміти, наскільки хитромудрим був план президента. Політика – це вміння грати на засобах масової інформації, і Рейчел уже уявляла собі той інтерес та наукову достовірність, які забезпечить прес-конференції поява на телеекрані популярного ведучого Майкла Толланда. Для реалізації свого блискригу та реабілітації НАСА Зак Герні залучив ідеальну людину. Скептики опиняться у скрутному становищі. І їм буде важко поставити під сумнів наведену президентом інформацію, якщо її підтвердять кілька найбільш шанованих у країні учених і популярний телеведучий.

Марлінсон пояснив:

– Майк уже зняв сюжети про всіх нас, цивільних, а також про більшість фахівців НАСА. І ставлю на кін свою Національну премію: наступна в його списку – ви.

Рейчел обернулася до нього і змріяла поглядом:

– Я? Та що ви кажете? Мене ніхто на це не уповноважував, до того ж я працівник розвідувального відомства.

– Тоді чому президент вас сюди прислав?

– Він мені ще не пояснив.

Марлінсон ехидно усміхнувся.

– А ви розвідниця-зв'язківка Білого дому? Займаєтеся аналізом та підтвердженням поточної інформації, еге ж?

– Так. Але до науки я не маю жодного стосунку.

– До того ж ви ще й дочка людини, яка примудрилася всю свою виборчу кампанію побудувати на критиці НАСА за її марнотратство?

Рейчел відчула, що насувається шторм.

– Вам доведеться визнати, міс Секстон, – вступив у розмову Мін, – що ваша участь у фільмі додала б йому чимало наукової переконливості. Якщо президент прислав вас сюди, то, найпевніше, йому потрібна ваша участь – у тій або іншій формі.

Рейчел знову пригадала слова Вільяма Пікерінга, якого непокоїло те, що її спробують використати проти власної волі.

Толланд поглянув на годинник.

– Нам треба поспішати, – промовив він, прямуючи до центру житлосфери. – Невдовзі розпочнеться.

– Розпочнеться що? – поцікавилася Рейчел.

– Вилучення. НАСА збирається підняти метеорит на поверхню. Це відбудеться з хвилини на хвилину.

- Що, ці хлопці насправді витягують камінчик вагою вісім тонн із шару льоду завтовшки двісті футів?

Коркі аж засяяв.

- Невже ви думали, що НАСА збирається залишити таку знахідку там, де вона лежить бозна-скільки, прихована льодами?

- Та ні, але ж... - розгублено мовила Рейчел, пригадавши, що не бачила в житлосфері якихось ознак присутності важкого підйомного устаткування. - Але ж яким чином вона збирається це зробити?

Коркі гордо задер носа:

- Без проблем. Адже тут сила-силенна вчених-ракетників!

- Не мели дурниць! - пхикнув Мін і поглянув на Рейчел. - Доктор Марлінсон просто дуже любить вішати людям локшину на вуха. А правда полягає в тому, що кожному тут дали завдання - придумати найкращий спосіб витягнути метеорит. І, звичайно, винахідник найефективнішого розв'язання - доктор Менгор.

- Я не знайома з доктором Менгором.

- Це гляціолог з Університету Нью-Гемпширу, - пояснив Толланд. - Четвертий і останній з незалежних учених, зібраних тут президентом. Мін має рацію: саме Менгор найкраще вдалося все розрахувати.

- Добре, - зацікавилася Рейчел. - І що ж саме запропонував цей хлопець?

- Не хлопець, - виправив Мін, явно зніяковівши. - Доктор Менгор - жінка.

- Ну, це ще треба довести, - пробурчав Марлінсон. І кинув погляд на Рейчел: - До речі, доктор Менгор вас незлюбить, це точно.

Толланд сердито зиркнув на Коркі.

- Неодмінно! - підтвердив той. - Конкуренція їй зовсім не сподобається.

Рейчел розгубилася.

- Вибачте... Про яку конкуренцію йдеться?

- Не зважайте на нього, - порадив Толланд. - На жаль, Національний науковий комітет чомусь не звернув уваги на той факт, що Марлінсон - просто бовдур. Ви з доктором Менгор чудово порозумієтеся. Вона прекрасний фахівець і вважається одним з найавторитетніших гляціологів світу. Пані Менгор навіть кілька років прожила в Антарктиці, досліджуючи рух льодовиків.

- Дивно, - зауважив Коркі, - а я чув, що університет вибив грант і відправив її подалі, в льоди, щоб у студмістечку хоч ненадовго запанували мир та спокій.

– А чи знаєте ви, – відрізав Мін, явно зачеплений за живе цим зауваженням, – що доктор Менгор там мало не загинула? Вона заблукала під час бурі і аж п'ять тижнів харчувалася самим тюленьчим жиром, поки її не знайшли!

Східний Коркі пошепки зазначив, звернувшись до Рейчел:

– Наскільки я знаю, ніхто її особливо і не шукав.

26

Зворотна подорож на лімузині від студії до офісу Секстона здалася Габріель Еш довшою, ніж зазвичай. Сам же сенатор сидів напроти асистентки, неуважно дивлячись у вікно і вочевидь упиваючись своєю перемогою на теледебатах.

– Додумалися – на денне кабельне шоу прислали Тенч, – підсумував він нарешті, поглянувши на супутницю з чарівливою усмішкою. – Схоже, Білий дім впадає в паніку.

Габріель лише кивнула, не бажаючи починати обговорення. Вона помітила, що, коли Марджорі йшла зі студії, обличчя старшого радника виражало неприховане задоволення. І це змушувало нервуватися.

У Секстона задзвонив стільниковий телефон, і він поліз у кишеню. Як і більшість політиків, сенатор мав цілу ієрархію телефонних номерів, за якими його можна було знайти, – залежно від ступеня важливості того, хто дзвонив. Нинішній абонент, поза сумнівом, перебував у перших рядках списку; дзвінок пройшов по особистій лінії Секстона, по тому номеру, на який не наслідувалася телефонувати навіть Габріель.

– Сенатор Седжвік Секстон слухає, – проспівав він солодко, тішачись звучанням власного імені.

Крізь шум двигуна Габріель не розчула, що говорив співрозмовник сенатора, але Седжвік став напружено вслухатися, а потім з ентузіазмом відповів:

– Фантастика! Я такий радий, що ви зателефонували! О шостій? Чудово. Я маю тут, у Вашингтоні, квартиру. Приватну. Зручну. Адресу ви знаєте? От і добре. Чекаю зустрічі. До вечора.

Секстон вимкнув телефон, і на його обличчі з'явився самовдоволений вираз.

– Новий прихильник Секстона? Чи прихильниця? – поцікавилася Габріель.

– Вони множаться, як гриби після дощу, – відповів сенатор. – А цей хлопець – велике цабе.

– Я й не сумнівалася. Ви зустрічаєтеся у вас удома? – Сенатор дорожив затишком вашингтонської квартири, як той лев, що захищає свою останню схованку.

Секстон знизав плечима.

– Так. Доведеться підключити особистий фактор. Ця людина має чималий вплив. Ви ж знаєте, що мені необхідно встановлювати й особисті зв'язки. Усе впирається в довіру.

Габріель кивнула, розгортаючи щоденник сенатора.

– Занести його в розклад?

– Та ні, не варто. Я все одно планував провести сьогоднішній вечір удома.

Габріель знайшла потрібну сторінку і побачила, що рукою сенатора вже зроблена позначка – жирні букви «П. В.». Це могло означати і «приємний вечір», і «приватну вечірку», і «послати всіх» подалі. Визначити точніше зміст цього скорочення було неможливо. Час від часу сенатор призначав такий «П. В.», щоб занишкнути у власній квартирі, відімкнути всі телефони і робити те, що любив понад усе, – цмулити бренді зі старими приятелями і вдавати, що на сьогоднішній вечір він забув про політику.

Габріель зі здивуванням поглянула на сенатора:

– Невже ви збираєтеся дозволити бізнесу відняти у вас наперед запланований особистий час? Оце так!

– Хлопцеві просто поталанило втиснутися у шпарину, коли я маю ввечері трохи вільного часу. Трохи з ним поговорю. Послухаю, що він скаже.

Секретарці хотілося запитати, хто ж ця таємнича людина, проте Секстон навмисне уникав чіткої відповіді. А Габріель уже навчилася не пхати носа куди не слід.

Вони звернули з окружної дороги і попрямували до офісу Секстона. Габріель знову поглянула на позначену рукою сенатора сторінку щоденника, і раптом у неї виникло химерне відчуття, що бос чекав цього дзвінка.

27

На льоду посеред житлосфери НАСА вивишувалася конструкція на трьох опорах заввишки вісімнадцять футів, зроблена з комбінованого риштування. Вона скидалася на щось середнє між нафтовою вишкою та неоковирною моделлю Ейфелевої вежі. Рейчел уважно розглядала споруду, і їй було невтямки – як за допомогою цієї штуки можна дістати гігантський метеорит?

Під конструкцією до металевих пластин, що стирчали з льоду, важкими болтами було прикручено кілька лебідок. Металеві троси спускалися у вузькі, просвердлені в кризі отвори. Кілька дебелих співробітників НАСА по черзі обертали лебідки. З кожним зусиллям троси у просвердлених отворах піднімалися на кілька дюймів, наче чоловіки витягували корабельний якір.

«Я чогось явно не розумію», – подумала Рейчел, підійшовши разом з іншими до свердловин.

– Вирівняйте тягу, чорт забирай! – пролунав неподалік гучний жіночий голос, що звучав з мелодійністю механічної пилки.

Рейчел озирнулася і побачила невисоку жінку в яскраво- жовтому комбінезоні, заляпаному мастилом. Вона стояла спиною до глядачів, проте не залишалося сумнівів, що саме вона керує ходом усієї операції. Роблячи якісь позначки на планшеті, жінка бігала назад-вперед, немов розлючений буровий майстер.

– Тільки не кажіть, що втомилися, ви ж не жінки!

Коркі подав голос:

– Агов, Норо! Кидай командувати хлопцями з НАСА і йди краще пофліртуй зі мною!

Жінка навіть не обернулася до нього.

– Це ти, Марлінсоне? Твій писклявий голосок я впізнаю будь-де. Приходь, коли досягнеш статевої зрілості!

Коркі обернувся до Рейчел:

– Нора, як завжди, зігріває нас своїм шармом.

– Я все чую, космонавте, – огризнулася доктор Менгор, не відриваючись від планшета. – А якщо ти зараз свердлиш поглядом мої сідниці, то зважай, що ці полярні штани додають фунтів тридцять ваги, не менше.

– Нема проблем, – заспокоїв Марлінсон, – мене зводить з розуму зовсім не твоя товстелезна, як у сибірського мамонта, дупа, а твоя приваблива й доброзичлива натура!

– Йди під три чорти!

Коркі розсміявся.

– Маю для тебе надзвичайну новину, Норо. Схоже, ти не єдина жінка, яку завербував президент.

– Чорт, звичайно ж ні! Адже він ще й тебе завербував.

Толланд вирішив втрутитися.

– Норо! У тебе знайдеться хвилинка, щоб з деким познайомитися?

Зачувши голос телезірки, Нора відразу ж кинула писати й обернулася. Суворий вираз умить зник з її обличчя.

– Майку! – Вона радісно кинулася йому назустріч. – Давно я тебе не бачила! Аж кілька годин!

– Я фільм редагував.

– Ну і як мій сюжет?

– Ти маєш чарівний вигляд.

– Він використовував спецефекти, – докинув Коркі.

Нора проігнорувала цю ремарку, бо дивилася на Рейчел з люб'язною, але холодною посмішкою. А потім перевела погляд на Толланда.

– Сподіваюся, ти не кепкуєш з мене, Майку?

Мужнє обличчя Толланда чомусь спалахнуло ніяковим рум'янцем, коли він відрекомендував жінок одну одній.

– Норо, хочу познайомити тебе з Рейчел Секстон. Міс Секстон працює в розвідувальній службі, а тут опинилася на прохання президента. Її батько – сенатор Седжвік Секстон.

На обличчі Нори з'явилося сум'яття.

– Не хочу навіть удавати, ніби розумію, що тут до чого. – Нора подала Рейчел руку, так і не знявши рукавичку. Її рукостискання не відрізнялося щирістю. – Ласкаво просимо на вершину світу.

Рейчел посміхнулася.

– Спасибі.

Її здивувало, що Нора Менгор, попри свій гучний та різкий голос, виявилася миловидною і пустотливою жінкою. Коротко підстрижене й акуратно укладене каштанове волосся з сивиною, великі очі дивляться уважно і ясно, немов два крижані кристали. Рейчел імпонувала сталеву впевненість, яка відчувалася в цій жінці.

– Норо, – звернувся до неї Толланд, – знайдеш пару хвилин, щоб роз'яснити Рейчел, чим ви тут займаєтеся?

Нора здивовано звела брови:

– А ви вже звете одне одного на ім'я? Ой-ой!

Марлінсон аж застогнав.

– Майку, я тебе попереджав!

Нора Менгор організувала Рейчел екскурсію довкола вежі, а Толланд і решта чимчикували позаду, розмовляючи.

– Бачите ці отвори в льоду, просто під триногою? – запитала Нора, показуючи під ноги.

Її початкову холодну стриманість змінила гарячкова пристрась, бо вона, вочевидь, любила свою роботу.

Рейчел кивнула, уважно роздивляючись отвори в кризі. Кожна з дірок мала в діаметрі приблизно фут, і в ній виднівся сталевий трос.

– Отвори залишилися ще з того часу, коли ми тут висвердлювали зразки породи і робили рентгенівські знімки метеорита. Тепер ми використовуємо їх як входи для потужних гвинтів, які ми опустили крізь порожні шахти і всвердлили в метеорит. Закріпивши гвинти, ми в кожному з дірок спустили міцний плетений трос приблизно двісті футів завдовжки, прикріпили до гвинтів могутніми гаками і зараз просто піднімаємо метеорит лебідками. Знадобиться кілька годин, щоб ці хлопці-молодці витягнули його на поверхню. І він піднімається, хоча й повільно.

– Здається, я не все розумію, – зізналася Рейчел. – Метеорит лежить під тисячами тонн льоду. Як же ви його піднімаєте?

Нора показала на вершину конструкції, звідки вертикально, зверху вниз, світив тонкий яскраво-червоний промінь. Рейчел і раніше його бачила, але вирішила, що це оптичний індикатор, який вказує точне місце, де розташовується метеорит.

– Напівпровідниковий лазер на арсеніді галію, – пояснила Нора.

Рейчел уважно придивилася до променя і нарешті помітила, що він встиг пропекти крихітний отвір у кризі і тепер світив униз, у крижані глибини.

– Це дуже гарячий промінь, – мовила Нора. – Ми поступово нагріваємо метеорит, у міру того як він піднімається нагору.

Рейчел нарешті збагнула просту геніальність плану, який замислила ця жінка. Нора просто спрямувала лазерний промінь униз, розтоплюючи лід і нагріваючи сам метеорит. Камінь був надто щільним, щоб лазер міг розплавити його, але він вбирав у себе його тепло, поступово стаючи достатньо гарячим для того, щоб розтопити лід навколо. Він сам прокладав собі шлях на поверхню. А лід, що танув над метеоритом, водою стікав униз, заповнюючи шахту.

Як гарячий ніж, що проходить крізь замерзлий брусок масла.

Нора кивнула на людей біля лебідок:

– Генератори не витримують такої напруги, ось я і використовую людську силу.

– Дурниці! – весело відгукнувся один із робітників. – Вона поставила нас сюди просто тому, що любить дивитися, як ми ішачимо.

– Заспокойся, – відказала Нора. – Ви, зніжені хлоп'ята, два дні скаржилися на холод. От я вас і зігріла. А тепер – крутіть!

Робітники розсміялися.

– А навіщо ці пілони?

Рейчел показала на кілька помаранчевих дорожних конусів, установлених навколо вежі начебто абсолютно довільно. Такі самі конуси Рейчел бачила і довкола самого купола.

– Найважливіший інструмент гляціолога, – пояснила Нора. – Ми звемо їх «ССЗН». Ця аббревіатура означає «Стань сюди і зламай ногу».

Вона підняла один із конусів. Під ним виявився круглий отвір, що, немов бездонний колодязь, ішов углиб льодовика.

– Сюди краще не ступати. – Нора поставила конус на місце. – Ми свердлили ці дірки по всьому льодовику, щоб вивчити склад товщин льоду. Як і в археології, час, упродовж якого об'єкт лежав прихованим від очей, визначається глибиною, на якій його виявили. Що глибше залягає камінь, то довше він там лежить. Так само, коли щось раптом знаходять під товщею льоду, можна встановити, коли це «щось» туди потрапило, за кількістю криги зверху. А щоб упевнитися в точності показників, ми вимірємо й товщину сусідніх ділянок. Таким чином упевнюємося, що лід однорідний, тобто не зруйнований землетрусами, стисненнями, обвалами і тому подібними катаклізмами.

– І яким же виявився цей льодовик?

– Абсолютно бездоганим, – відповіла Нора. – Цілісний моноліт. Ані розломів, ані льодових завихрень. Такі метеорити ми називаємо статичними об'єктами. І лежить він тут неторканим та неушкодженим від того самого моменту, як приземлився, – з 1716 року.

Рейчел була в захваті.

– Ви дізналися точний рік падіння?

Здавалося, Нору здивувало це запитання.

– Чорт забирай, так! Для того мене сюди і покликали. Я ж умію «читати» лід. – І вона показала на акуратний штабель трубок льоду. Кожен із цих прозорих стовпів був помічений оранжевою биркою. – Ось ці льодові палиці є цінними геологічними зразками. – Вона підвела Рейчел до «труб». – Якщо придивитися уважно, можна побачити окремі шари льоду.

Нахилившись, гостя дійсно змогла розгледіти, що стовпи складаються з фрагментів, які різняться і прозорістю, і відтінком. Навіть товщина шарів була дуже різною – від кількох міліметрів до п'яти сантиметрів.

– Узимку на шельфовий лід падає сніг, – пояснила Нора, – а навесні відбувається часткове танення. Тому кожен сезон додає новий компресійний шар. Ми починаємо зверху, з останньої зими, і робимо зворотній відлік.

- Нале кільця на деревах?

- Не все так просто, міс Секстон. Не забувайте, що нам доводиться вимірювати сотні футів нашарувань. Необхідно звірятися з кліматичними маркерами, щоб не наробити помилок. А такими маркерами є звіти про кількість опадів, відомості про забруднення повітря і тому подібна інформація.

До них підійшов Толланд з колегами. Майкл усміхнувся Рейчел.

- Вона знає багато цікавого про лід, еге ж?

Дивно, але Рейчел зраділа, побачивши його.

- Так, вона надзвичайно цікава жінка.

- До речі, - кивнув Толланд, - доктор Менгор має рацію стосовно 1716 року. НАСА вираховувала такий самий рік удару метеорита об землю ще задовго до того, як ми тут з'явилися. А доктор Менгор свердлила свої отвори, вивчала зразки і дійшла того ж висновку, підтвердивши результати космічної агенції.

Рейчел була неймовірно вражена.

- І до речі, - зауважила Нора, - саме 1716 року спостерігачі бачили яскраву кулю в небі над північчю Канади. Цей випадок увійшов до історії під назвою «Юнгерсольське падіння», на честь людини, яка багато займалася його дослідженням.

- Отже, - додав Коркі, - відповідність між зафіксованою істориками датою і датою, встановленою експериментальним шляхом, свідчить про те, що наш камінь - шматок того самого метеорита, падіння якого було зареєстровано 1716 року.

- Докторе Менгор! - покликав один з робітників. - Уже видно гаки.

- Експерсію закінчено, хлопці, - заявила Нора. - Настає момент істини. - Вона схопила складаний стілець, видерлася на нього і щосили закричала: - Всім сюди! За п'ять хвилин витягуємо!

Усі науковці, що перебували в куполі, наче піддослідні собаки Павлова, що реагують на дзвінок до обіду, кинули свої справи і поквапилися до зони витягання.

Нора Менгор стала руки в боки і обвела поглядом свої володіння.

- Ну що ж, підіймаймо «Титанік»!

– Швидше відійдіть! – заволала Нора, пробиваючись крізь дедалі більший натовп.

Робітники розосередилися. Нора командувала процесом і явно грала на публіку, перевіряючи натяг тросів та правильність їх кріплення.

– Віра! – крикнув один із працівників НАСА.

Чоловіки натягнули лебідки – і троси вилізли з отворів іще на шість дюймів.

Троси рухалися догори, і Рейчел відчула, як натовп мимоволі потроху сунеться вперед, передчуваючи велику подію. Коркі й Толланд стояли поруч і скидалися на малят, що прийшли подивитися на різдвяну ялинку. З протилежного боку отвору з'явилася масивна фігура керівника НАСА Лоуренса Екстрема; він зайняв зручне місце і почав спостерігати за витягуванням метеорита.

– Гаки! – заволав один із працівників НАСА. – Бачу гаки!

Сталеві сріблясті троси, що піднімалися крізь свердловини, поступилися місцем жовтим ланцюгам.

– Ще шість футів! Не розгойдуйте! Тримайте рівно!

Біля вежі з риштуванням запала напружена тиша, неначе глядачі, як на спиритичному сеансі, очікували появи якогось божественного привида, – усі нетерпляче чекали, коли з'явиться метеорит.

І Рейчел побачила його.

Крізь шар льоду, що дедалі тоншав, почали проступати невиразні обриси метеорита. Він був довгастим і темним.

– Тримайте міцніше! – заволав якийсь інженер.

Чоловіки налягли на лебідки, і риштування заскрипіло.

– Залишилося п'ять футів! Зберігайте рівномірність натягу!

Рейчел побачила, як лід над метеоритом береться пухирцями, немов черево тварини, яка ось-ось має народити. На вершечку цього пагорбка, у тому місці, де входив промінь лазера, отвір почав танути і швидко розширюватися.

– Шийка матки розширилася! – крикнув якийсь дотепник. – Дев'ятсот сантиметрів!

Тишу порушив напружений сміх.

– Годі, вимикайте лазер!

Хтось клацнув вимикачем – і промінь зник.

І сталося давно очікуване.

Неначе якесь древне божество, що з'являється у вогні та клубах диму, велетенський камінь вийшов на поверхню в клубах пари. Крізь неї проглядав об'ємистий предмет, що виринув із льоду. Робітники, які працювали з лебідками, напружилися ще сильніше – і нарешті увесь камінь звільнився від залишків криги і загойдався на тросах над глибокою шахтою. З гарячого метеорита стікала вода.

Рейчел заворожено заціпеніла.

Перед нею на тросах погойдувався мокрий метеорит, і його шершава поверхня виблискувала у світлі флуоресцентних ламп; вона була обвуглена та зморщена, від чого метеорит нагадував скам'янілий гігантський чорнослив. З одного боку камінь був рівний та гладенький; вочевидь, ця його частина відшліфувалася тертям об повітря, коли він входив у щільні шари атмосфери.

Дивлячись на обвуглену кору плавлення, Рейчел уявила, як метеорит снопом полум'я несеться до Землі, неначе стрімка ракета. Наймовірніше, але це сталося аж триста років тому. А тепер ця спіямана космічна тварина висіла на тросах, а з її тіла скрапувала вода.

Полювання скінчилося.

І тільки цієї миті Рейчел збагнула всю драматичність та значущість події, свідком якої вона стала. Предмет, який висів перед нею, був представником іншого світу, віддаленого від Землі на багато мільйонів миль. А всередині цього предмета містилися свідчення – та які там свідчення – докази! – того, що людина у Всесвіті не самотня.

Здавалося, всіх умить захопила ейфорія, і натовп вибухнув вітальними криками та аплодисментами. Навіть директор НАСА – і той, здавалося, піддався загальному піднесенню. Він плескав колег по спинах і вітав із успіхом. Спостерігаючи цю картину, Рейчел раптом відчувала гордість за НАСА. Останнім часом космічній агенції не щастило. Та нарешті все змінилося. І НАСА заслужила цей момент слави.

Зяючий отвір посеред житлосфери скидався на невеличкий плавальний басейн. Поверхня талої води в цьому озерці двісті футів завглибшки трохи похлюпалася об крижані стінки, а потім заспокоїлася. Лінія води в шахті виявилася на цілих чотири фути нижче від пружка – внаслідок витягнення метеорита та властивості льоду зменшуватися в об'ємі під час танення.

Нора Менгор негайно розставила довкола отвору пілони ССЗН. Хоча його і було чітко видно, який-небудь надміру цікавий індивід міг підійти занадто близько, послизнутися – і наразитися на велику небезпеку. Стіни басейну були з суцільного льоду, без ручок та сходинок, тому вибратися з отвору самому було марною справою.

До Нори Менгор нечутно підійшов Лоуренс Екстрем і міцно потиснув їй руку.

– Гарна робота, докторе Менгор.

– Гадаю, газети не забудуть мене похвалити, – пожартувала вона.

– Обов'язково похвалять. – Керівник НАСА повернувся до Рейчел. Вигляд у нього був щасливий і безтурботний. – Ну що, міс Секстон, ви, професійний скептик, тепер переконалися?

Рейчел не стримала усмішки.

– Точніше було б сказати – я просто ошелешена.

– От і добре. А тепер ходімо зі мною.

Рейчел пішла слідком за Екстромом через житлосферу до великого металевого ящика, що нагадував промисловий транспортний контейнер. Ящик був розфарбований камуфляжними кольорами і мав трафаретний напис «ППСЗ».

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=40102656&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.